

Vlaanderen
is ondernemen

Subsidiegids voor de ondernemer

Culturele & creatieve sectoren

Versie 10 juni 2026

Info & advies
www.vlaio.be

Bel gratis 0800 20 555
of mail naar info@vlaio.be

Inhoud

Voorwoord	2
Innovatieve culturele partnerprojecten	3
Subsidies voor culturele projecten van professionele makers en organisaties	5
Film: steun via Screen Flanders	10
Films, series, games en interactief werk: subsidies via VAF	13
Tax Shelter audiovisuele werken, podiumkunsten en videogames	16
Literatuur: subsidies via Literatuur Vlaanderen	19
Deelname aan buitenlandse beurs of niche-evenement: subsidie van FIT	21
Digitale internationale commerciële bedrijfscommunicatie: subsidie van FIT	24
Europese steun voor de creatieve en culturele sector	27
CultuurKrediet	31
Innovatieve starterssteun	34
Kmo-portefeuille: steun voor opleiding en advies	37
Ontwikkelingsproject: subsidie voor innovatie	41
Intellectuele eigendom steunmogelijkheden	44
Circulair ondernemen subsidies	48
Startlening	54
Cofinanciering	61
Waarborgregeling tot 2,25 miljoen euro	68
Winwinlening	72
Tax Shelter voor startende ondernemingen	75

Tax Shelter voor scale ups (groeibedrijven)	83
PMV-bedrijfsleningen	89
PMV-risicokapitaal	91
Fiscale regeling voor auteursrechten en naburige rechten	93
Doelgroepvermindering eerste aanwervingen-Federaal	96
Vrijstelling doorstorting bedrijfsvoorheffing voor startende ondernemingen	98
Vergoeding voor thuiswerk	101

Voorwoord

Subsidiegids Culturele & creatieve sectoren

Deze Subsidiegids biedt je een overzicht van een aantal belangrijke overheidsmaatregelen waar je misschien niet onmiddellijk aan zou denken, maar waar je als ondernemer uit de culturele of creatieve sector ook beroep op kan doen. Je vindt hier niet enkel subsidies, maar ook andere steunmogelijkheden.

Voor de financiering van een onderneming of een project kan je gebruik maken van de achtergestelde leningen van PMV, de Winwinlening, de Startlening en de Waarborgregeling. Voor het volgen van opleidingen en advies over cybersecurity kan je beroep doen op de Kmo-portefeuille. De maatregelen Innovatieve Starterssteun en Ontwikkelingsproject kunnen van pas komen als je werkt aan een nieuw of vernieuwend product, proces of dienst. Ook voor internationalisatie, zoals deelname aan beurzen of het vertalen van promotiemateriaal, zijn er mogelijkheden.

Bovendien zijn er een aantal specifieke maatregelen beschikbaar voor de culturele en creatieve sector, zoals Screen Flanders en de Tax shelter voor audiovisuele producties en podiumkunsten en videogames.

Wil je meer weten over crowdfunding dan kan je terecht op velekleintjes.be of op onze website www.vlaio.be/nl/begeleiding-advies/financiering/mogelijke-financieringsbronnen/crowdfunding.

Deze brochure geeft een selectie van de belangrijkste maatregelen voor de culturele en creatieve sector. Een uitgebreid overzicht is te vinden in de thematische **Subsidiegidsen van VLAIO**. Deze brochures worden via vlaio.be/nl/subsidies-financiering/subsidedatabank voortdurend bijgewerkt. Zo beschik je op elk moment over de meest actuele brochures.

Via de nieuwsbrief van de subsidedatabank kan je op de hoogte blijven van alle aanpassingen (zie vlaio.be/nl/subsidies-financiering/subsidedatabank).

Meer informatie?

Voor bijkomende informatie of de bespreking van een concreet project kunt je vrijblijvend terecht bij de bedrijfsadviseurs van VLAIO.

Bel gratis het nummer 0800 20 555 of stuur ons een mail info@vlaio.be.

Deze uitgave is een algemene informatiebrochure die enkel de grote lijnen van de behandelde materie aangeeft. Zij maakt derhalve geen aanspraak op volledigheid. De gegevens kunnen vrij overgenomen worden mits duidelijke vermelding van de bron.

Innovatieve culturele partnerprojecten

Laatst gewijzigd op 6 mrt 2026

Wat houdt de maatregel in

Met deze subsidieoproep van het Departement Cultuur, Jeugd en Media kunnen culturele organisaties innovatieve samenwerkingen aangaan met met organisaties uit andere sectoren.

Partnerprojecten openen voor de cultuursector vaak gesloten deuren naar andere sectoren en bieden de middelen en tijd om nieuwe onderwerpen en vraagstellingen te exploreren. Culturele organisaties treden uit hun comfortzone en verleggen samen met de niet-culturele partners, uit gekende of ongekende sectoren, hun grenzen.

Wil je samen met een culturele organisatie en partners uit diverse sectoren een grensverleggend project opzetten? Leg je de nadruk op participatie, inclusie en welzijn of focus je op actuele, cross-sectorale thema's? Dan kun je in 2026 nog tot en met 15 juli een [projectsubsidie](#) aanvragen.

Indienen voor de innovatieve partnerprojecten kan jaarlijks tot en met 15 juli.

Wie komt in aanmerking

Een partnerproject bestaat uit minstens twee partners waarvan minimaal één culturele partner en minimaal één niet-culturele partner uit een andere sector. Bekijk het reglement en de FAQ om te zien of jouw sector in aanmerking komt.

Een combinatie van één of meer culturele partner(s) en één of meer niet-culturele partner(s) is ook mogelijk. De culturele partner(s) en de niet-culturele partner(s) kunnen diverse organisatievormen (publiekrechtelijk of privaatrechtelijk) hebben of een natuurlijk persoon zijn.

Er zijn een paar uitzonderingen: afstudeerprojecten, gefinancierde doctoraten en academische onderzoeken komen niet in aanmerking, net als restauratiewerken en projecten die al lopen op het moment van de aanvraag.

Wat komt in aanmerking

De subsidielijjn heeft als doelstelling om nieuwe cross-sectorale samenwerking tussen culturele actoren en niet-culturele actoren te stimuleren. Het biedt de aanvragers de middelen en tijd om via innovatieve projecten nieuwe onderwerpen en vraagstellingen te exploreren.

Een cross-sectorale samenwerking heeft als doel de expertise, infrastructuur of netwerken van de partners met elkaar te delen en zo spillover effecten te creëren, die zowel de cultuursector als andere sectoren in de toekomst kan ondersteunen bij de ontwikkeling of productie van nieuwe realisaties.

Lees alle gedetailleerde informatie op www.vlaanderen.be/cjm/nl/cultuur/cultuur-en-economie/innovatieve-partnerprojecten

Omvang steun

De projectsubsidie loopt maximaal drie jaar en bedraagt maximaal € 80.000 per project. De minister heeft een subsidie op het oog van ongeveer € 25.000 per jaar. Het betrokken project mag geen dubbele subsidiëring genieten en de eigen inbreng van de niet-culturele partner(s) bedraagt minimum 25% van de totale kosten.

Aanvraagprocedure

De indiendatum voor de innovatieve partnerprojecten is jaarlijks op 15 juli. Projecten kunnen hierbij van start gaan vanaf 1 december in het jaar van de indiening en maximaal drie jaar lopen.

Een aanvraag verloopt via de [KIOSK-applicatie](#).

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

Departement Cultuur, Jeugd en Media

Afdeling subsidiëren & erkennen

T 02 553 42 27

www.vlaanderen.be/cjm/nl/cultuur/cultuur-en-economie/innovatieve-partnerproject...

Team transversaal beleid

innovatiepartnerprojecten@v...

T 02 553 42 76

Subsidies voor culturele projecten van professionele makers en organisaties

Laatst gewijzigd op 3 apr 2026

Wat houdt de maatregel in

Voor de realisatie van bepaalde culturele projecten kan je een subsidie krijgen via het kunstendecreet van het Departement Cultuur, Jeugd en Media: waaronder beurzen voor kunstenaars, projectsubsidies voor kunstenaars en organisaties alsook tussenkomsten voor buitenlandse publieke presentatiemomenten.

Ook bij andere overheden kan je soms steun krijgen om culturele partnerschappen te stimuleren. Vlaanderen heeft culturele samenwerkingsakkoorden met verschillende regio's en landen.

Projectsubsidie

Zowel individuen als rechtspersonen die professioneel betrokken zijn bij het kunstgebeuren in Vlaanderen kunnen een projectsubsidie aanvragen. Ook intermediairen die het initiatief nemen om een project op te zetten met of voor kunstenaars komen in aanmerking. Ten slotte kunnen buitenlandse kunstenaars en kunstorganisaties een aanvraag voor een projectsubsidie indienen als er een link is met Vlaanderen en als er een presentatielink aan het project verbonden is.

Een projectsubsidie ondersteunt allerhande initiatieven die in tijd en doelstelling beperkt zijn. Projecten kunnen zowel kort- als langlopend zijn, met een maximum van drie jaar. Voorbeelden van initiatieven die kunnen worden ondersteund zijn:

- de creatie en spreiding van een voorstelling
- een tweejarige opstart van de werking van bijvoorbeeld een managementbureau
- een tijdelijke tentoonstelling
- een concerttournee in het buitenland
- een lezingenreeks
- een publicatie...

De aanvrager moet actief zijn binnen de disciplines beeldende en audiovisuele kunsten, podiumkunsten, muziek, architectuur of vormgeving. Ook alle combinaties van disciplines, alle subgenres en subdisciplines komen in aanmerking.

Er is geen maximumbedrag vastgesteld. De omvang van de subsidie hangt af van de ingediende begroting en van de beschikbare financiële middelen.

Een projectsubsidie moet normaal uiterlijk op 15 september of 15 maart worden ingediend. Voor deze aanvraagronde werden echter uitzonderingen voorzien op zowel startdata als indienmomenten:

- Ronde van 15 september 2026: de startdatum van je werking mag uitzonderlijk liggen tussen 1 januari 2027 en 31 augustus 2027 (2 maanden langer dan normaal).*
- Ronde van 15 maart 2027: de indieningsdeadline voor deze ronde wordt uitzonderlijk verschoven naar 15 mei 2027.
- Ronde van 15 mei 2027: de startdatum van je werking mag uitzonderlijk liggen tussen 1 september 2027 en 31 december 2027 (2 maanden korter dan normaal).

Ook voor de internationale presentatieprojecten zijn er enkele wijzigingen in de laatste indienrondes van het huidige Kunstendecreet:

- Ronde van 31 oktober 2026: projecten kunnen uitzonderlijk worden ingediend met een startdatum tussen 1 februari 2027 en 31 juli 2027.
- Ronde van 31 januari 2027: er zal geen indienronde zijn met deadline 31 januari 2027.

Meer informatie over deze subsidie van de Vlaamse overheid (Kunstendecreet) kan je vinden op de pagina [Projectsubsidies](#).

Tegemoetkoming voor internationale presentatiemomenten (TIP)

Deze tussenkomst dient als financiële ondersteuning voor een actor in het kunstenveld om deel te nemen aan buitenlandse activiteiten waaraan een presentatiemoment gekoppeld is. Ook de expositie van Vlaamse kunstenaars op internationale kunstbeurzen door promotiegalleries komt in aanmerking voor deze tussenkomst.

Zowel de bij de presentatie betrokken kunstenaar(s) of organisaties als een bemiddelaar of de buitenlandse organisatie kunnen een aanvraag voor een tussenkomst voor een buitenlandse presentatie indienen.

Niet alleen reis-, verblijf-, verzekerings- en transportkosten, maar ook materiaal- en andere kosten komen in aanmerking voor deze subsidie, zolang deze kosten strikt verbonden zijn aan de presentatie. De kosten voor de creatie van een werk dat in het buitenland getoond wordt, komen niet in aanmerking.

Het maximale bedrag van een tegemoetkoming voor een internationaal presentatiemoment is € 7.000. Je kan doorlopend indienen, maar wel ten minste twee maanden vóór de aanvang van het presentatiemoment, tenzij bij gemotiveerde uitzonderingen.

Indiendata en meer informatie over deze subsidie van de Vlaamse overheid (Kunstendecreet) kan je vinden op de pagina [Tegemoetkoming voor internationale presentatiemomenten \(TIP\)](#).

Residentiebeurs

Een residentiebeurs is een financiële tussenkomst in de leef- en reiskosten voor kunstenaars die voor een residentie geselecteerd zijn. Een verblijf in een residentie biedt je als kunstenaar tijd en ruimte om buiten je vertrouwde geografische context te werken aan de ontwikkeling van je oeuvre.

Kunstenaars die geselecteerd worden voor een residentie waarmee de Vlaamse overheid een overeenkomst heeft, ontvangen een vooraf bepaalde tussenkomst voor hun leef- en reiskosten. Afhankelijk van de residentie wordt dit door Vlaanderen of de organisatie zelf gedragen. Een aantal residenties voorzien ook supplementair een budget voor de realisatie van een project/publicatie.

Het subsidiebedrag voor een residentiebeurs voor een residentie waarmee de Vlaamse overheid geen overeenkomst heeft, wordt bepaald op basis van de bijgevoegde begroting. Het maximum bedraagt € 10.000.

Kunstenaars van alle disciplines komen in aanmerking voor een residentiebeurs.

De deadline voor het indienen van je aanvraag voor een residentietoelage is afhankelijk van de residentie die je kiest. Een overzicht kan je vinden op de pagina [Residentiebeurs](#).

Een residentiebeurs voor een residentieplek waarmee de Vlaamse overheid geen overeenkomst heeft, wordt ingediend uiterlijk twee maanden voor de start van de residentie. Een residentiebeurs voor een residentieplek waarmee de Vlaamse overheid een overeenkomst heeft, wordt ingediend uiterlijk zes maanden voor de start van de residentie.

De indiendata en meer informatie van deze subsidie van de Vlaamse overheid (Kunstendecreet) kan je vinden op de pagina [Residentiebeurs](#).

Projecten met een partner uit een andere regio

Bilaterale samenwerkingen

Vlaanderen heeft culturele samenwerkingsakkoorden met verschillende regio's en landen. Binnen deze akkoorden worden op regelmatige basis projectoproepen gelanceerd om de samenwerking te stimuleren. Een overzicht vind je hieronder en op vlaanderen.be/cjm/nl/cultuur/internationaal-cultuurbeleid/bilaterale-samenwerking.

Fransse Gemeenschap

Binnen het cultureel samenwerkingsakkoord tussen de Vlaamse Gemeenschap en de Fransse Gemeenschap wordt ieder jaar een oproep gelanceerd voor bilaterale samenwerkingsprojecten, met extra aandacht voor projecten die de samenwerking stimuleren tussen culturele actoren rond het gebruik van digitale technologie, zowel op het gebied van creatie, publieksparticipatie, promotie, ontwikkeling van instrumenten en/of het delen van kennis.

De oproep staat echter ook open voor alle soorten projecten in alle artistieke disciplines en culturele sectoren. Ook projecten zonder publieke toonmomenten komen in aanmerking, zoals projecten rond (artistiek) onderzoek, professionele ontwikkeling en netwerkprojecten.

De indiendata en meer informatie op de pagina [bilaterale-samenwerking/franse-gemeenschap#oproep](#) en op www.cultuurculture.be.

Duitstalige Gemeenschap

Deze oproep wil de culturele samenwerking en uitwisseling tussen beide gemeenschappen bevorderen. De focus ligt daarbij op digitalisering, digitale creatie en beleving.

De projectoproep staat open voor samenwerkingen tussen kunstenaars en organisaties die professioneel actief zijn in de culturele sector en eventueel ook niet-culturele actoren die een band hebben met digitale technologie. In beide gevallen gaat het om actoren die betrokken zijn of willen zijn bij vormen van digitale creatie en beleving en die zich bezighouden met vragen over onze toekomst en hoe ze die vorm willen geven.

De indiendata en meer informatie over de pagina [Projectoproep samenwerking met de Duitstalige Gemeenschap](#).

Nederland

Elk jaar organiseert de Nederlandse Ambassade in Brussel meerdere open calls voor subsidieaanvragen. Een subsidie kan aangevraagd worden voor Nederlandse culturele projecten in België of Nederlands-Belgische partnerprojecten.

De Nederlandse Ambassade in België ondersteunt culturele projecten van professionele makers en organisaties. Alle disciplines komen in aanmerking, maar er is bijzondere aandacht voor podiumkunsten, hedendaagse beeldende kunst, creatieve industrie (met focus op architectuur, design, mode en digitale kunst) en cultureel erfgoed. Ook multidisciplinaire projecten worden met interesse verwelkomd.

Culturele projecten in heel België kunnen worden ondersteund, met speciale aandacht voor projecten die plaatsvinden in Wallonië en de Euregio Maas-Rijn.

De volgende deadline voor indiening is:

- 18 mei 2026 voor projecten die zullen uitgevoerd worden tussen 1 augustus en 31 december 2026.

De indiendata en meer informatie kan je vinden op de pagina www.netherlandsandyou.nl/web/belgie/thema/cultuur.

Hauts-de-France

In het kader van de culturele samenwerkingsovereenkomst lanceren Vlaanderen en Hauts-de-France een projectoproep om partnerschappen tussen culturele spelers uit beide regio's te ondersteunen.

Doel van de oproep is de culturele samenwerking tussen beide regio's te stimuleren en deelname aan cultuur te bevorderen. De focus ligt voornamelijk op de ondersteuning van opkomend talent en de bevordering van duurzame grensoverschrijdende culturele uitwisselingen.

Voor de projectoproep 2024-2025 werd ingezet op de ondersteuning van opkomend talent en de bevordering van duurzame grensoverschrijdende culturele uitwisselingen.

Het project kan verschillende vormen aannemen en wordt door beide regio's gesubsidieerd. Per project voorzien beide regio's samen een bedrag van maximaal € 20.000.

De projectoproep staat open voor kunstenaars en organisaties die professioneel actief zijn in de culturele sector.

Meer informatie over de [Projectoproep samenwerking met regio Hauts-de-France](#).

Baskenland

De voorbije jaren zijn er twee bezoekersprogramma's geweest tussen culturele actoren uit Vlaanderen en Baskenland. Met die bezoekersprogramma's kunnen spelers op het gebied van kunst en cultuur met elkaar in contact komen, kennis en ervaring uitwisselen, en een internationaal netwerk van referenties en mogelijkheden tussen Vlaanderen en Baskenland voeden. Op de [website van Kunstenpunt](#) kun je het programma van die uitwisselingen terugvinden.

Het Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken (DKBUZA) en het Etxepare Instituut uit Baskenland lanceerden in januari 2023 een oproep voor samenwerkingsprojecten tussen professionele kunstorganisaties en kunstenaars uit Vlaanderen en Baskenland. In maart 2023 werden zes projectvoorstellen gekozen voor een totaalbedrag van € 40.000. De gekozen projecten behelzen verschillende disciplines: dans, beeldende kunst, circus, multidisciplinair en podiumkunsten.

Verenigd Koninkrijk

Wil je in contact komen met kunstprofessionals uit het Verenigd Koninkrijk? Kunstenpunt helpt je met de juiste contacten en de nodige informatie, met digitale ontmoetingsmomenten en een budget voor werkbezoeken naar Engeland, Schotland, Wales of Noord-Ierland en digitale ontmoetingsmomenten.

Raadpleeg de pagina [\(Re\)Connect with the UK](#) van Kunstenpunt.

Marokko

De culturele samenwerking tussen de Vlaamse Gemeenschap en het Koninkrijk Marokko bestaat sinds 1975 en is ook verankerd in de Overeenkomst tussen de Vlaamse Gemeenschap en de Regering van het Koninkrijk Marokko tot de oprichting van [Darna](#), het Vlaams-Marokkaans culturenhuis in Brussel.

Darna wil de ontmoeting, de dialoog en de culturele uitwisseling tussen de Vlaamse en Marokkaanse gemeenschappen bevorderen en verstevigen. Het organiseert voorstellingen, (co)producties en zet het in op een laagdrempelige platformwerking voor een breed en uiteenlopend publiek en in diverse genres en disciplines. Darna werkt samen met een brede waaier aan partners in Brussel en de rest van Vlaanderen. Bijzondere aandacht gaat naar personen die nog niet of te weinig actief zijn in het culturele leven.

Meer informatie over de [bilaterale samenwerking met Marokko](#).

Zuid-Afrika

Vlaanderen en Zuid-Afrika hebben sinds 1996 [een verdrag](#) waarmee ze de wederzijdse samenwerking op het gebied van onderwijs, kunst, cultuur, wetenschap, technologie en sport wilden stimuleren. In de loop van de jaren zetten Vlaanderen en Zuid-Afrika o.a. in op capaciteitsontwikkeling van bibliotheken en 'adopteerde' Vlaanderen vier lokale gemeenschapscentra, met nadruk op jeugd, cultuur en sport.

Het actieplan voor culturele samenwerking 2023-2024 wil culturele actoren, ervaringsdeskundigen en netwerken in Vlaanderen en Zuid-Afrika verbinden en de uitwisseling stimuleren zodat beide partners van elkaar kunnen leren, elkaar kunnen inspireren en duurzame relaties en partnerschappen kunnen opbouwen.

Projecten kunnen ondersteuning krijgen in het kader van het actieplan als ze voldoen aan criteria zoals kwaliteit, innovatie en diversiteit. Van zeer groot belang is ook dat het project bijdraagt aan de uitwisseling en verspreiding van culturele activiteiten tussen Vlaanderen en Zuid-Afrika en dat het duurzame partnerschappen tussen culturele actoren uit Vlaanderen en Zuid-Afrika stimuleert.

Meer informatie over de [bilaterale samenwerking met Zuid-Afrika](#).

Quebec

Vlaanderen en Quebec organiseren binnen hun overeenkomst rond culturele samenwerking, een **driejaarlijkse projectoproep** voor culturele actoren uit Vlaanderen en Quebec die samen een project opzetten.

Daarbij wordt telkens een specifieke focus gelegd. Zo lag in de periode 2018-2020 de focus op podiumkunsten voor een jong publiek. Voor de periode van 2021 tot en met 2023 zetten ze hun schouders onder samenwerkingsprojecten rond jeugd en podiumkunsten, digitale cultuur en immaterieel cultureel erfgoed. In de periode 2024-2026 wordt verder gewerkt op podiumkunsten en digitale kunst. Hierbij staat digitale creativiteit, uitvoerende kunst en duurzame innovatie/ecologisch verantwoorde kunst centraal.

Meer informatie over de [Projectoproep rond culturele samenwerking met Quebec](#).

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

Departement Cultuur, Jeugd en Media

Team Kunsten

T 02 553 68 42

kunsten@vlaanderen.be

www.vlaanderen.be/cjm/nl/cultuur/kunsten/subsidies

Film: steun via Screen Flanders

Laatst gewijzigd op 12 mrt 2026

Wat houdt de maatregel in

Audiovisuele filmproducties die een deel van hun budget in het Vlaamse Gewest spenderen, kunnen via VLAIO steun bekomen van max. € 400.000. Lange fictie-, documentaire- of animatiefilms en animatiereeksen komen in aanmerking voor steun.

De steun wordt toegekend in de vorm van terugbetaalbare voorschotten op netto-ontvangsten. De steun wordt terugbetaald met alle netto-ontvangsten die de producent genereert uit de exploitatie van het audiovisuele werk. Van deze netto-ontvangsten wordt een percentage terugbetaald dat overeenkomt met de verhouding van de totale steun die verleend is, ten opzichte van de totale financiering van het audiovisuele werk.

De steun wordt toegekend via een oproepprocedure. Er worden per jaar twee oproepperiodes voorzien. Momenteel is de eerste oproep van het jaar reeds afgelopen, de tweede volgt later dit jaar.

Wie komt in aanmerking

Belgische onafhankelijke producenten kunnen via Screen Flanders steun aanvragen als economische ondersteuning voor hun audiovisuele uitgaven binnen het Vlaamse Gewest.

Buitenlandse producenten die een aanvraag bij Screen Flanders wensen in te dienen, kunnen hiervoor een beroep doen op een Belgische coproducent die aan alle selectievoorwaarden voldoet.

Wat komt in aanmerking

Het audiovisuele werk moet voldoen aan volgende voorwaarden:

- op het moment van de aanvraag kan worden aangetoond dat 50% van de financiering voor het project beschikbaar is;
- er worden minimaal € 250.000 (exclusief btw) aan in aanmerking komende uitgaven gerealiseerd in het Vlaamse Gewest;
- de aanvraag is ingediend vóór de eerste opnamedag / eerste animatiedag;
- het is al maximaal één keer ingediend en kreeg bij de vorige indiening geen steun;
- het project voldoet minstens aan drie (animatie) of aan vier (fictie en documentaire) van de volgende culturele voorwaarden, ook de 'culturele toets' genoemd:
  - het scenario vindt grotendeels plaats in Vlaanderen, in België, in een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte of in een lidstaat van de Europese Vrijhandelsassociatie;
  - de regisseur of de scenarist is gedomicilieerd in Vlaanderen, in België, in een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte of in een lidstaat van de Europese Vrijhandelsassociatie;
  - één van de hoofdrolspelers of drie van de bijrolspelers hebben een band met de Belgische cultuur;
  - ten minste één van de hoofdpersonages heeft een band met de Belgische cultuur;
  - het originele scenario is grotendeels geschreven in en de hoofdpersonages drukken zich uit in één van de officiële talen of streektalen van België;
  - het scenario is een aanpassing van een origineel literair werk of is geïnspireerd op een andere creatie die erkend is op cultureel gebied;
  - het audiovisuele werk heeft als hoofdthema kunst of verschillende artiesten;
  - het audiovisuele werk gaat voornamelijk over historische personen of gebeurtenissen;
  - het audiovisuele werk kaart voornamelijk maatschappelijke thema's aan die relevant zijn voor België of voor een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte of van de Europese Vrijhandelsassociatie, met een actueel, cultureel, sociaal of politiek aspect;

- het audiovisuele werk draagt bij tot de herwaardering van het Belgische of het Europese audiovisuele patrimonium.

Omvang steun

De maximale steun per project bedraagt maximaal € 400.000.

Het steunbedrag dat wordt toegewezen is afhankelijk van het gevraagde bedrag in de aanvraag en de gepresenteerde in aanmerking komende uitgaven, die minimaal € 250.000 moeten bedragen. De steun wordt toegekend in de vorm van terugbetaalbare voorschotten op netto-ontvangsten. De steun wordt terugbetaald met alle netto-ontvangsten die de producent genereert als gevolg van de exploitatie van het audiovisuele werk. Van deze netto-ontvangsten wordt een percentage terugbetaald dat overeenkomt met de verhouding van de totale steun die verleend is, ten opzichte van de totale financiering van het audiovisuele werk.

Een overzicht van de uitgaven kan je terugvinden op www.screenflanders.be/nl/financiering/screen-flanders/criteria.

Het staatssteunpercentage overschrijdt de maximaal toegelaten drempel niet. De totale staatssteun bedraagt maximum 50% van het totale productiebudget van het project. Dit percentage wordt verhoogd tot 60% voor co-producties die door meer dan één lidstaat van de EU worden gefinancierd en waarbij producenten uit meer dan één lidstaat betrokken zijn en tot 75% wanneer het om een moeilijk audiovisueel werk gaat.

Aanvraagprocedure

Een aanvraag kan enkel in het kader van een oproep en binnen een bepaalde periode worden ingediend.

De deadlines voor 2026 zijn:

- Oproep 1: 6 maart 2026 om 12 uur;
- Oproep 2: 4 september 2026 om 12 uur.

De steunaanvraag moet volledig digitaal gebeuren. Meer informatie op www.screenflanders.be/nl/financiering/screen-flanders/steun-aanvragen.

Uitbetalingsprocedure

De uitbetaling gebeurt in 3 schijven van respectievelijk 40% (wanneer 80% van de totale financiering en 50% van het Belgische federale Tax Shelterbedrag beschikbaar is), 30% (wanneer het project lopende is) en 30% (wanneer de in aanmerking komende uitgaven zijn bewezen). Zie www.screenflanders.be/nl/financiering/screen-flanders/na-goedkeuring.

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel en andere maatregelen in de Subsidiedatabank? Dat kan via de gratis 'Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank'.

Contact

Een overzicht van de fysieke kantoren en het postadres van VLAIO kan je vinden op de [website > adressen](#). Neem bij voorkeur contact op met VLAIO via e-mail of telefoon.

VLAIO

screenflanders@vlaanderen.be

www.screenflanders.be

Katrien Maes

kmaes@vaf.be

T 02 226 06 38

Films, series, games en interactief werk: subsidies via VAF

Laatst gewijzigd op 30 apr 2026

Wat houdt de maatregel in

Onder de algemene koepel van het Vlaams audiovisueel fonds (VAF) vallen drie fondsen.

Het VAF/Filmfonds ondersteunt zogenaamde 'single' creaties. Dit zijn op zichzelf staande audiovisuele werken (dus geen series: animatie, documentaire, fictie, Filmlab en Innovatielab. Dit laatste zijn interactieve of immersieve projecten in virtual reality en augmented reality).

Het VAF/Mediafonds ondersteunt series en de crossmediale toepassingen daarvan. Het gaat over animatie-, documentaire- en fictieseries, zowel bestemd voor tv en platformen als webseries. Sinds 2022 ondersteunt het VAF/Mediafonds ook podcasts.

Het VAF/Gamefonds ondersteunt games.

Het VAF geeft binnen deze drie fondsen financiële steun aan de creatie van onafhankelijke audiovisuele creaties in Vlaanderen en zorgt voor omkadering voor de professionele audiovisuele sector.

Daarnaast voert het VAF bepaalde opdrachten uit voor het economisch filmfonds [Screen Flanders](#).

Wie komt in aanmerking

Binnen deze fondsen kan steun gevraagd worden door:

- makers en producenten
- studenten
- festivals en publieksorganisaties
- vertoners
- organisatoren van opleidingen

Afhankelijk van het soort steun, kunnen fysieke en/of rechtspersonen aanvragen:

- Rechtspersonen waarvan de maatschappelijke zetel of een permanent agentschap is gevestigd in Vlaanderen op het moment van de uitbetaling van de steun.
- Meerderjarige natuurlijke personen van elke nationaliteit, die gedomicilieerd zijn, permanent resideren of hun beroep uitoefenen in de Europese Unie.

Wat komt in aanmerking

De subsidiemogelijkheden zijn zeer divers, van de creatie tot de promotie van een audiovisueel werk, en voor publieksactiviteiten.

Creatie van professionele audiovisuele projecten

- scenariosteun, ontwikkelingssteun en (post)productiesteun binnen het film- en mediafonds.
- preproductiesteun en productiesteun in het gamefonds

Zie www.vaf.be/subsidies/creatie.

Opleidingsprogramma's, en partnerschappen met internationale opleidingsprogramma's

- programma's en ondersteuningsmaatregelen voor mensen die net afstudeerden, voor makers met een beetje ervaring én voor doorwinterde professionals
- Sommige programma's zijn lokaal, andere zijn internationaal

Zie www.vaf.be/subsidies/opleiding-en-coaching.

Promotie en marketing in binnen- en buitenland van Vlaamse content en talent

Zie www.vaf.be/subsidies/promotie.

Publieksactiviteiten: de vertoning en spreiding van en de educatie en reflectie over filmcultuur

- met een artistieke, culturele en/of maatschappelijke meerwaarde
- functioneren naast de reguliere commerciële exploitatie
- ondersteuning omwille van hun inhoudelijke en economische kwetsbaarheid

Zie www.vaf.be/subsidies/publieksactiviteiten.

Benelux Co-Development Premie

Deze premie werd opgezet om duurzamere samenwerking tussen creatieve teams in de Benelux-regio te stimuleren. Deze bijkomende ondersteuning wil Benelux-producenten aanmoedigen om de meest effectieve en natuurlijke coproductiestructuur voor hun film en de bijbehorende financieringsstrategie te onderzoeken.

De Benelux Co-Development Premie is bedoeld voor onafhankelijke producenten uit Vlaanderen, Wallonië-Brussel, Nederland en Luxemburg, als aanvullende financiering voor filmprojecten (fictie of animatie) die reeds ontwikkelingssteun hebben ontvangen van één of meer van de deelnemende filmfondsen.

Er is één deadline per jaar.

Zie www.vaf.be/benelux-co-development-premie.

Op de website van het VAF kan je een uitgebreid overzicht raadplegen van alle subsidieregelingen: www.vaf.be/subsidies.

Omvang steun

De omvang van de steun verschilt naargelang de subsidie. In de reglementen staan de theoretische maxima volgens de beheersovereenkomst van de fondsen.

Hierbij een aantal voorbeelden voor animatie binnen het filmfonds:

Scenariosteun

- middellang: € 10.000
- lang: € 15.000
- + € 5.000 voor aanzet storyboard en ander grafisch illustratiemateriaal

Ontwikkelingssteun

- middellang: € 35.000
- lang zonder trailer of pilot: € 75.000
- lang mét trailer of pilot: € 100.000 / € 150.000 / € 200.000
- lang minoritair: € 50.000 indien minstens twee van volgende functies door Vlaams talent zijn ingevuld:
  - de (co)scenarist

- de (co)regisseur
- de auteur van de grafische bijbel
- de auteur van de literaire bijbel
- de hoofdanimatieregisseur
- de hoofd storyboarder
- de production designer/art director
- de hoofdsupervisor van de background designs
- de hoofdcomponist

Productiesteun majoritair Vlaams

- kort en middellang: max. € 175.000
- enkel middellang: max. € 250.000
- enkel lang: max. € 700.000

De bedragen en mogelijkheden worden ieder jaar herbekeken. Bekijk de laatste stand van zaken op de [subsidiewijzer](#) van het VAF. Daar vind je ook alle voorwaarden per subsidie.

- max. € 150.000 bedragen, indien deze steun ook de aanmaak van een pilot, trailer of teaser inhoudt. In dat geval kan het Fonds dezelfde maximum multiplicator toepassen als voor productiesteun (nl. maximum multiplicator x5).

De-minimis

Sommige steun valt onder de toepassing van de Europese de-minimis-regelgeving. Hierdoor mag de de-minimissteun aan bedrijven over drie jaar gespreid niet meer dan € 300.000 bedragen. Voor meer info zie [Veelgestelde vragen: de-minimis](#). Je kan in de [beheersovereenkomsten](#) nalezen of de steun van VAF onder de-minimis valt.

Aanvraagprocedure

Het VAF werkt bij zowel het Filmfonds, Mediafonds en Gamefonds met vooraf vastgestelde uiterste indieningstermijnen (deadlines).

Wil je weten wanneer de deadline voor een subsidieaanvraag valt of welke producties al steun kregen van het VAF? Check de overzichten op de website:

- [Deadlinekalender](#)
- [Toegekende steun](#)

Contact

Vlaams Audiovisueel Fonds (VAF)

T 02 226 06 30

info@vaf.be

www.vaf.be

Tax Shelter audiovisuele werken, podiumkunsten en videogames

Laatst gewijzigd op 13 mei 2026

Wat houdt de maatregel in

Belgische of buitenlandse vennootschappen gevestigd in België, kunnen onder bepaalde voorwaarden, genieten van belangrijke fiscale voordelen als ze investeren in erkende Europese audiovisuele werken, podiumkunsten of videospellen (videogames). Voor de betrokken producties vormen deze investeringen een belangrijke vorm van voorfinanciering.

Het doel is om privékapitaal te mobiliseren voor de financiering van culturele producties die in België worden gemaakt. Het fiscaal voordeel voor de investeerders bestaat uit een belastingvrijstelling op de werkelijk gestorte sommen (binnen de geldende grenzen) en een financieel rendement.

Vanaf 1 januari 2025 moeten alle aanvragen voor de Tax Shelter uitsluitend worden ingediend via het Tax Shelter portaal MyMinfin. Dit geldt voor audiovisuele producties, podiumkunsten en gaming.

Wie komt in aanmerking

Tax Shelter Audiovisuele werken

- Als producent komen alle Belgische vennootschappen of Belgische inrichtingen van niet-Belgische vennootschappen in aanmerking, die als voornaamste doel én als kernactiviteit, de productie van audiovisuele werken hebben. Zij mogen geen televisieomroep zijn en niet verbonden zijn met een omroep. (Een productievennootschap verbonden met een omroep kan vanaf 1 juli 2016 wel raamovereenkomsten afsluiten voor een audiovisueel werk waarvan de productie en exploitatie geen rechtstreekse voordelen oplevert voor de verbonden omroep).
- Als investeerder komt elke binnenlandse vennootschap of Belgische inrichting van een buitenlandse vennootschap in aanmerking, tenzij het een productievennootschap of een televisieomroep betreft.

Tax Shelter Podiumkunsten

- Als productiehuis komen alle Belgische productievennootschappen in aanmerking die, als voornaamste doel én als kernactiviteit, de productie en de ontwikkeling van nieuwe podiumproducties hebben.
- Als investeerder komt elke binnenlandse vennootschap of Belgische inrichting van een buitenlandse vennootschap in aanmerking.

Tax Shelter Videogames

- Als producent komen alle Belgische vennootschappen of Belgische inrichtingen van niet-Belgische vennootschappen met als voornaamste doel de productie van videospellen in aanmerking. De ontwikkeling en de productie van videospellen moet de kernactiviteit van de onderneming zijn. De opbrengsten door de productie en exploitatie van videospellen moeten minstens 50 % van de totale opbrengsten uitmaken.
- Als investeerder komt elke binnenlandse vennootschap of Belgische inrichting van een buitenlandse vennootschap in aanmerking, tenzij het zelf een productievennootschap is.

Binnen de taxshelter kan een producent/productiehuis zelf investeerders zoeken, maar je kan hiervoor ook beroep doen op een gespecialiseerde, intermediaire organisatie (een tussenpersoon). Deze tussenpersoon moet erkend zijn door de minister van Financiën.

Ook vzw's kunnen gebruik maken van deze regelingen. Zij zullen dan wel onderworpen worden aan de vennootschapsbelasting voor het aanslagjaar verbonden aan een belastbaar tijdperk waarin ze een raamovereenkomst

hebben gesloten, en voor de drie daaropvolgende aanslagjaren.

Wat komt in aanmerking

Tax Shelter Audiovisuele werken

Het moet gaan om erkende Europese audiovisuele werken. Dit omvat de volgende werken:

- een fictiefilm (lange, gemiddelde en korte duurtijd), een documentaire, een animatiefilm of een kortfilm voor bioscopen;
- een lange fictiefilm voor televisie (mogelijk opgedeeld in afleveringen);
- een fictieserie, animatieserie, kinderreeks of documentaire bedoeld voor televisie;
- een kinder- of jeugdreeks.

Tax Shelter Podiumkunsten

Het moet gaan om nieuwe podiumproducties erkend als Europees podiumwerk. Dit zijn live opvoeringen van theater, circus, straattheater, opera, klassieke muziek, dans of muziektheater, met inbegrip van musical en ballet, evenals de productie van een totaalspektakel.

Tax Shelter Videospellen

De ontwikkeling en de productie van videogames moet de kernactiviteit van de onderneming zijn. De opbrengsten door de productie- en exploitatie van videospellen moeten minstens 50 procent van de totale opbrengsten uitmaken. Zo niet wordt vermoed dat games maken niet de hoofdactiviteit is. Een bedrijf kan dat vermoeden weerleggen door aan te tonen dat zijn kosten voornamelijk worden gemaakt bij de productie en exploitatie van videogames.

Erkenning

De audiovisuele werken, podiumkunsten en videospellen moeten erkend zijn door de bevoegde diensten van de Vlaamse, Franse of Duitstalige Gemeenschap. Voor een erkenning binnen de Vlaamse Gemeenschap vind je meer informatie op de website van Cultuurloket: [Tax shelter audiovisuele werken, podiumkunsten en gaming](#). En op de website van het departement CJM: [Taxshelter](#)

Tax Shelterattest en belastingvrijstelling

Een investeerder prefinanciert een Europese productie door een (toekomstig) fiscaal Taxshelterattest te kopen van een producent/productiehuis via het sluiten van een raamovereenkomst.

Hij dient de sommen binnen de drie maanden na het ondertekenen van deze raamovereenkomst over te maken aan de producent/productiehuis.

In ruil hiervoor krijgt hij een voorlopige **belastingvrijstelling** op de betaalde sommen. Mogelijk ontvangt de investeerder naast de fiscale vrijstelling van de fiscus ook een vergoeding van de producent/productiehuis.

De producent/productiehuis geeft de geïnvesteerde sommen binnen de wettelijk vastgelegde termijnen uit aan de productie. Er moeten voor minstens 90% uitgaven in België gedaan worden en hiervan moet 70% bestaan uit rechtstreekse uitgaven. Dit zijn kosten verbonden met de creatieve en technische productie van het werk. Onrechtstreekse uitgaven met betrekking tot de administratie, financiële organisatie en begeleiding van de productie kunnen voor 30% van de totale uitgaven in België in rekening gebracht worden.

Bijkomende voorwaarden

Meer informatie over de percentages van de belastingvrijstelling en over de bijkomende voorwaarden kan je raadplegen op de website van Cultuurloket [Op zoek naar financiering? Zo werkt taxshelter voor podiumkunsten](#) en de website van Departement cultuur, jeugd en media [Taxshelter voor de audiovisuele sector](#) en [Taxshelter voor de gamingsector](#).

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel en andere maatregelen in de Subsidiedatabank? Dat kan

via de gratis '[Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#)'.

Contact

Wie als investeerder, producent en/of tussenpersoon nog vragen heeft over fiscaliteit, erkenningen, berekening van het Tax Shelterattest, kan de dienst Tax Shelter van de Federale Overheidsdienst Financiën contacteren.

Voor vragen als producent m.b.t. de verplichte attesteringen door de Vlaamse Gemeenschap, kan je terecht bij het Departement Cultuur, Jeugd en Media.

Meer informatie kan je ook terugvinden op de [website van Financiën](#) (Ondernemingen > Vennootschapsbelasting > Belastingvoordelen > Tax Shelter-audiovisuele productie & Tax Shelter – podiumkunsten) & Tax Shelter - gaming of in de [FAQ over het tax shelter stelsel voor audiovisuele producties en podiumproducties](#) en de [FAQ over het tax shelter stelsel voor podiumproducties](#) op MyMinFin.

FOD Financiën

Cel Tax Shelter

T 02 572 57 57 (na de keuze van taal, gebruik de directe code: 17466)

taxshelter@minfin.fed.be

financien.belgium.be/nl/ondernemingen/vennootschapsbelasting/belastingvoordelen...

Departement Cultuur, Jeugd en Media (Vlaamse Overheid)

Afdeling Cultuur en Media (postadres)

T 02 553 46 61

taxshelter@vlaanderen.be

www.vlaanderen.be/cjm/nl/cultuur/cultuur-en-economie/aanvullende-financiering/t...

Literatuur: subsidies via Literatuur Vlaanderen

Laatst gewijzigd op 22 mei 2026

Wat houdt de maatregel in

Via Literatuur Vlaanderen (het vroegere Vlaams Fonds voor de Letteren, VFL) kunnen (strip)auteurs, illustratoren, literaire vertalers en ook uitgevers financiële ondersteuning krijgen.

Het fonds verleent deze ondersteuning in het kader van haar centrale doelstellingen: de kwaliteit verhogen en bijdragen tot de professionalisering van de literaire actoren. Zij ondersteunt de creatie, productie, presentatie en omkadering van de Nederlandstalige literatuur, evenals de vertaling van en naar het Nederlands van literair werk. Sinds 2016 subsidieert Literatuur Vlaanderen ook non-fictie.

Je kan als auteur, illustrator, stripauteur of theatertekstauteur een werkbeurs aanvragen om tijd en ruimte te krijgen om nieuw literair werk te maken. Omdat Literatuur Vlaanderen in 2025 uitzonderlijk veel aanvragen ontving en de beurzen sinds juni 2025 voor twee jaar worden toegekend, wordt de volgende deadline vervroegd naar 1 november 2026. Dien je een aanvraag in, dan vraag je meteen een werkbeurs aan voor 2027 en 2028. Door het stijgend aantal dossiers is die extra maand nodig om de beoordeling vlot te laten verlopen. Meer informatie in het nieuwsbericht [Toegekende werkbeurzen 2026](#).

Wie komt in aanmerking

De subsidies richten zich tot (strip)auteurs, illustratoren, literaire vertalers en ook uitgevers met een woonplaats in België. Voor de meeste subsidies geldt wel dat je al enige ervaring moet hebben vooraleer je een subsidie kan aanvragen.

Wat komt in aanmerking

Literatuur Vlaanderen biedt verschillende vormen van ondersteuning. Zo zijn er werkbeurzen voor (strip)auteurs en illustratoren, subsidies voor literaire vertalers en financiële ondersteuning voor auteurslezingen en uitgevers, enz... Een volledig overzicht van alle subsidieregelingen vind je op de website van Literatuur Vlaanderen onder de rubriek "Subsidies": www.literatuurvlaanderen.be/ondersteuning.

Omvang steun

De omvang van de steun verschilt per subsidie. Hierbij enkele voorbeelden:

- Een **werkbeurs** biedt auteurs, illustrators, stripauteurs en theatertekstauteurs financiële ruimte om nieuw literair werk te creëren. Er geldt één reglement voor alle genres, ongeacht het aantal eerdere publicaties. De beurs wordt uitgedrukt in eenheden. Een beurs bedraagt 2 tot 8 eenheden, waarbij 1 eenheid overeenkomt met € 2.800.
- Een **projectbeurs** geeft aan vertalers tijd en middelen om een Nederlandstalige vertaling van literair werk te realiseren. Een **vertaler-auteur** kan op jaarbasis maximaal € 22.400 ontvangen aan werk- en projectbeurzen, rekening houdend met een bepaalde inkomensgrens.
- De subsidies voor **bijzondere literaire publicaties** ondersteunt **uitgevers** bij het uitgeven van waardevolle, maar minder commerciële publicaties van literair werk in het Nederlands. Een productiesubsidie bedraagt maximaal € 6.000, beperkt tot maximaal 50% van de directe productiekosten (kosten voor redactie en promotie inbegrepen).

De bedragen en voorwaarden worden jaarlijks herzien. Raadpleeg voor de meest actuele informatie: www.literatuurvlaanderen.be/ondersteuning.

Aanvraagprocedure

Er wordt per subsidie met vaste indiendata gewerkt. Een overzicht van deze deadlines kan je vinden

op www.literatuurvlaanderen.be/deadlines.

Meer informatie over de aanvraagprocedure per subsidie kan je vinden op www.literatuurvlaanderen.be/ondersteuning.

Contact

Literatuur Vlaanderen

T 03 270 31 61

info@literatuurvlaanderen.be

www.literatuurvlaanderen.be

Deelname aan buitenlandse beurs of niche-evenement: subsidie van FIT

Laatst gewijzigd op 30 apr 2026

Wat houdt de maatregel in

Kmo's (incl. vzw's met economische activiteit) waarvan de exploitatiezetel gevestigd is in het Vlaamse Gewest, kunnen bij Flanders Investment & Trade (FIT) een subsidie bekomen voor de deelname aan buitenlandse beurzen met internationale uitstraling en deelname aan of organisatie van gelijkwaardige niche-evenementen in het buitenland met internationale uitstraling.

De steun bedraagt max. € 5.000 of € 7.500 bij beursdeelname en € 2.500 of € 3.750 bij niche-events.

Wie komt in aanmerking

Deze steunmaatregel staat open voor kmo's die een exploitatiezetel hebben in het Vlaamse Gewest en die beantwoorden aan de volgende definitie:

Criteria	kmo
Tewerkstelling	minder dan 250
ofwel jaaromzet	maximum € 50 miljoen
ofwel balanstotaal	maximum € 43 miljoen

Zelfstandigheids criterium

Zelfstandigheid uit zich in het samentellen van de data van de steunvragende onderneming met deze van de participerende (vanaf meer dan 25% participatie) en verbonden (vanaf meer dan 50% participatie) ondernemingen (zie [Europese basisdefinitie van kmo](#) op de website van FIT).

Ook ondernemersorganisaties en (gemengde) kamers van koophandel, die niet in aanmerking komen voor structurele financiering bij FIT, kunnen voor dit steuntype een aanvraag indienen.

Vzw's met een economische activiteit komen eveneens in aanmerking voor deze maatregel.

Wie komt niet in aanmerking:

- Aanvragers die niet in orde zijn met de sociale en fiscale wetgeving;
- Aanvragers die geen ondernemingsnummer hebben (uitgezonderd de (gemengde) kamers van koophandel in het buitenland);
- Ondernemingen die hun verbintenissen t.a.v. FIT niet hebben nageleefd.

Wat komt in aanmerking

Welke initiatieven

- Beurs: deelname een buitenlandse vak- of jaarbeurs met een beurstand om contacten te leggen met jouw internationale klanten.
- Niche-event: actieve deelname aan een buitenlands event met internationale uitstraling, gericht op jouw sector en

doelpubliek.

Deelname aan een buitenlandse beurs of niche-evenement georganiseerd door FIT of een andere Vlaamse overheidsinstelling waaraan je deelneemt tegen een voordelige deelnameprijs komt niet in aanmerking voor deze subsidiëring.

Belangrijke voorwaarden

- De goederen en/of diensten die tentoongesteld worden op de beurs of niche-evenement, creëren bij de productie, verwerking of prestatie een duidelijke toegevoegde waarde in het Vlaamse Gewest. Hierbij wordt in eerste instantie gekeken naar de rechtstreekse arbeidsplaatsen.
- Wie deelneemt via een lokale partner, agent of verdeler, moet bij de aanvraag een kopie toevoegen van het volledige facturatieproject.
- Het logo 'Flanders - State of the Art' moet gebruikt worden op jouw stand of tijdens het niche-evenement.

Omvang steun

Er wordt een onderscheid gemaakt tussen deelname aan een beurs en deelname aan een niche-evenement:

Deelname aan een beurs in het buitenland

- individuele beursdeelname - type 'modulaire stand' (shell scheme):
  - 50% in de huurkosten van de standoppervlakte;
  - de maximale subsidie bedraagt € 5.000.
- individuele beursdeelname - type 'eigen standopbouw':
  - 50% van de huurkosten van de naakte standoppervlakte verhoogd met 25%;
  - de maximale subsidie bedraagt € 5.000.
- voor kmo's die sedert 1 september 2005 minder dan vier goedgekeurde subsidieaanvragen hebben bij FIT:
  - 75% in de aanvaarde huurkosten;
  - de maximale subsidie bedraagt € 7.500.
- beursdeelnames waar FIT aanwezig is met een groepsstand:
  - de huurkosten van de naakte standoppervlakte verminderd met 25%.

Deelname aan (of organisatie van) een niche-event in het buitenland

- een forfaitaire tussenkomst van € 2.500 indien je de kosten van jouw actieve deelname aantoont
- voor kmo's die sedert 1 september 2005 minder dan vier goedgekeurde subsidieaanvragen hebben bij FIT:
  - een forfaitaire tussenkomst € 3.750.

Zowel voor beursdeelname als voor deelname aan een niche-evenement

- Aanvullende subsidie voor de reis- en verblijfkosten van jouw afgevaardigde op de beurs op basis van forfaitaire bedragen (zie lijst [Forfaitaire bedragen](#)):
  - voor initiatieven georganiseerd buiten de EU uitgebreid met IJsland, Liechtenstein en Noorwegen;
  - de reis wordt ondernomen door een bestuurder, personeelslid of exportmanager die een contractuele band heeft met de aanvrager.
- De subsidie bedraagt:
  - 50% van deze forfaitaire bedragen;
  - 75% van de forfaitaire bedragen voor kmo's die sedert 1 september 2005 minder dan vier goedgekeurde subsidieaanvragen hebben bij FIT.

De-minimis

Deze maatregel valt onder de toepassing van de Europese de minimis-regelgeving. Hierdoor mag de de-minimissteun aan bedrijven over drie jaar gespreid niet meer dan € 300.000 bedragen. Meer informatie kan je terugvinden op www.vlaio.be/de-minimis.

Aanvraag- en uitbetalingsprocedure

De aanvraag verloopt volledig digitaal, via het klantenportaal Mijn FIT.

De volledige elektronische aanvraag moet uiterlijk zeven kalenderdagen vóór de aanvang van de beurs of niche-evenement worden ingediend. Slechts bij aanvaarde hoogdringendheid kan hiervan worden afgeweken. Aanvragen ingediend tijdens of na afloop van de beurs of niche-evenement, kunnen nooit worden gesubsidieerd.

FIT streeft er naar om binnen de 60 kalenderdagen na de indiening van de volledige aanvraag een beslissing te nemen over de toekenning van de subsidie.

De subsidie wordt uitbetaald indien FIT uiterlijk drie maanden na goedkeuring van de subsidieaanvraag in bezit is van de nodige bewijsstukken.

Cumulatie

Er mag voor hetzelfde initiatief geen financiële steun van een andere instelling of overheid zijn verkregen.

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel en andere maatregelen in de Subsidiedatabank? Dat kan via de gratis '[Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#)'.

Contact

Flanders Investment & Trade

T 02 504 88 64

SubsidieDesk@fitagency.be

export.flandersinvestmentandtrade.com/nl/subsidies/deelname-aan-een-buitenlands...

Digitale internationale commerciële bedrijfscommunicatie: subsidie van FIT

Laatst gewijzigd op 30 apr 2026

Wat houdt de maatregel in

Kmo's (incl. vzw's met economische activiteit) waarvan de exploitatiezetel gevestigd is in het Vlaamse Gewest, kunnen een forfaitaire subsidie bekomen bij Flanders Investment & Trade (FIT) voor de externe ontwikkeling én vertaling van meertalige websites of webshops, een bedrijfsfilm, 'sociale media' enz. (in een andere taal dan het Nederlands) ter ondersteuning van export-inspanningen. Enkel digitale bedrijfscommunicatie komt dus in aanmerking voor deze maatregel.

De tussenkomst bestaat uit een forfaitaire bijdrage van € 3.000 per goedgekeurd dossier (voor kmo's met weinig subsidiedossiers bij FIT in het verleden bedraagt de forfaitaire bijdrage € 4.500).

Wie komt in aanmerking

Deze steunmaatregel staat open voor kmo's met een exploitatiezetel in het Vlaamse Gewest, die beantwoorden aan de volgende definitie:

Criteria	kmo
Tewerkstelling	minder dan 250
ofwel jaaromzet ofwel balanstotaal	maximum € 50 miljoen maximum € 43 miljoen

Zelfstandigheids criterium

Zelfstandigheid uit zich in het samentellen van de data van de steunvragende onderneming met deze van de participerende (vanaf meer dan 25% participatie) en verbonden (vanaf meer dan 50% participatie) ondernemingen (zie [Europese basisdefinitie van kmo](#) op de website van FIT).

Ook ondernemersorganisaties en (gemengde) kamers van koophandel die niet in aanmerking komen voor een structurele financiering bij FIT, komen in aanmerking voor deze maatregel.

Vzw's met een economische activiteit komen eveneens in aanmerking voor deze maatregel.

Wie komt niet in aanmerking:

- Aanvragers die niet in orde zijn met de sociale en fiscale wetgeving;
- Aanvragers die geen ondernemingsnummer hebben (uitgezonderd de (gemengde) kamers van koophandel in het buitenland);
- Ondernemingen die hun verbintenissen t.a.v. FIT niet hebben nageleefd.

Wat komt in aanmerking

Welke bedrijfscommunicatie

Je kan van FIT steun krijgen bij de externe ontwikkeling én vertaling van meertalige digitale internationale commerciële bedrijfscommunicatie:

- meertalige websites of webshops;
- een meertalige bedrijfsfilm;
- meertalige sociale media uitgevoerd door externe specialisten.

Wat komt niet in aanmerking:

- digitale internationale bedrijfscommunicatie in het Nederlands;
- digitale internationale bedrijfscommunicatie zonder taal (noch gesproken, noch geschreven) of waarin slechts enkele steekwoorden worden gebruikt;
- gedrukte brochures en flyers;
- inlassingen in gedrukte vakmedia;
- handleidingen en technische bedrijfscommunicatie;
- alle vormen van bedrijfscommunicatie die binnen het eigen bedrijf worden ontwikkeld;
- vertaalopdrachten zonder ontwikkelingscomponenten.

Belangrijke voorwaarden

- Je onderneming of organisatie is in orde met de sociale en fiscale wetgeving, heeft alle verbintenissen ten aanzien van FIT nageleefd en krijgt voor de aanmaak of vertaling geen financiële steun van een andere overheidsinstelling.
- De goederen en/of diensten waarvoor de digitale commerciële bedrijfscommunicatie wordt aangemaakt, creëren bij de productie, verwerking of prestatie een duidelijke toegevoegde waarde in het Vlaamse Gewest. Hierbij wordt in eerste instantie gekeken naar de rechtstreekse arbeidsplaatsen.
- Het FIT logo moet worden vermeld op jouw website, webshop of in jouw bedrijfsfilms, met de vermelding "This website/webshop/movie is developed with the support of:"

Omvang steun

De steun bedraagt:

- € 3.000;
- € 4.500 voor kmo's die sedert 1 september 2005 minder dan vier goedgekeurde subsidieaanvragen hebben bij FIT.

Enkel externe facturen kunnen worden gesubsidieerd.

De-minimis

Deze maatregel valt onder de toepassing van de Europese de-minimis-regelgeving. Hierdoor mag de de-minimissteun aan bedrijven over drie jaar gespreid niet meer dan € 300.000 bedragen. Meer informatie kan je terugvinden op www.vlaio.be/de-minimis.

Aanvraag- en uitbetalingsprocedure

De aanvraag verloopt digitaal via de website, via het klantenportaal MijnFit.

De volledige elektronische aanvraag moet uiterlijk zeven kalenderdagen vóór de start van de externe ontwikkeling én vertaling worden ingediend. Slechts bij aanvaarde hoogdringendheid kan hiervan worden afgeweken. Aanvragen ingediend tijdens de uitvoering of na de voltooiing van de opdracht kunnen nooit worden gesubsidieerd.

FIT streeft ernaar om binnen 60 kalenderdagen na ontvangst van de volledige aanvraag een beslissing te nemen over de toekenning van de subsidie.

De subsidie wordt uitbetaald indien FIT uiterlijk zes maanden na goedkeuring in het bezit is van de bewijsstukken.

Cumulatie

Er mag geen financiële steun van een andere instelling of overheid verkregen zijn voor deze bedrijfscommunicatie.

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel en andere maatregelen in de Subsidiedatabank? Dat kan via de gratis '[Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#)'.

Contact

Flanders Investment & Trade

T 02 504 88 64

SubsidieDesk@fitagency.be

export.flandersinvestmentandtrade.com/nl/subsidie-digitale-internationale-comme...

Europese steun voor de creatieve en culturele sector

Laatst gewijzigd op 9 jan 2026

Wat houdt de maatregel in

Het Creative Europe-programma (2021-2027) is het Europese subsidieprogramma ter bevordering en ondersteuning van de internationale samenwerking in de culturele, creatieve en audiovisuele sector. Het bestaat uit 3 luiken: 'Cultuur', 'Media' en 'Cross-Sectoraal'.

De financiële steun is verschillend voor ieder van de 10-tallen acties (oproepen, partner search en subsidies).

Daarnaast bestaan er nog andere Europese steunmogelijkheden voor deze sectoren. Hiervan vind je een kort overzicht in de rubriek [Andere Europese subsidieprogramma's](#).

Momenteel lopen er heel wat Creative Europe-oproepen. Je kan deze oproepen terugvinden op de website van [Creative Europe Desk Vlaanderen](#).

Wie komt in aanmerking

Het Creative Europe-programma staat open voor ondernemingen, private en publieke organisaties en (voor sommige oproepen) overheidsorganisaties actief in de culturele en creatieve sectoren (CCS).

Voor bepaalde subsidies wordt er een duidelijke samenwerking verwacht tussen de partijen uit verschillende aan Creative Europe deelnemende landen.

Wat komt in aanmerking

Hoofddoelstellingen Creative Europe 2021-2027:

- Promoten van de Europese samenwerking op het gebied van culturele en taalkundige diversiteit en erfgoed;
- Vergroten van het competitievermogen van de culturele en creatieve sectoren, in het bijzonder van de audiovisuele sector.

Europese horizontale thema's: Vanuit Europa gaat extra aandacht naar de Green Deal, Diversiteit, Gendergelijkheid, Inclusie & Participatie en de Digitale Transitie.

Creative Europe bestaat uit 3 subsidiehuizen.

Cultuur - specifieke doelstellingen

- Bevorderen van de economische, sociale en externe dimensie van Europese samenwerking;
- Ontwikkelen en promoten van Europese culturele diversiteit en erfgoed;
- Versterken van het competitievermogen van de Europese culturele en creatieve sectoren en de internationale culturele relaties.

Het luik Cultuur wil:

- de transnationale mobiliteit en circulatie van Europese culturele en creatieve operatoren en werken bevorderen;
- de culturele participatie vergroten;
- de maatschappelijke veerkracht en de sociale inclusie via cultuur en cultureel erfgoed promoten;
- de Europese culturele en creatieve sectoren versterken zodat ze kunnen floreren en banen/economische groei kunnen

creëren;

- de Europese identiteit en waarden versterken via cultureel bewustzijn, kunsteducatie en culturele creativiteit in het onderwijs;
- de internationale capacity building van Europese culturele en creatieve sectoren vergroten;
- en tenslotte ook bijdragen aan het Europese internationale beleid via culturele diplomatie.

Meer informatie kan je raadplegen op de website creativeeurope.be > [Cultuur](#).

Media - specifieke doelstelling

- Vergroten van het competitievermogen en omvang van de Europese audiovisuele industrie

Het luik Media wenst:

- talenten en vaardigheden van de audiovisuele actoren te vergroten en daarnaast de samenwerking en innovatie, creatie en productie van Europese audiovisuele werken te bevorderen;
- transnationale cinema - en online- distributie van Europese audiovisuele werken ondersteunen, via nieuwe businessmodellen en het gebruik van nieuwe technologieën;
- en tenslotte Europese audiovisuele werken promoten en publieksonwikkeling ondersteunen in Europa en daarbuiten.

Subsidieaanvragen zijn mogelijk voor:

- Content: ontwikkeling van (fictie, animatie, documentaires, videogames, TV series), productie van TV series
- Publiekswerking: internationale filmfestivals, filmeducatie, netwerken voor Europese cinema's, VOD & operatoren, ondertiteling
- Business: distributie, trainingen, markttoegang, ontwikkeling van instrumenten en business models.

Meer informatie kan je raadplegen op de website creativeeurope.be > [Media](#).

Cross-sectoraal - specifieke doelstelling

- Promoten van beleidssamenwerking en innovatieve acties die beide andere luiken ondersteunen, waaronder de promotie van diverse en pluralistische media-omgeving, geletterdheid en sociale inclusie.

Het luik Cross-sectoraal:

- ondersteunt cross-sectorale en transnationale beleidssamenwerking, waaronder de rol van cultuur voor sociale inclusie en de promotie van het programma en de verspreiding van resultaten;
- promoot innovatieve manieren waarop content in de culturele, audiovisuele en creatieve sector wordt gecreëerd, toegankelijk wordt gemaakt, gedistribueerd en gepromoot;
- stimuleert transversale activiteiten overheen verschillende sectoren met als doel om zich aan te passen aan de structurele veranderingen in de mediasector, waaronder een vrije, diverse en pluralistische media-omgeving, kwalitatieve journalistiek en mediageletterdheid;
- ondersteunt de Creative Europe Desks en hun intra-netwerk, die het programma promoten in hun land en de transnationale samenwerking in de culturele en creatieve sectoren bevorderen.

Het luik Cross-sectoraal heeft extra aandacht voor het ontwikkelen en toepassen van sectoroverschrijdende business modellen, instrumenten of management, studies, analyses en een betere gegevensverzameling met het oog op een efficiëntere beleidsvorming.

Meer informatie kan je raadplegen op de website creativeeurope.be > [Cross-sectoraal](#).

MediaInvest

Sinds 2021 is een nieuw [MEDIAINVEST fonds](#) opgericht, specifiek voor de audiovisuele industrie. Dit fonds, beheerd door het

Europees Investeringsfonds (EIF) voorziet financiële middelen aan financiële intermediairs (investeringsfondsen), die kapitaal verstrekken aan de audiovisuele industrie.

Omvang steun

De financiële steun wordt verleend in de vorm van subsidies en verschilt per subsidie-oproep. Een overzicht van elke subsidie kan je terugvinden op de website per sector:

- www.creativeeurope.be/nl/cultuur/cultuur-subsidies;
- www.creativeeurope.be/nl/media/media-subsidies;
- www.creativeeurope.be/nl/cross-sectoraal/subsidies-cross-sectoraal.

Aanvraagprocedure

Alle oproepen worden officieel gepubliceerd via de [Europese Funding en Tender Portal](#). Hierbij is eveneens een Partner search functie voorzien.

Deze oproepen kan je ook terugvinden op de website van [Creative Europe Desk Vlaanderen](#).

Meer info over de Creative Europe Desk vind je op de website [ondersteunende diensten](#).

Andere Europese subsidieprogramma's

Er bestaan ook andere Europese steunmogelijkheden die interessant kunnen zijn voor de CCS:

- **Eurimages**: Eurimages is het coproductie- en distributiefonds van de Raad van Europa. Het omvat drie steunprogramma's: coproductiesteun voor films, promotiesteun en steun aan vertoningen (in samenwerking met [Europa Cinemas](#)). Daarnaast heeft het ook twee strategieën aangenomen rond gendergelijkheid en diversiteit alsook rond duurzaamheid in de audiovisuele sector. Het richt zich tot producenten van fictie- en animatiefilms en documentaires met een minimumduur van 70 minuten bedoeld voor de bioscoop. Daarnaast moet de productie gemaakt zijn door minstens twee onafhankelijke coproductanten uit verschillende lidstaten.
- **Digital Europe Programme (DIGITAL)**: Het Digital Europe programma (2021-2027) richt zich op de digitale transformatie van de EU en zal bijdragen aan de implementatie van de Digital Single Market-strategie. Het programma richt zich op vijf sleutelgebieden: kunstmatige intelligentie, digitale vaardigheden, supercomputers, cybersecurity en het gebruik van digitale technologie.
- **European Institute of Innovation and Technology (EIT) Culture & Creativity**: EIT Culture & Creativity stelt geregeld interessante (subsidie-)oproepen open aan innovatieve ondernemers uit de CCS. Het instituut wil naast welvaart en een positieve impact ook eerlijke omstandigheden voor creatieven en culturele werkers genereren.
- **Horizon Europe**: Horizon Europe is het Europese programma voor de financiering van onderzoek en innovatie voor de periode 2021 - 2027.
- **Interreg (EFRO)**: Het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO) is één van de vijf Europese structuur- en investeringsfondsen (ESIF). EFRO heeft als doel de economische en sociale cohesie in de EU te versterken door te zorgen voor evenwicht tussen de regio's. EFRO Interreg financiert vooral samenwerkingsgerichte projecten tussen grensoverschrijdende consortia van overheidsinstanties, onderzoeks- en kennisinstellingen en ondernemingen.
- Ook via bepaalde financieringsinstrumenten die beheerd worden door de EIB-groep (bestaande uit de [Europese Investeringsbank \(EIB\)](#) en het [Europees Investeringsfonds \(EIF\)](#)) wordt de CCS ondersteund. Meer informatie in de Subsidiedatabank maatregel: [Europese financieringsmogelijkheden voor ondernemingen](#). Een voorbeeld hiervan is het [Garantieproduct voor de culturele en creatieve sector](#), beheerd door het EIF. Deze garantie heeft tot doel om de toegang tot betaalbare financiering te verbeteren en verdere investeringen te stimuleren binnen Europese projecten in de CCS.

VLAIO beschikt over een subsidieoverzicht met filtermogelijkheden, namelijk: [EU Funding Overview](#). Je kan er belangrijke Europese instrumenten terugvinden als je via de filter 'areas' kiest voor 'Culture & Creativity'.

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis '[Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#)'.

Wil je nieuws ontvangen van alle oproepen van Creative Europe? Dan kan je best inschrijven op de nieuwsbrieven van Creative Europe Desk Vlaanderen [Cultuur & Cross-sectoraal](#) en [Media & Cross-sectoraal](#).

Wil je gepersonaliseerd nieuws en updates ontvangen over de oproepen van Horizon Europe en andere Europese programma's dan kan je best registreren via [myOverview](#) van [NCP Flanders](#).

Contact

Creative Europe Desk Vlaanderen

Departement Cultuur, Jeugd en Media

T 02 553 69 77

www.creativeeurope.be

Katelijne Lindemans

(subprogramma Media)

[creativeeuropemedia@vlaande...](mailto:creativeeuropemedia@vlaanderen.be)

T 02 553 64 06

Ariane De Vriendt (subprogramma

Cultuur)

[creativeeuropeculture@vlaande...](mailto:creativeeuropeculture@vlaanderen.be)

T 02 553 06 59

CultuurKrediet

Laatst gewijzigd op 1 okt 2025

Wat houdt de maatregel in

Ondernemingen, kunstenaars en organisaties actief in de culturele en creatieve sector die geen krediet (meer) kunnen krijgen bij een bank, kunnen voor zowel investeringen, werkingskosten en de realisatie van bepaalde projecten een CultuurKrediet aanvragen van € 5.000 tot € 125.000 bij Hefboom. De maximale rentevoet bedraagt momenteel 4%. In sommige gevallen is het krediet zelfs renteloos.

Je kan deze steun bekomen als je gevestigd bent in het Vlaams Gewest of Brussel.

Wie komt in aanmerking

Professionele actoren actief binnen de cultuursector die geen krediet kunnen krijgen bij een bank kunnen genieten van deze lening. Dat kunnen rechtspersonen en zelfstandigen (in bij- en hoofdberoep) zijn, maar evenzeer natuurlijke personen die culturele prestaties leveren tegen een vergoeding.

Zowel startende initiatieven, groeiprojecten als mature organisaties kunnen beroep doen op een CultuurKrediet op voorwaarde dat men actief is in één van de volgende culturele sectoren:

- Audiovisuele sector: zenders, productiehuisen voor radio- en televisieprogramma's, licht en geluid,...
- Boekenvak: boekverkopers (boekenwinkels, online boekenverkoop), uitgevers en uitgeverijen, schrijvers van boeken,...
- Vormgeving: design- en modeontwerpers, grafische vormgevers, drukkerijen, fotografie, illustratoren,...
- Gaming: ontwikkelaars, uitgeverijen, producenten,...
- Beeldende Kunsten en nieuwe mediakunst: individuele kunstenaars, galleries, musea,...
- Podiumkunsten: theaterhuizen, operahuizen, musicalproducenten, dansgezelschappen, acteurs, dansers, (straat)theatergezelschappen, poppentheater,...
- Muziek: auteurs, producenten, uitgeverijen, concertorganisatoren, concertzalen, festivals, muziekgroepen, instrumentenbouwers en verkopers,...
- Architectuur: architectuur, landschaparchitectuur, interieurarchitectuur,...
- Cultureel roerend erfgoed: schilderijen, wandtapijten, meubelstukken, juwelen, werktuigen, gebruiksvoorwerpen, voertuigen, ... maar evengoed documenten, archiefstukken of foto's.
- Circuskunsten: Daaronder verstaan we clowns, goochelaars, circusgroepen,...
- Sociaal-cultureel Volwassenenwerk: organisaties die werken rond aanpak van maatschappelijke thema's en uitdagingen, levensbreed leren, de creatie van engagement en verbinding en het bouwen van bruggen naar wie anders is.
- Amateurkunsten: organisaties die ondersteuning bieden aan amateurkunstenaars en -gezelschappen.

Je kan deze steun bekomen als je gevestigd bent in het Vlaams Gewest of Brussel.

Wat komt in aanmerking

Deze lening kan bekomen worden voor bijna alles wat betrekking heeft op cultuurwerking.

Ze kan worden gebruikt voor investeringen of als werkkapitaal voor de organisatie zelf of voor een specifiek project.

Voor volgende doeleinden kan een Cultuurkrediet evenwel niet aangewend worden:

- Herfinanciering van bestaande schulden;
- Financiering van beleggingen;
- Financiering van financieel vaste activa, met uitzondering van waarborgen;
- Financiering van fiscale en parafiscale schulden en achterstallen.

Wat zijn de financieringsvoorwaarden

Een CultuurKrediet is een krediet vanaf € 5.000 tot maximaal € 125.000.

De rentevoet is afhankelijk van het kredietbedrag en onder welke statuut je professioneel actief bent.

Bedrag	€ 5.000 tot € 15.000	€ 15.001 tot € 50.000	€ 50.001 tot € 125.000
Doelgroep	culturele professionals zonder ondernemingsnummer, eenmanszaken en rechtspersonen	eenmanszaken en rechtspersonen	enkel rechtspersonen
Rentevoet	<ul style="list-style-type: none"> • Culturele professionals zonder ondernemingsnummer en eenmanszaken: 0%, • Rechtspersonen: 3% 	3%	4%
Looptijd	1 tot 3 jaar	1 tot 4 jaar	1 tot 5 jaar
Opnameperiode	3 maanden	6 maanden	
Maximale aflossingsvrije periode	6 maanden	9 maanden	
Aflossing	vaste mensualiteiten		
Dossierkosten (maximaal)	€ 150	€ 250	€ 500
Wederbeleggingsvergoeding in geval van vervroegde terugbetaling	3 maanden, als de rentevoet van toepassing is	3 maanden intrest	

CultuurKredieten vergen geen zekerheden (waarborgen), noch van jezelf, noch van je organisatie.

Aanvraagprocedure

Een CultuurKrediet wordt aangevraagd bij Hefboom, die deze opdracht van de Vlaamse overheid uitvoert.

De beoordeling gebeurt op basis van een onderbouwd inhoudelijk en financieel plan van aanpak. Hiervoor kan je gebruik maken van de sjablonen beschikbaar bij het Cultuurloket. Ook voor hulp bij het opstellen van je plan van aanpak of je financieel plan met het oog op een CultuurKrediet, kan je terecht bij het [Cultuurloket](#).

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

Hefboom

hefboom.be/financiering/cultuurkrediet/

Ben Peeters

ben.peeters@hefboom.be

T 02 205 17 35

Cultuurloket

www.cultuurloket.be/kennisbank/inleiding/financieren-van-cultuur

Innovatieve starterssteun

Laatst gewijzigd op 23 dec 2025

Wat houdt de maatregel in

Met deze maatregel ondersteunt VLAIO kleine ondernemingen met rechtspersoonlijkheid, jonger dan twee jaar, voor het uitwerken van een innovatief project waarbij de pioniersrol binnen een markt of sector wordt opgenomen. De steun bestaat uit een financiële subsidie van € 50.000 in combinatie met externe expertbegeleiding en business case advies vanuit VLAIO en haar partners.

Wie komt in aanmerking

Enkel voor ko's jonger dan twee jaar

Enkel kleine ondernemingen (ko's) met een vestiging in het Vlaamse Gewest komen in aanmerking. Deze steun richt zich bovendien enkel tot rechtspersonen (ook vzw's met economische activiteit) jonger dan twee jaar. De leeftijd van de onderneming wordt bepaald door het oudste verbonden ondernemingsnummer (meer dan 50% aandeelhouder of stemrecht). Aan deze voorwaarde moet voldaan zijn op het moment van indiening van de subsidieaanvraag bij VLAIO.

De grootte van de onderneming wordt bepaald aan de hand van de Europese definitie van kleine onderneming (ko). Een ko is een onderneming die cumulatief aan de volgende voorwaarden voldoet (in één van de twee boekjaren voorafgaand aan het moment van indiening):

Criteria	ko
Tewerkstelling	minder dan 50
ofwel jaaronzet ofwel balanstotaal	maximum € 10 miljoen maximum € 10 miljoen

Zelfstandigheids criterium

Zelfstandigheid uit zich in het samentellen van de data van de steunaanvragende onderneming met deze van de participerende (vanaf meer dan 25% participatie) en verbonden (vanaf meer dan 50% participatie) ondernemingen (zie [Hoe de Europese definitie voor kmo's interpreteren?](#))

Je onderneming dient een eigen vermogen te hebben dat samen met achtergestelde leningen minimum € 5.000 bedraagt. Het eigen vermogen moet worden aangetoond met een notariële akte (bij oprichting of in het geval van extra inbreng) of de neergelegde jaarrekening of moet voor waar en echt verklaard worden verklaard voor het laatst beschikbare boekjaar.

Ondernemingen in oprichting komen ook in aanmerking voor deze steun, maar de toekenning van de subsidie zal afhankelijk worden gesteld van de effectieve oprichting van de onderneming.

Meer informatie kan je vinden in het 'Toelichtingsdocument innovatieve starterssteun': zie rubriek [Voorwaarden > Documenten](#) op de VLAIO website.

Bijkomende voorwaarden

Om in aanmerking te komen voor steun moet er aan volgende voorwaarden worden voldaan:

- Pioniersrol: Verlegt de starter de grenzen van wat gangbaar is binnen zijn markt? Is er sprake van een innovatief idee en lost dit een probleem op bij een duidelijke doelgroep?
- Onzekerheden en aanpak: Is het uitdagend om dit idee te vertalen naar een onderneming?

- Team en netwerk: kan het team en bijhorend netwerk het ondernemersproject dragen?
- Eigen risico (skin in the game): Nemen de vennoten zelf voldoende risico op zich?
- Impact en potentieel: Is er minstens vijf VTE tewerkstelling tegen jaar vijf na einde project? Kan het project leiden tot een grote economische groei? Is er een positieve maatschappelijke impact?

Meer informatie kan je vinden in de rubriek [Voorwaarden](#) op de VLAIO website.

De criteria worden verder toegelicht en geïllustreerd in het scorerooster dat als bijlage gaat bij het toelichtingsdocument: zie rubriek [Voorwaarden > Documenten](#) op de VLAIO website.

Wat komt in aanmerking

- Het programma is gericht op starters die een pioniersrol vervullen in hun markt. Hierbij worden drie vormen van pionierschap gesteund:
  - De ontwikkeling van producten, diensten, (productie)processen die nieuw zijn voor jouw markt
  - Het als eerste toepassen van een technologie of wetenschappelijk inzicht in jouw markt
  - Het als eerste toepassen van een nieuw businessmodel binnen jouw markt

De Innovatieve starterssteun betreft:

- een aanbod van financiële steun in combinatie met externe expertbegeleiding en business case advies vanuit VLAIO en haar partners,
- steun gericht op prille starters:
  - die een pioniersrol vervullen binnen hun markt/sector;
  - met een groot potentieel en overeenstemmende ambitie;
  - met onzekerheden die een inspanning van minimum een mensjaar of € 70.000 vragen;
- die beschikken over een competent team en netwerk;
- een competitieve oproep met een subsidiebedrag van € 50.000 (vast bedrag);
- projecten met een looptijd tussen 6 en 12 maand en een flexibele uitvoering, maar duidelijke leverbaarheden: een proof of business, of als die er al was, een proof of concept.

Bekijk ook de [Inspirerende voorbeelden uit de vorige oproepen](#).

Omvang steun

De financiële steun is een vast bedrag van € 50.000.

Tegenover dit bedrag staat een overtuigende inschatting van te maken kosten ter waarde van € 70.000. Hierbij hanteert VLAIO de regel dat interne personeelsinspanningen mogen verrekend worden aan € 70.000 per mensjaar.

De steun wordt in principe uitbetaald als een schijf van € 25.000 bij de opstart van het project en een schijf van € 25.000 bij afsluiting van het project.

Aanvraagprocedure

Innovatieve starterssteun is een programma met doorlopende indiening. Starters kunnen zich dus op elk moment aanmelden. Maandelijks vinden er pitchdagen plaats. Dien je voor een evaluatieperiode in maar is deze al volzet? Dan word je in de volgende evaluatieperiode uitgenodigd.

Aanmelding via een geselecteerde VLAIO-partner

Denk je in aanmerking te komen voor deze steun dan neem je contact op met één van [de geselecteerde VLAIO-partners](#). Elke VLAIO-partner kan uit de aanmeldingen een aantal starters als kandidaat doorsturen naar VLAIO. De door de partners geselecteerde starters werken een subsidieaanvraag uit zoals hieronder beschreven. De VLAIO-partner zal je begeleiden om je aanvraag zo duidelijk mogelijk te krijgen.

Subsidieaanvraag gebeurt door de onderneming

Wie door de VLAIO-partner geselecteerd werd krijgt toegang tot het online indieningsportaal om de subsidieaanvraag te starten. Op dat moment ontvang je de link hiernaartoe via mail. Je staat vervolgens zelf in voor het indienen van de steunaanvraag. Hierbij kan je wel een beroep doen op de hulp van de VLAIO-partner.

Selectie = pitch

De selectie gebeurt via een pitch (max. 15 min) en aansluitende vraag-en-antwoordsessie (30 min) met de jury.

Alle nodige documenten vind je op de website van [VLAIO > Aanvraagprocedure](#).

Cumulatie

Tijdens de periode van uitvoering van je innovatieve starterssteun-project mag je geen steun ontvangen voor volgende VLAIO subsidies: ontwikkelingsproject, onderzoeksproject, O&O haalbaarheidsstudie, ICON-project, Baekeland mandaten of Innovatiemandaten fase 2, inclusief VLAIO-steun voor projecten met Europese samenwerking.

Indien dergelijke financiële steun bekomen wordt tijdens de looptijd van dit project, dan wordt het project gestopt en wordt de steun verrekend (pro rata tot waar het reeds is uitgevoerd).

Elke onderneming kan maximaal één keer innovatieve starterssteun ontvangen en maximaal 2 keer aanvragen.

Vrijgesteld van vennootschapsbelasting

Sinds 1 januari 2007 wordt de O&O steun die gewestelijke overheden toekennen aan ondernemingen vrijgesteld van vennootschapsbelasting. Dit geldt ook voor deze steunmaatregel.

Het gaat met name om “de winst vrijgesteld ten belope van het bedrag van de premies, en de kapitaal- of interestsubsidies op immateriële en materiële vaste activa, die aan vennootschappen worden toegekend in het raam van de steun aan onderzoek en ontwikkeling door de bevoegde gewestelijke instellingen”. Meer informatie kan je terugvinden op de VLAIO website: [Veelgestelde vragen: welke subsidies worden vrijgesteld van belasting](#).

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel en andere maatregelen in de Subsidiedatabank? Dat kan via de gratis '[Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#)'.

Contact

Een overzicht van de fysieke kantoren en het postadres van VLAIO kan je vinden op de [website > adressen](#). Neem bij voorkeur contact op met VLAIO via e-mail of telefoon. Toch iets via de post bezorgen? Alle VLAIO-kantoren hebben voortaan het onderstaande postadres.

VLAIO

T 0800 20 555

info@vlaio.be

www.vlaio.be/nl/subsidies-financiering/innovatieve-starterssteun

Kmo-portefeuille: steun voor opleiding en advies

Laatst gewijzigd op 2 feb 2026

Wat houdt de maatregel in

Kmo's, vrije beroepen en erkende maatwerkbedrijven kunnen via de kmo-portefeuille van VLAIO een subsidie bekomen voor bepaalde externe opleidingen bij geregistreerde dienstverleners. Kleine ondernemingen (ko's) krijgen 30% subsidie en middelgrote ondernemingen (mo's) 20% subsidie. Dit wordt wel beperkt tot € 7.500 op jaarbasis. Voor de specifieke thema's 'duurzaamheid – energie-efficiëntie' en 'digitalisering – cybersecurity' geldt een verhoogd steunpercentage van 45% voor ko's en 35% voor mo's.

De subsidie voor advies bij geregistreerde dienstverleners werd vanaf 1 februari 2026 beperkt tot het thema 'digitalisering – cybersecurity'. Voor dit thema geldt het verhoogd steunpercentage van 45% (ko's) en 35% (mo's). Dit wordt eveneens beperkt tot € 7.500 op jaarbasis. Deze subsidie kan zowel door kmo's, vrije beroepen als erkende maatwerkbedrijven worden bekomen.

1. Vanaf 1 januari 2026 kunnen maatwerkbedrijven ook gebruikmaken van de kmo-portefeuille om hun kennis en competenties te versterken via opleidingen of advies bij geregistreerde dienstverleners. Meer informatie hierover kan je terugvinden in het nieuwsbericht [Kmo-portefeuille vanaf 2026 ook toegankelijk voor erkende maatwerkbedrijven](#).
2. Vanaf 1 februari 2026 wordt het toepassingsgebied van de dienst 'advies' beperkt tot adviezen gericht op cybersecurity. Adviezen over andere onderwerpen komen niet langer in aanmerking voor steun. Meer informatie in het nieuwsbericht [Hervorming kmo-portefeuille: vanaf 1 februari 2026 enkel nog advies voor cybersecurity](#).

Wie komt in aanmerking

De kmo-portefeuille richt zich tot beoefenaars van vrije beroepen, kleine en middelgrote ondernemingen met een [aanvaardbare rechtsvorm](#), vestiging in het Vlaamse Gewest en een [aanvaardbare hoofdactiviteit](#). Ook [erkende maatwerkbedrijven](#) komen in aanmerking.

Een onderneming is klein of middelgroot wanneer zij cumulatief aan volgende voorwaarden voldoet:

Criteria	ko	mo
Tewerkstelling	minder dan 50	minder dan 250
ofwel jaaromzet	maximum €10 miljoen	maximum €50 miljoen
ofwel balanstotaal	maximum €10 miljoen	maximum €43 miljoen

Zelfstandigheids criterium

Zelfstandigheid uit zich in het samentellen van de data van de steunvragende onderneming met deze van de participerende (vanaf meer dan 25% participatie) en verbonden (vanaf meer dan 50% participatie) ondernemingen (zie ook [vlaio.be/nl/subsidies-financiering/kmo-portefeuille/voorwaarden/de-europese-kmo-definitie](#)).

Vzw's komen niet in aanmerking voor de subsidies van de kmo-portefeuille. Tenzij je een [erkend maatwerkbedrijf](#) bent met een vestiging in Vlaanderen.

Je kan de subsidie enkel aanvragen voor '[werkenden in je bedrijf](#)' in de vestiging in het Vlaams Gewest.

Wat komt in aanmerking

Opleiding

Enkel de opleidingen die kaderen binnen één van de volgende acht toekomstgerichte thema's komen in aanmerking voor steun:

- **Bedrijfsstrategie:** de koers en structuur van je onderneming bepalen om zo de strategische bedrijfsdoelstellingen te bereiken.
- **Beroepsspecifieke competenties:** kennis en vaardigheden verwerven in een bepaald vaktechnisch gebied, nodig om de kerntaken van een functie of beroep uit te oefenen. Voor dit thema werd een lijst opgesteld van subsidiabele diensten die kan je raadplegen in pdf of via een online lijst. Enkel opleidingen of adviezen die op deze lijst staan kunnen worden gesubsidieerd.
- **Digitalisering:** inzetten op het gebruik van digitale technologieën, innovaties en data die leiden tot nieuwe activiteiten of wijzigingen in bestaande activiteiten op het vlak van hardware, software, onlinetoepassingen en cybersecurity.
- **Duurzaamheid:** streven naar een efficiënter gebruik van grondstoffen, onderdelen en producten met respect voor milieu en maatschappij.
- **Financiële geletterdheid:** financiële en boekhoudkundige kennis verwerven die nodig is om een onderneming succesvol te beheren.
- **Innovatie:** antwoord bekomen op een specifieke technologische kennisvraag over een product, proces of dienst.
- **Internationalisering:** de nodige kennis verwerven om internationaal te ondernemen.
- **Personeelsmanagement:** het personeelsbeleid uitwerken met als doel een goed functionerende arbeidsorganisatie.

Met de kmo-portefeuille kan de kostprijs van opleidingen, bij een geregistreerde dienstverlener, gevolgd door de werkende in een onderneming gesubsidieerd worden. Elke opleiding moet bijdragen tot het verbeteren van het huidige of het toekomstige bedrijfsfunctioneren van de onderneming en gericht zijn op de kernprocessen van de onderneming.

Lees ook de bijkomende voorwaarden op [Voorwaarden voor subsidie via de kmo-portefeuille](#) > Hou ook rekening met volgende voorwaarden.

Uitgesloten: je kan een uitgebreide lijst van uitgesloten opleidingen vinden op de VLAO-pagina [Voorwaarden voor subsidie via de kmo-portefeuille](#) > Lijst uitgesloten diensten.

Daarnaast kan je bij de verschillende thema's concrete voorbeelden en uitsluitingen terugvinden.

Advies

Opgelet! Vanaf 1 februari 2026 komen enkel nog adviezen met betrekking tot cybersecurity in het thema [digitalisering](#) in aanmerking voor steun.

Ondernemingen die willen inzetten op het gebruik van digitale technologieën, innovaties en data die leiden tot nieuwe activiteiten of wijzigingen in bestaande activiteiten op het vlak van cybersecurity, kunnen gebruik maken van de kmo-portefeuille.

Onder cybersecurity verstaan we het beschermen van computers, mobiele apparaten, servers, software, netwerken, elektronische systemen en gegevens tegen schadelijke aanvallen.

Advies in de kmo-portefeuille zijn schriftelijke raadgevingen verstrekt door een geregistreerde dienstverlener, gericht op de kernprocessen van de onderneming, bedoeld om de werking van jouw onderneming te verbeteren. De raadgevingen stellen je in staat om correcte en fundamenteel onderbouwde beslissingen te nemen voor jouw bedrijf.

Er zijn twee mogelijke vormen van advies:

1. Schriftelijke raadgevingen en aanbevelingen die een probleem analyseren, een concreet advies geven, een implementatieplan helpen opstellen en begeleiding bij implementeren.
2. Schriftelijke raadgevingen en aanbevelingen die bestaan uit het identificeren, in kaart brengen en onderzoeken van opportuniteiten en oplossingen met betrekking tot het bedrijfsfunctioneren van de onderneming.

Voorbeelden: een juridisch advies over cybersecurity: hoe kunnen de arbeidsovereenkomsten van je onderneming worden aangepast om strengere dataveiligheidsrichtlijnen in te bouwen? Hoe moet de interne veiligheidspolicy worden bijgeschaafd?

Uitgesloten: IT-ontwikkelingstrajecten, IT-implementatietrajecten zonder een voorafgaand schriftelijk advies, helpdesk kosten, onderhoudscontracten.

Omvang steun

Kleine onderneming

Voor een kleine onderneming wordt een steunpercentage van 30% gehanteerd tot een maximum van € 7.500 steun op jaarbasis.

Middelgrote onderneming

Voor een middelgrote onderneming wordt een steunpercentage van 20% gehanteerd tot een maximum van € 7.500 steun op jaarbasis.

Cybersecurity en energie-efficiëntie

Voor de specifieke thema's 'duurzaamheid – energie-efficiëntie' en 'digitalisering – cybersecurity' geldt een verhoogd steunpercentage van 45% voor kleine ondernemingen en 35% voor middelgrote ondernemingen.

Extra toelichting

- Het aanvaardbare projectbedrag voor opleiding dient minimum € 100 te bedragen;
- Het aanvaardbare projectbedrag voor advies dient minimum € 500 te bedragen;
- Een project moet worden afgewerkt vóór afloop van het daaropvolgende jaar (bv. een aanvraag ingediend op 5 april 2025 moet worden afgewerkt vóór 31 december 2026);
- Welke kosten:
  - Opleidings- of advieskost;
  - Catering bij opleiding tot € 25 per persoon per dag;
  - Cursusmateriaal voor zover dit uitsluitend wordt gebruikt tijdens de opleiding;
  - Verplaatsingskosten docent.
- Btw wordt niet gesubsidieerd.

De-minimis

Deze maatregel valt onder de toepassing van de Europese de-minimis-regelgeving. Hierdoor mag de de-minimissteun aan bedrijven over drie jaar gespreid niet meer dan € 300.000 bedragen. Voor meer info zie [Veelgestelde vragen: de-minimis](#).

Aanvraagprocedure

De aanvraagprocedure voor de kmo-portefeuille gebeurt volledig digitaal. Als je voor de eerste keer een subsidieaanvraag wil doen, moet je je onderneming eerst [registreren](#).

Elke [subsidieaanvraag gebeurt online](#) nadat je een overeenkomst voor advies hebt afgesloten met je dienstverlener of een persoon die werkt binnen je onderneming hebt ingeschreven voor een opleiding. De [gebruikershandleiding van de kmo-portefeuille](#) helpt je om vlot een subsidieaanvraag in te dienen. Zo moet je eerst jouw eigen aandeel storten, waarna de subsidie vanuit VLAIO gestort wordt. Pas dan kan de dienstverlener rechtstreeks vanuit de 'kmo-portefeuille' betaald worden.

Vooraleer je jouw aanvraag indient, moet je al een overeenkomst afgesloten hebben met een geregistreerde dienstverlener. Best vraag je dan zo snel mogelijk de subsidie aan. Dit moet gebeuren binnen de 14 kalenderdagen na aanvang van de prestaties.

Geregistreerde dienstverlener

Een dienstverlener kan je zoeken op de website via de module [Zoek een geregistreerde dienstverlener](#).

Informatie over de registratieprocedure voor dienstverleners kan je terugvinden op de VLAIO-pagina [Kmo-portefeuille voor dienstverleners](#).

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

Een overzicht van de fysieke kantoren en het postadres van VLAIO kan je vinden op de [website > adressen](#). Neem bij voorkeur contact op met VLAIO via e-mail of telefoon.

VLAIO

Kmo-portefeuille

T 1700

kmo-portefeuille@vlaanderen.be

vlaio.be/kmo-portefeuille

Ontwikkelingsproject: subsidie voor innovatie

Laatst gewijzigd op 19 nov 2025

Wat houdt de maatregel in

Ondernemingen met rechtspersoonlijkheid en (toekomstige) activiteiten in het Vlaamse Gewest kunnen voor de uitvoering van bepaalde ontwikkelingsprojecten van VLAIO een subsidie bekomen. De steun bedraagt 25% tot 50% (60% bij interregionale of internationale samenwerking) op de aanvaarde kosten, met een minimum steun van € 25.000. Ook non-profit organisaties en publiekrechtelijke organisaties met operationele activiteiten in het Vlaamse Gewest (of minstens een duidelijke aanzet daartoe) die economische activiteit uitoefenen, komen in aanmerking.

Ontwikkelingsprojecten zijn bedoeld voor vernieuwende ideeën – nieuw of verbeterd product, proces of dienst – die de onderneming kunnen veranderen en versterken op korte termijn. Ook de ontwikkeling van een pilootinstallatie of demonstrator komt in aanmerking als het om steunbare activiteiten gaat.

Wie komt in aanmerking

Deze steun richt zich tot ondernemingen met een vernieuwend idee dat de onderneming kan versterken, maar waarbij er nog heel wat uitdagingen te overwinnen zijn bij de ontwikkeling van die innovatie. Hierbij moet je als onderneming nog heel wat risicovolle stappen zetten om van het idee een succesvol product en een succesvolle onderneming te maken.

Het kan gaan over:

- de ontwikkeling van een nieuwe technologie,
- het doordacht verbeteren van processen of diensten,
- het bouwen van een prototype,
- het doorlopen van een pilootfase waar nog uitdagingen inzitten.

Enkel ondernemingen met operationele activiteiten in het Vlaamse Gewest (of minstens een duidelijke aanzet daartoe) kunnen steun aanvragen. Ook non-profit organisaties en publiekrechtelijke organisaties met operationele activiteiten in het Vlaamse Gewest (of minstens een duidelijke aanzet daartoe) die economische activiteit uitoefenen komen in aanmerking. [Ondernemingen in moeilijkheden](#) komen niet in aanmerking.

Wat komt in aanmerking

Projectbegroting

In principe komen alle noodzakelijke kennisverwervende activiteiten (zowel technologische als niet-technologisch) die bijdragen tot de ontwikkeling van de innovatie en het valideren van de resultaten, voor subsidie in aanmerking. Ook activiteiten volgend op een ontwikkelingsfase kunnen in aanmerking komen voor steun als er na de eigenlijke ontwikkeling nog een moeilijke stap overbrugd moet worden voor je naar de markt kan.

Een overzicht van alle steunbare activiteiten vind je in het toelichtingsdocument Ontwikkelings- en Onderzoeksprojecten. Zie [Aanvraagprocedure Ontwikkelingsproject > Documenten](#).

Looptijd

De looptijd van een ontwikkelingsproject kan maximum 24 maanden bedragen (tenzij grondige motivatie kan gegeven worden).

Voor activiteiten in een latere fase van de ontwikkeling (demonstratoren, opschalingen, piloten) kan hiervan worden afgeweken. Voor dergelijk project met (een gedeelte van de) activiteiten in de latere fasen van een ontwikkeling kan de projectduur, mits motivering, verlengd worden tot vier jaar.

Omvang steun

De gevraagde steun bedraagt minimaal € 25.000 en maximaal € 3 miljoen.

De steun voor activiteiten in de latere fasen van de ontwikkeling (demonstratoren, piloten, opschalingen) wordt beperkt tot maximaal € 3 miljoen.

De subsidie wordt berekend als een percentage van de aanvaarde projectbegroting. Dit steunpercentage bestaat uit een basispercentage eventueel aangevuld met toeslagen.

Basissteun	25% van de aanvaarde kosten
Verhoging basissteun in bepaalde gevallen	10% bij samenwerking tussen minstens twee onafhankelijke bedrijven, waarvan minstens één kmo (mits geen bedrijf meer dan 70% aandeel heeft in de kosten)
	15% bij interregionale of internationale samenwerking in het kader van een door VLAIO erkend O&O&I-initiatief, waarbij er samenwerking is tussen minstens twee onafhankelijke bedrijven (mits geen bedrijf meer dan 70% aandeel heeft in de kosten)
	10% voor een middelgrote onderneming
	20% voor een kleine onderneming
Maximumsteun	50% van de aanvaarde kosten (60% in geval van interregionale of internationale samenwerking)

Belangrijk: steun kan niet retroactief verleend worden. Enkel de kosten gemaakt na de startdatum vermeld in het aanvraagdocument kunnen worden betoelaagd. Deze startdatum kan ten vroegste samenvallen met de eerste werkdag van de maand volgend op de maand waarin het volledige aanvraagdocument bij VLAIO wordt ingediend.

Cumulatie

Bij de berekening van de aanvaarde steun wordt rekening gehouden met andere overheidssteun (zoals subsidies,...) voor dezelfde kosten (dezelfde subsidieerbare basis kan maar één keer voor steun in aanmerking komen binnen alle programma's die opgevolgd worden door VLAIO). Personeelsleden waarvoor de aanvragende onderneming, gebruik maakt van de '[vrijstelling doorstorting bedrijfsvoorheffing voor onderzoekers](#) - Young Innovative Company (YIC)' kunnen sinds 1 januari 2022 niet meer op een projectbegroting voor ontwikkelingsprojecten worden opgenomen.

Aanvraagprocedure

Aanvragen moeten worden opgesteld aan de hand van de invuldocumenten die je terugvindt onderaan de pagina [Aanvraagprocedure > documenten](#). Een sterk onderbouwde businesscase is noodzakelijk bij het aanvragen van een ontwikkelingsproject.

De subsidieaanvraag kan al gebeuren voordat er een rechtspersoonlijkheid bestaat. De subsidie zal wel pas uitbetaald worden van zodra de onderneming met rechtspersoonlijkheid is opgericht.

De aanvraag voor de subsidie van een ontwikkelingsproject is zo opgesteld dat elke onderneming, zonder externe hulp, deze kan doen. In het geval er toch vragen of onduidelijkheden zijn, kan je altijd gratis bij het team van [bedrijfsadviseurs](#) terecht.

Vrijgesteld van vennootschapsbelasting

Sinds 1 januari 2007 wordt de O&O steun die gewestelijke overheden toekennen aan ondernemingen vrijgesteld van vennootschapsbelasting. Dit geldt ook voor deze steunmaatregel.

Het gaat met name om “de winst vrijgesteld ten belope van het bedrag van de premies, en de kapitaal- of interestsubsidies op immateriële en materiële vaste activa, die aan vennootschappen worden toegekend in het raam van de steun aan onderzoek en ontwikkeling door de bevoegde gewestelijke instellingen”. Meer informatie kan je terugvinden op de VLAIO website: [Veelgestelde vragen: welke subsidies worden vrijgesteld van belasting](#).

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

Onze VLAIO bedrijfsadviseurs begeleiden en adviseren je om je innovatieve plannen, groeiambities of bedrijfstransformatie waar te maken. Ze ondersteunen je ook bij het indienen van een projectvoorstel.

Een overzicht van de fysieke kantoren en het postkantoor van VLAIO kan je vinden op de [website > adressen](#). Neem bij voorkeur contact op met VLAIO via e-mail of telefoon.

VLAIO

T 0800 20 555

info@vlaio.be

vlaio.be/ontwikkelingsproject

Intellectuele eigendom steunmogelijkheden

Laatst gewijzigd op 18 mei 2026

Wat houdt de maatregel in

Bedrijven die willen investeren in intellectuele eigendomsrechten kunnen een beroep doen op een aantal ondersteunende maatregelen. Op deze pagina geven we een overzicht van een aantal subsidies en fiscale voordelen, specifiek voor intellectuele eigendom (IE).

Op 9 juni 2026 organiseert FOD Economie het webinar [Voorstelling van federale en regionale diensten en subsidies op het gebied van intellectuele eigendom](#) in samenwerking met het Vlaamse Gewest (VLAIO), het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (Innoviris en Hub) en het Waalse Gewest voor de sessie in het Frans (SPW en WE). [Je kan inschrijven tot uiterlijk 2 juni via dit formulier](#). De Nederlandstalige sessie gaat door van 9u tot 12u.

Aftrek voor innovatie-inkomsten

De netto-inkomsten uit octrooien, aanvullende beschermingscertificaten, kwekersrecht, innovatieve software, weesgeneesmiddelen en door de overheid toegekende data-en/of marktexclusiviteit voor gewasbeschermingsmiddelen of geneesmiddelen voor menselijk of dierlijk gebruik, kunnen tot 85% vrijgesteld worden van vennootschapsbelasting.

Meer informatie kan je raadplegen op de pagina [Innovatieaftrek](#) in de Subsidiedatabank.

Fiscale regeling inzake auteursrechten en naburige rechten

Inkomsten uit auteursrechten en naburige rechten kunnen tot een (bruto) bedrag van € 37.500 beschouwd als roerend inkomen (geïndexeerd bedrag voor inkomstenjaar 2026 € 77.220) en zo onderworpen aan een fiscaal gunstig tarief van 15%. De inkomsten boven dit plafond worden beschouwd als beroepsinkomsten.

Meer informatie kan je terugvinden op de pagina [Fiscale regeling voor auteursrechten en naburige rechten](#) in de Subsidiedatabank.

Gratis gepersonaliseerde IE-ondersteuning

Het Europees Bureau voor Intellectuele Eigendom (EUIPO) wil haar steentje bijdragen om kmo's volgens [Europese definitie](#) (incl. vzw's met economische activiteit) te ondersteunen op het vlak van intellectuele eigendom. Ze lanceerde een dienst om kmo's in contact te brengen met dienstverleners van kosteloze juridische bijstand en advies rond intellectuele eigendom in de hele EU. Via dit project kunnen bedrijven gratis gepersonaliseerd advies en juridische bijstand op het vlak van intellectuele eigendom krijgen.

Dit IE-advies is beperkt tot één dienst per kmo.

Meer informatie via [IP pro bono](#).

i-DEPOT

Om aan te tonen dat je op een bepaalde datum al bezig bent met een bepaald idee, is een bewijs van datum aangewezen. Eén van de mogelijkheden om een vaste datum te creëren, is een i-DEPOT bij het Benelux-Bureau voor de Intellectuele Eigendom indienen. Opgeliet: dit is enkel een bewijsmiddel, geen IE-recht! Je i-DEPOT blijft geheim, tenzij je er zelf voor kiest om je i-DEPOT (gedeeltelijk) vrij te geven. Via VLAIO kan je een korting van € 10 krijgen op de kostprijs van zo'n online i-DEPOT.

Deze ID-code kan iedereen aanvragen via idepot@vlaio.be.

Meer informatie kan je terugvinden via [deze pagina in de expertisedatabank](#). [Hier kan je jouw i-DEPOT aanvragen](#).

Investeringsaftrek en belastingkrediet voor onderzoek en ontwikkeling

Ondernemingen die investeren in octrooien, kunnen onder bepaalde voorwaarden de Technologieaftrek van de investeringsaftrek krijgen. Via dit fiscaal voordeel kan de onderneming een bepaald percentage van de aanschaffings- of beleggingswaarde van investeringen aftrekken van de belastbare winst.

Naast de investeringsaftrek is er ook het systeem van belastingkrediet voor onderzoek, waarbij het fiscaal voordeel bestaat uit een belastingvermindering op de verschuldigde vennootschapsbelasting.

Meer informatie kan je terugvinden in de [maatregel Investeringsaftrek](#) in de Subsidiedatabank en in de [maatregel Belastingkrediet onderzoek en ontwikkeling](#) in de Subsidiedatabank.

Kmo-portefeuille

Via de kmo-portefeuille kunnen kmo's een subsidie aanvragen voor bepaalde opleidingen, verstrekt door geregistreerde dienstverleners. Dit kan ook voor opleidingen met betrekking tot intellectuele eigendom. In het kader van de kmo-portefeuille kunnen kleine ondernemingen 30% en middelgrote ondernemingen 20% steun genieten. Het maximale steunplafond is € 7.500 steun per jaar.

Meer informatie kan je terugvinden op [deze pagina in de Subsidiedatabank](#) of op [de pagina van de kmo-portefeuille](#).

Korting voor Europese octrooiaanvragen

Het Europees Octrooibureau (EOB) heeft een aantal kortingen en compensaties voorzien voor micro-ondernemingen, kmo's, natuurlijke personen, universiteiten, non-profit organisaties en onderzoeksorganisaties.

1. Er is een taalgerelateerde korting voor EP-aanvragen die ingediend worden in een andere taal dan Engels, Frans of Duits. Deze korting bedraagt 30% op de indieningstaks en de onderzoekstaks. De aanvrager moet een nationaliteit, woonplaats of vestiging hebben in een [EPC-lidstaat](#) waarvan de officiële taal niet Engels, Duits of Frans is. Belgische bedrijven/natuurlijke personen die een aanvraag doen in het Nederlands komen in aanmerking voor deze korting.
2. Daarnaast is er ook een compensatie voorzien voor de vertalingskosten van een aanvraag voor een unitair octrooi, voor aanvragers die verblijven of gevestigd zijn in een EU-lidstaat en de aanvraag indienen in een officiële taal van die lidstaat, anders dan Engels, Frans of Duits. Deze compensatie bedraagt € 500 en is cumuleerbaar met de taalgerelateerde korting.
3. Specifiek voor micro-ondernemingen (minder dan 10 werknemers, maximum omzet € 2 miljoen/jaar en geen onderdeel van een grote onderneming) die minder dan vijf aanvragen bij het Europees octrooibureau indienen in de vijf voorgaande jaren, wordt een korting van 30% verleend op de meest voorkomende taksen binnen de verleningsprocedure (indieningstaks, onderzoekstaks, verleningstaks, aanduidingstaks, instandhoudingstaks).

Meer informatie: [kortingen bij EP octrooiaanvragen](#) en [compensatie unitair octrooi](#). Het EOB lanceerde de [Fee Assistant](#), een online tool om na te gaan of je in aanmerking komt voor deze kortingen.

Onderzoeks- en ontwikkelingsproject

Ondernemingen die innoveren kunnen een subsidie aanvragen bij VLAIO. In deze subsidieaanvraag kunnen ook de kosten voor IE opgenomen worden. Het gaat dan over kosten voor activiteiten ter oriëntering van het project of ter vrijwaring van de exploitatie van de tijdens het project opgebouwde kennis. Typisch betreft dit opzoekingen in de databanken van intellectuele eigendomsrechten en de analyse van de opzoekingsresultaten. Zowel personeelskosten als kosten van externen (factuur) zijn aanvaardbare kosten binnen de subsidieaanvraag. Voor kmo's, en enkel in ontwikkelingsprojecten, worden ook de kosten voor de bescherming van de projectresultaten tot € 20.000 aanvaard als kosten. Het gaat dan over de kosten van externen voor het aanvragen van een merk, model en/of octrooi (met uitzondering van de instandhoudingstaksen en kosten in het kader van een juridisch geschil). Het steunpercentage is afhankelijk van het type dossier en van de grootte van de onderneming.

Meer informatie kan je terugvinden in de Subsidiedatabank ([onderzoeksproject](#) en [ontwikkelingsproject](#)) of op de website van VLAIO ([onderzoeksproject](#) en [ontwikkelingsproject](#)).

Prediagnostische dienst voor Intellectuele Eigendom

Elke onderneming (ook vzw's) met een ondernemingsnummer van de Kruispuntbank van Ondernemingen met een maatschappelijke zetel in België kan via de FOD Economie een gratis doorlichting op het vlak van intellectuele eigendom aanvragen. Deze doorlichting is bedoeld voor zowel innovatieve bedrijven die nog niet vertrouwd zijn met intellectuele eigendomsrechten als voor bedrijven die wel al kennis hebben over intellectuele eigendomsrechten maar nieuwe domeinen willen verkennen.

Een IE-deskundige, erkend door de Dienst Intellectuele Eigendom, zal aangesteld worden om jouw onderneming door te lichten op alle vlakken van het intellectuele eigendomsrecht: auteursrecht en naburige rechten, octrooien, merken, domeinnamen, tekeningen en modellen en kwekersrechten. Ook de praktische kant van contracten, licenties en het gebruik van IE-databanken worden belicht. Na deze doorlichting wordt een rapport met aanbevelingen voor jouw bedrijf opgemaakt.

De duurtijd tussen aanvraag en het uiteindelijk opleveren van een rapport is drie maanden.

Meer informatie en aanvragen via: [prediagnostische dienst](#)

SME-fund: IE-vouchers

Via het SME-fund kunnen kmo's (Europese definitie), inclusief vzw's met economische activiteit, IE-vouchers aanvragen waardoor ze een deel van de aanvraagkosten van intellectuele eigendomsrechten kunnen terugvorderen. De subsidie kan aangevraagd worden tot 4 december 2026 of tot uitputting van het budget.

Belgische kmo's kunnen volgende vouchers aanvragen:

1. **Momenteel niet beschikbaar wegens uitputting budget:** Merken en modellen tot max. 75% met een maximum van € 700 per begunstigde en kan gebruikt worden voor meerdere merk- en/of modelaanvragen.
  - a. Er is een terugbetaling mogelijk tot 75% van de taksen (voor de aanvraag, bijkomende klassen, onderzoek, registratie en (uitstel van de) publicatie voor de registratie van merken en/of modellen in de Benelux (of andere nationale registraties) of in de EU.
  - b. Er is terugbetaling mogelijk tot 50% van de taksen (voor aanvraag, aanwijzingstaksen EU en daarbuiten) voor het verkrijgen van internationale bescherming van merken en modellen via WIPO.
2. Octrooien
  - a. Nationale octrooien: tot max. 75% met een maximum van € 1.000. Er is een terugbetaling tot 75% voor:
    - a. de taksen gelinkt aan een onderzoeksverslag inzake de stand van de techniek uitgevoerd door een nationaal bureau van een EU-lidstaat en/of het Visegrad Patent Institute (VPI);
    - b. de kosten voorafgaand aan de verlening van een octrooi (de kosten van indiening, zoekopdrachten en onderzoek);
    - c. de taksen voor verlening en publicatie met het oog op nationale bescherming in een EU-lidstaat.
  - b. EP- octrooien: er is een terugbetaling:
    - a. tot 75% van de kosten voor indiening en zoekopdrachten in verband met Europese octrooien die aangevraagd worden bij het Europees Octrooi Bureau (EOB) met een maximum van € 1.000;
    - b. tot 50% van de juridische kosten gemaakt voor het opstellen en indienen van Europese octrooiaanvragen tot max. € 1.500, afhankelijk van de toepasselijke kosten op nationaal niveau voor deze diensten. Volgende voorwaarden gelden:
      - a. de dienst omvat het opstellen en indienen van een Europese octrooiaanvraag;
      - b. de dienst is verleend door een (vereniging van) erkende gemachtigde(n) die in de EU is gevestigd en opgenomen in de [officiële lijst van EOB](#);

- c. het verzoek om terugbetaling moet binnen de vastgestelde termijnen online worden ingediend.
3. Kwekersrechten: terugbetaling tot 75% met een maximum van € 1.500 van de online aanvraag-en onderzoekskosten voor de aanvraag van een communautair kwekersrecht via het Community Plant Variety Office (CPVO).

Belangrijk is dat de IE-voucher aangevraagd en goedgekeurd moet worden vóór de registratie van merken, modellen, octrooien of kwekersrechten.

Meer informatie en aanvragen via [SME Fund](#).

De-minimis

Bepaalde maatregelen van deze overzichtsmaatregel vallen onder de toepassing van de Europese de-minimis-regelgeving. Hierdoor mag de de-minimissteun aan bedrijven over drie jaar gespreid niet meer dan € 300.000 bedragen. Voor meer info zie [Veelgestelde vragen: de-minimis](#).

Dit is het geval voor de Kmo-portefeuille.

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel en andere maatregelen in de Subsidiedatabank? Dat kan via de gratis '[Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#)'.

Contact

Een overzicht van de fysieke kantoren en het postadres van VLAIO kan je vinden op de [website > adressen](#). Neem bij voorkeur contact op met VLAIO via e-mail of telefoon.

VLAIO

T 0800 20 555

info@vlaio.be

www.vlaio.be/nl/begeleiding-advies/groei-innovatie/intellectuele-eigendom/besch...

Circulair ondernemen subsidies

Laatst gewijzigd op 2 jun 2026

Wat houdt de maatregel in

In een circulaire economie hou je materialen zo lang mogelijk in gebruik. Je beperkt het gebruik van primaire grondstoffen en behoudt de waarde van de materialen zoveel en zo lang mogelijk. Wil je inzetten op circulair ondernemen? Dan kan je gebruikmaken van verschillende steunmogelijkheden. Op deze pagina ontdek je een aantal van die maatregelen.

VLAIO lanceerde een nieuwe oproep circulaire acceleratoren 2026, gericht op acties die de implementatie en opschaling van circulaire oplossingen realiseren.

Circulaire acceleratoren (oproep 2026)

VLAIO ondersteunt met de oproep circulaire acceleratoren 2026 bedrijfsgedreven samenwerkingen die concrete circulaire uitdagingen aanpakken binnen Vlaamse waardeketens. De focus ligt op grondstoffen- en/of materiaalreductie met een aantoonbare bijdrage aan de competitiviteit van ondernemingen.

De oproep richt zich tot consortia van ondernemingen, eventueel aangevuld met andere relevante actoren. Het project wordt gecoördineerd door één organisatie met rechtspersoonlijkheid die optreedt als begunstigde.

Je werkt samen met andere ondernemingen binnen een consortium (eventueel aangevuld met andere relevante actoren) en pakt een circulaire uitdaging aan binnen een Vlaamse waardeketen. Hierbij focus je op minder grondstoffengebruik of materiaalreductie en werk je aan oplossingen die bijdragen aan de competitiviteit van de betrokken ondernemingen.

De projecten moeten meerjarig en resultaatgericht zijn en vertrekken vanuit de noden van ondernemingen en inzetten op de implementatie en opschaling van circulaire oplossingen met economische meerwaarde (zoals kostenreductie, productiviteitswinst, groei of nieuwe marktkansen). De resultaten zijn ketenbreed en breed inzetbaar.

De subsidie bedraagt 50% van de aanvaarde kosten, met een maximum van € 500.000 per project over maximaal drie jaar. Je voorziet zelf minstens 50% cofinanciering, samen met de deelnemende ondernemingen.

De deadline voor de vooraanmelding van je project is 26 juni 2026 (10u), via mail aan circulair@vlaio.be.

Meer informatie kan je vinden op de VLAIO website [Circulaire acceleratoren](#).

Ecoboostlening

Met de Ecoboostlening van PMV financiert je duurzame investeringen voor je onderneming. Je komt in aanmerking als je een zelfstandige of kmo in hoofdberoep bent en minstens 18 maanden actief bent. Deze achtergestelde lening focust op groene investeringen en bedraagt tussen € 15.000 en € 150.000. De looptijd bedraagt drie tot tien jaar. Je betaalt een vaste rente van momenteel 3% per jaar.

Je kan de lening alleen gebruiken voor investeringen die op een bepaalde lijst staan. Werk je rond circulair ondernemen dan kan je de Ecoboostlening inzetten voor investeringen binnen de categorie '4. Afvalvermindering, inzameling en terugwinning'.

Zo kan je bijvoorbeeld investeren in apparatuur, transportmiddelen of infrastructuur om producten en materialen terug te nemen en opnieuw in de keten te brengen, bijvoorbeeld voor reparatie, opknappen, herfabricage, recycling of ontmanteling. Ook projecten die inzetten op hergebruik, reparatie, opknappen, herbestemming of revisie van afgedankte of overtollige producten en onderdelen kan je met deze achtergestelde lening financieren.

Meer informatie in de Subsidiedatabank van VLAIO in de maatregel [Ecoboostlening](#).

Projectoproep 'Landbouw-Natuur, op zoek naar een win-win'

Het Departement Omgeving, het Agentschap Landbouw en Zeevisserij, de Vlaamse Landmaatschappij en het Agentschap voor Natuur en Bos lanceren een nieuwe oproep die specifiek inzet op projecten rond agro-ecologie. Agro-ecologie is een internationaal erkend kader dat handvaten biedt om complexe uitdagingen zoals de bevolkingsgroei, globalisering, klimaatverandering, verstedelijking en crisissen die het landbouwsysteem onder druk zetten, aan te pakken. Het doel is te evolueren naar een duurzamer, veerkrachtiger en eerlijker voedselsysteem. Centraal staat een systeemgerichte en holistische benadering, waarbij de focus ligt op het aanpakken van onderliggende oorzaken in plaats van het afzonderlijk oplossen van problemen. Daarbij wordt sterk ingezet op het versterken van relaties tussen mensen - zoals landbouwers, ketenactoren, beleidsmakers, adviseurs, consumenten en onderzoekers - de landbouw en de natuurlijke omgeving. Agro-ecologie omvat zowel sociaal-maatschappelijke, economische, politieke als milieu gerelateerde aspecten.

Organisaties, verenigingen én bedrijven kunnen een project indienen. Wie geselecteerd wordt, kan maximaal € 20.000 ontvangen voor de realisatie van het project. De deadline om een project in te dienen was 29 september 2025. De gesubsidieerde projecten mochten van start gaan vanaf 1 januari 2026 en hebben een maximale duurtijd van twee jaar. De organisatie die het project indient, moet zorgen voor een minimale eigen inbreng van 25% van het totale bedrag. Er kunnen maximaal vier projecten gesubsidieerd worden. Er is nog geen oproep gelanceerd in 2026.

Meer informatie over de aanvraagprocedure kan je nalezen op [de website van het Agentschap Landbouw en Visserij](#).

Vlaanderen Circulair

[Vlaanderen Circulair](#) is het knooppunt en de inspirator voor de circulaire economie in Vlaanderen. Het is een partnerschap van overheden, bedrijven, het middenveld en de kenniswereld die samen actie ondernemen. Wil je circulair ondernemen, dan kan je op deze website terecht voor o.m. B2B tools die je kunnen helpen om circulaire principes in de praktijk toe te passen, experts in circulaire economie te vinden, je in te schrijven voor events, ...

Gerichte Call gedeeld gebruik

Vlaanderen Circulair organiseert ook geregeld subsidieoproepen. De laatste oproep van OVAM en Vlaanderen Circulair richtte zich tot innovatieve projecten die de circulaire transitie in Vlaanderen versnellen. De focus lag op 'gedeeld gebruik'. De uiterste deadline voor indiening was 11 september 2025.

Europese initiatieven

FIERCE

Het Europese financiële steunprogramma FIERCE heeft als doel de milieu-impact van een onderneming te verbeteren en bij te dragen aan duurzamere en circulaire bedrijfsinnovaties, processen en partnerschappen. En dit met behulp van downstream-ruimte technologieën zoals aardobservatie, teledetectie en satellietnavigatie. De kmo moet kunnen aantonen dat ze het potentieel heeft om downstream-ruimtegegevens te gebruiken om haar ecologische voetafdruk te verkleinen.

Het programma ondersteunt vooral oplossingen rond:

- Verbetering van circulariteit, efficiënt gebruik van hulpbronnen en afvalbeheer;
- Veilig, grondstoffenbesparend en milieuvriendelijk beheer van primaire, secundaire en kritieke grondstoffen;
- Verbeterde milieumonitoring.

Projecten kunnen zich bevinden in elke fase, van een eerste idee tot een bijna marktrijpe oplossing.

Het subsidiebedrag is maximaal € 50.000 per kmo. Je kon indienen tot 31 maart 2026. Meer informatie op de website [1ste open oproep voor het financiële steunprogramma FIERCE](#).

Green Assist

[Green Assist](#) is een EU-programma dat bedrijven ondersteunt bij de ontwikkeling en opschaling van duurzame investeringsprojecten. Op 23 februari 2026 lanceerde CINEA (European Climate, Infrastructure and Environment Executive

Agency) een nieuwe oproep.

Het doel is bedrijven te helpen bij het omvormen van milieuvriendelijke projecten tot investeringsklare projecten met hoge impact, in Europa en daarbuiten. Experts geven de geselecteerde bedrijven technisch advies op maat, met focus op bedrijfsstrategie, financiële structuur, milieuprestaties en regelgevende en technische uitdagingen. Vooral projecten in de circulaire economie en bio-economie, maar ook andere milieu-investeringsprojecten, komen in aanmerking.

Binnen dit programma is er een nauwe samenwerking met EEN (Enterprise Europe Network), wat zorgt voor een brede begeleiding binnen de EU. Geïnteresseerde bedrijven nemen best eerst contact op met de EEN-duurzaamheidsadviseurs voor begeleiding en een vooronderzoek vóór het indienen van hun aanvraag. Indienen kon tot 18 mei 2026.

Meer informatie in het nieuwsbericht van EEN [Nieuwe oproep Green Assist gelanceerd](#).

K2C Investment Voucher

Via het Interreg Maas-Rijn-project [Key2Circularity \(K2C\)](#) kan je als kmo in de maakindustrie worden ondersteund om slimmer met grondstoffen om te gaan en circulaire oplossingen te ontwikkelen. Je moet wel gevestigd zijn in de provincies Limburg, Luik of Leuven.

Je kan tot 50% cofinanciering krijgen voor circulaire investeringen met impact via de K2C Investment Voucher. Dit komt neer op een subsidie tussen € 10.000 en € 40.000 per project (incl. btw). Je kan deze steun onder meer gebruiken voor de ontwikkeling van circulaire producten of processen, de aankoop van circulaire technologie of apparatuur, en voor opleidingen of begeleiding van je team.

Het project moet zich bevinden op TRL-niveau 6 tot 9, wat betekent dat de oplossing bijna marktklaar is of getest wordt in een relevante (of operationele) omgeving.

Je kon een aanvraag indienen tot en met 12 februari 2026. Er volgt een nieuwe call in het najaar van 2026.

LIFE

[LIFE](#) is het financieringsinstrument van de Europese Unie voor de bescherming van het milieu. Het programma heeft als doel een bijdrage te leveren aan een beter Europees natuur-, milieu- en klimaatbeleid. Het Life-programma van 2021 tot 2027 bestaat uit vier subprogramma's: natuur en biodiversiteit, circulaire economie en kwaliteit van leven, beperking en aanpassing van klimaatverandering en schone energietransitie. Via dit programma kunnen zowel kmo's als grote ondernemingen, onderzoeksinstituten, overheden en organisaties steun ontvangen.

Hier vind je meer informatie over het [subprogramma 'circulaire economie'](#) en over de [lopende oproepen](#).

Provinciale initiatieven

Circulaire ketenprojecten (Oost-Vlaanderen)

Met deze oproep ondersteunt de provincie de uitvoering van projecten die als doel hebben producten, processen, diensten of bedrijfsmodellen circulair te ontwerpen, te produceren of te organiseren. Dat kan gaan van product- en procesinnovatie tot het uittesten van nieuwe circulaire technologieën of tools in de praktijk.

De subsidie richt zich op samenwerkingen tussen ondernemingen, lokale besturen, kennisinstellingen en andere organisaties (maatwerkbedrijven zijn uitgesloten). Je werkt minstens met twee partners, waarvan één kmo. Je kan tot € 25.000 steun krijgen. De projectverantwoordelijke van het circulair samenwerkingsverband dient de aanvraag in, uiterlijk op 30 september van het jaar vóór de start van je project.

Meer informatie vind je op de website van de provincie Oost-Vlaanderen [Subsidie voor circulaire ketenprojecten](#).

Trividend Provincie Antwerpen

Ben je een ondernemer of organisatie die circulaire oplossingen ontwikkelt dan kan je ook terecht bij Trividend Provincie Antwerpen. Zowel kleine sociale ondernemingen, grotere sociale economiebedrijven als reguliere ondernemingen kunnen een achtergestelde lening aanvragen tussen € 10.000 en € 60.000. De rente bedraagt tussen 4% en 8%.

Daarnaast kan je gebruikmaken van een formule waarbij crowdfunding centraal staat. Je haalt eerst een deel van je financiering op bij je achterban. Vervolgens verviervoudigt Trividend Provincie Antwerpen dit bedrag via een achtergestelde lening.

Meer informatie vind je op de website van de provincie Antwerpen [Lening voor impactondernemers](#).

Andere initiatieven

Allez Circulez - Sociaal-circulaire innovatie - projectoproep

De Koning Boudewijnstichting lanceerde een oproep om projectideeën te steunen die de samenwerking tussen sociale en circulaire economie in België versterken. De stichting wil (nieuwe) initiatieven ondersteunen die zinvol werk creëren, afval en verspilling van grondstoffen voorkomen en veerkrachtige lokale waardeketens opbouwen die goed zijn voor mens én planeet.

Allez Circulez is een innovatieversnellingsprogramma voor het ontwerpen, testen, bouwen en opschalen van circulaire modellen door:

- sociale ondernemingen of organisaties;
- partnerschappen tussen sociale organisaties die de krachten bundelen;
- partnerschappen tussen sociale en reguliere economie-ondernemingen.

De geselecteerde projecten krijgen financiële steun van € 20.000 tot € 80.000, begeleiding via een tweejarig programma en ondersteuning voor zichtbaarheid en kennisdeling.

Projecten konden worden ingediend tot 14 januari 2026. Meer informatie over de aanvraagprocedure kan je nalezen op [Oproep Allez Circulez](#).

Fonds Duurzaam Materialen- en Energiebeheer

Het Fonds Duurzaam Materialen- en Energiebeheer is een samenwerking van het afvalbeheerbedrijf Indaver en de milieuverenigingen Actiecomité ter Beveiliging van het Leefmilieu op Linkeroever en in het Waasland (ABLLO) en de Bond Beter Leefmilieu (BBL). Het Fonds wil gedragsverandering bekomen, door duurzame en vernieuwende projecten rond materialen- en energiebeheer te ondersteunen.

Jaarlijks worden er twee projectoproepen gelanceerd.

Projectoproep met regionale focus

Jaarlijks wordt er een projectoproep gelanceerd voor transitieprojecten met een regionale focus. Indieners kunnen tot maximum € 40.000 aanvragen. Deze oproep staat enkel open voor verenigingen met rechtspersoonlijkheid. Initiatieven en organisaties met winstoogmerk zijn uitgesloten. Beroeps- en sectorfederaties behoren wel tot de doelgroep, net als bedrijven met sociaal oogmerk.

Een FDME-project opnieuw indienen kan ook in volgende gevallen: projecten die willen opschalen en/of repliceren in een nieuwe context en projectenvoorstellen die verbeteringen willen doorvoeren (bijvoorbeeld door te leren uit mislukkingen).

De oproep werkt met een thema. Naast de thema's van de voorbije jaren 'Meer circulariteit voor textiel, voedsel en (wijk)renovatie', komen ook thema's die verband houden met 'energie' en 'materialenbeheer' in aanmerking. Meer informatie over deze oproep kan je lezen op [Fonds Duurzaam Materialen- en Energiebeheer: oproep projecten met regionale focus 2025-2026](#).

De deadline was 24 februari 2026. Jaarlijks worden drie of vier projecten gesteund.

Projectoproep 'Lokale Projecten rond duurzaam materiaalengebruik'

Het Fonds Duurzaam Materialen- en Energiebeheer lanceert in samenwerking met [Growfunding](#) en BBL ook jaarlijks een oproep om lokale projecten te ondersteunen die het hergebruik van materialen stimuleren. Enkele voorbeelden: een participatief buurtrestaurant dat kookt met voedseloverschotten, een atelier dat oude jeans tot duurzaam isolatiemateriaal verwerkt,... Mogelijke indieners zijn organisaties, verenigingen of bedrijven met een sociaal oogmerk. Initiatieven en organisaties met winstoogmerk worden uitgesloten.

Je krijgt hulp om je project inhoudelijk te versterken en je wordt begeleid bij je crowdfundingcampagne en communicatie. Daarnaast is er ook cofinanciering van je project mogelijk. De ondersteuning gaat van € 500 tot € 4.000. Als je budget bijvoorbeeld € 8.000 is en je haalt € 4.000 op met de crowdfunding, past het fonds de andere € 4.000 bij. Meer informatie kan je lezen op [FDME – Steun voor lokale projecten rond duurzaam materiaalgebruik | Koning Boudewijnstichting](#).

Je kan een project indienen tot en met 31 december 2026.

[Green'er Innovation Fund](#)

Het [Green'er Innovation Fund](#) is een katalysator voor circulaire innovatie met oude autobanden. Het Fonds wordt beheerd door de Koning Boudewijnstichting en ondersteunt veelbelovende projecten via financiering, incubatie en beleidsimpact. Het doel is oude autobanden transformeren van een product met zwaar negatieve impact tot een circulaire grondstof.

De doelgroepen van Green'er zijn o.m. bedrijven en producenten die op zoek zijn naar duurzame transitie en start-ups & scale-ups die willen bouwen, testen of marktrijp maken.

Green'er biedt financiering op maat aan, vanaf € 50.000. Dit kan een subsidie, lening of investering zijn - of een combinatie.

Je kan doorlopend je project voorstellen. Green'er investeert in projecten met marktpotentieel die ook maatschappelijk relevant zijn.

[Premies en ondersteuning voor het sorteren van afvalstromen](#)

Bedrijven die bepaalde afvalstromen selectief opslaan en laten ophalen in functie van een optimale recyclage, kunnen hiervoor een financiële ondersteuning verkrijgen [via specifiek opgerichte beheersorganismen](#). Onder meer de organisatie Valipac heeft verschillende initiatieven genomen om de [overgang naar de circulaire economie te vergemakkelijken](#).

[Open call van stad Antwerpen voor industriële kmo's met een innovatief project](#)

Deze oproep richt zich op industriële kmo's met een vestiging in het arrondissement Antwerpen die substantieel bijdragen aan tewerkstelling en toegevoegde waarde in de stad. Projecten moeten vernieuwend zijn, nog niet toegepast worden in de onderneming en moeten passen binnen één van deze vier thema's: digitalisering, automatisering/robotisering, duurzaam ondernemen of innovatie in businessmodel/product/proces/dienst.

Als een project voldoet aan de voorwaarden en geselecteerd wordt, krijgt de onderneming gratis begeleiding van innovatie-, design- en ingenieur-experten. Zij ondersteunen de onderneming bij het ontwikkelen van een strategische innovatieroadmap en het uitwerken van concrete acties richting nieuwe producten, diensten, processen, markten of businessmodellen. Een dossier indienen kon tot 11 maart 2026.

[Nieuwe oproep stad Antwerpen: innoveer in het digitale, het circulaire of in health-economie](#)

Stad Antwerpen wil innovatieve projecten ondersteunen binnen de digitale, circulaire of de gezondheidseconomie. Het gaat om vernieuwende projecten van kmo's (Europese kmo-definitie) in het arrondissement Antwerpen die commerciële activiteiten hebben, meerdere klanten bedienen in de stad en die hun economische activiteiten na de realisatie van het project nog minstens vijf jaar in Antwerpen verderzetten. Het project moet nieuw zijn, een totale kost hebben van minimaal € 25.000 en uiterlijk één jaar na de selectie operationeel zijn. Daarnaast moet het project bijdragen aan een versnelde groei of internationale uitstraling van de onderneming en aantonen dat Antwerpen een ondernemende stad is.

Ondernemingen kunnen hun project indienen en zo kans maken op maximaal € 45.000. De deadline voor indiening was 8 mei 2026 (12u). Meer info op [Nieuwe oproep: innoveer in het digitale, het circulaire of in de health-economie, met steun van stad Antwerpen](#).

De-minimis

Sommige subsidies vermeld op deze pagina vallen onder de toepassing van de Europese de minimis-regelgeving. Hierdoor mag de de-minimissteun aan bedrijven over drie jaar gespreid niet meer dan € 300.000 bedragen.

Dit is o.m. het geval voor de Ecoboostlening, de oproep Gerichte Call gedeeld gebruik, de 'K2C Investment Voucher' en de oproep 'Circulaire ketenprojecten'. Ook de oproepen van stad Antwerpen vallen onder de toepassing van de de-minimis.

Voor meer info zie [Veelgestelde vragen: De-minimis](#).

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel en andere maatregelen in de Subsidiedatabank? Dat kan via de gratis '[Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#)'.

Contact

Een overzicht van de fysieke kantoren en het postadres van VLAIO kan je vinden op de [website > adressen](#). Neem bij voorkeur contact op met VLAIO via e-mail of telefoon. Toch iets via de post bezorgen? Alle VLAIO-kantoren hebben voortaan het onderstaande postadres.

VLAIO

T 0800 20 555

info@vlaio.be

www.vlaio.be

Startlening

Laatst gewijzigd op 24 nov 2025

Wat houdt de maatregel in

De Startlening van PMV (vroeger PMV/z) is een achtergestelde lening voor alle starters (werkzoekenden én anderen) die nog niet of gedurende hoogstens vier jaar actief zijn (als zelfstandige) in hoofdberoep. Er kan tot maximum € 100.000 geleend worden. De lening heeft een looptijd van 3 tot 10 jaar en de rentevoet bedraagt 3% per jaar. De eigen inbreng bedraagt minimaal 25%.

Ook vzw's met een economische activiteit komen in aanmerking.

Wie komt in aanmerking

Starters in hoofdberoep (<4 jaar)

De Startlening is bestemd voor alle starters, zowel natuurlijke personen (leenmanszaken) als rechtspersonen (vennootschappen):

- De starter oefent zijn zelfstandige activiteit nog niet langer uit dan vier jaar in hoofdberoep. Als natuurlijke persoon, betekent dit dat je ofwel nog nooit hebt gewerkt als zelfstandige in hoofdberoep, ofwel je huidige zelfstandige activiteit ten hoogste vier jaar uitoefent. Hetzelfde geldt voor een rechtspersoon, waarbij er rekening wordt gehouden met de voorgeschiedenis van de vennoten.
- Een ondernemer die in het verleden zelfstandige was in hoofdberoep en na een onderbreking van significante duur (in principe twee jaar als loontrekkende, werkloze ...) een nieuwe zelfstandige activiteit, al dan niet verschillend van de vroegere activiteit als zelfstandige, wil opstarten, kan in principe een Startlening aanvragen.
- Een ondernemer die reeds langer dan vier jaar gevestigd is als zelfstandige in hoofdberoep en zich heroriënteert door te starten met een nieuwe activiteit, wordt als starter beschouwd op voorwaarde dat de nieuwe activiteit substantieel verschillend is van de vorige en zich in een andere sector bevindt.
- Als stagiair in het kader van de uitoefening van een vrij beroep kom je enkel in aanmerking bij de vestiging als zelfstandige in hoofdberoep.
- Student-zelfstandige (zie ook VLAIO pagina [Statuut van student-zelfstandige](#)) is het enige statuut dat zich niet dient te vestigen in hoofdberoep om in aanmerking te komen voor een Startlening.
- Indien je als starter een 'geldig attest Startlening' kan voorleggen, gelden er specifieke voorwaarden en extra's: dit is ofwel een niet-werkende werkzoekende sedert drie maanden, ofwel een volledig uitkeringsgerechtigde werkloze ofwel een begunstigde van een inschakelingsuitkering of leefloon (zie rubriek Werkzoekenden met geldig attest Startlening).

Om in aanmerking te komen voor een Startlening moet je zelf je activiteit of onderneming uitbaten. Indien er een vennootschap wordt opgericht, moet je in principe meerderheidsaandeelhouder zijn en het dagelijkse beheer waarnemen. Hiervan kan soms worden afgeweken (zie 5. Overige Ontvankelijkheidscriteria in de [handleiding van de Startlening](#)).

De Startlening wordt verstrekt aan natuurlijke en/of rechtspersonen in het kader van de financiering van investeringen op het grondgebied van het Vlaamse Gewest of van activiteiten van een in het Vlaamse Gewest gelegen exploitatiezetel van de betrokken onderneming. Om voor financiering in aanmerking te komen, dienen deze activiteiten een duidelijke toegevoegde waarde voor Vlaanderen te hebben.

Vzw's komen in aanmerking voor zover zij, conform Europees recht, een economische activiteit uitoefenen. Er is sprake van een economische activiteit op het moment dat er goederen of diensten op de markt worden aangeboden.

Europese kmo-definitie

Als je leent bij PMV, moet je beantwoorden aan de Europese kmo-definitie:

- minder dan 250 voltijds equivalenten;

- een jaaromzet van maximum € 50 miljoen en/of een balanstotaal van maximum € 43 miljoen;
- de onderneming maakt geen deel uit van een groep die geen kmo is op basis van de regels van de partner- en verbonden ondernemingen voor deelnemingen vanaf 25% (aanbeveling van de Europese Commissie van 6/5/2003).

Aan deze criteria moet voldaan zijn op het moment van de aanvraag voor tussenkomst bij PMV-Standaardleningen, dan wel bij de start van de activiteiten (starter).

De onderneming wordt niet meer als kmo beschouwd indien ze gedurende twee opeenvolgende boekjaren niet meer beantwoordt aan het criterium van tewerkstelling, jaaromzet of balanstotaal. Indien het aantal voltijdse equivalenten echter 250 eenheden of meer bereikt, komt PMV niet tussen, ook al zijn de andere criteria niet overschreden.

In moeilijkheden

Een aanvraag is niet ontvankelijk als deze wordt ingediend door:

- een natuurlijke persoon die betrokken is als gefailleerde bij een niet-afgesloten faillissement of die in het kader van een eerder faillissement niet verschoonbaar verklaard werd. Dit geldt ook voor een rechtspersoon wanneer de drager van het project betrokken is in een niet-afgesloten faillissement als gefailleerde of als bestuurder van een rechtspersoon die zich in staat van faillissement bevindt;
- een begunstigde in moeilijkheden: de begunstigde/economische drager (natuurlijk persoon of rechtspersoon) waartegen een collectieve insolventieprocedure loopt of die voldoet aan de criteria om, op verzoek van zijn schuldeisers, aan een collectieve insolventieprocedure te worden onderworpen, komt niet in aanmerking voor financiering door PMV-Standaardleningen.

Uitgesloten

Komen niet in aanmerking:

- natuurlijke personen die zich vestigen in bijberoep of het statuut van meewerkende echtgenoot/echtgenote aannemen;
- natuurlijke personen, die gebruik maken van het voordeel van het traject "Springplank naar Zelfstandige", tenzij de betrokken persoon/personen zich vestigt/vestigen als zelfstandige in hoofdberoep.

Bekijk alle voorwaarden in de [handleiding van de Startlening](#) (zie 5. Overige Ontvankelijkheidscriteria).

Je mag als vennootschap of eenmanszaak niet actief zijn in deze uitgesloten activiteiten:

- visserij en aquacultuur;
- de primaire productie (teelt) van landbouwproducten (bedrijven die naast de teelt ook landbouwproducten verwerken, komen wél in aanmerking voor financiering);
- wapenhandel, tabak-, gok- of pornografische industrie (kranten-, nacht- en andere winkels waarvan de verkoop van de betrokken producten slechts een beperkt deel van de brutomarge uitmaakt, komen wél in aanmerking voor financiering);
- economische activiteiten die illegaal zijn volgens de Belgische of internationale wetgeving;
- de productie of distributie van gedistilleerde dranken indien minder dan 75% van de productie in Vlaanderen plaatsvindt (kranten-, nacht- en andere winkels waarvan de drankenverkoop slechts een beperkt deel van de brutomarge uitmaakt, komen wél in aanmerking voor financiering);
- IT voor onrechtmatige toegang tot datanetwerken en illegaal downloaden;
- klonen van mensen voor research of therapeutische toepassingen;
- genetisch gemanipuleerde organismen.

Bekijk 'alle voorwaarden' in de '[Checklist financiering voor natuurlijke personen](#)' en de '[Checklist financiering voor vennootschappen](#)' op de [website van PMV](#).

Wat komt in aanmerking

Financiering van investeringen & behoefte aan bedrijfskapitaal

De Startlening is bestemd voor de financiering van materiële, immateriële en financiële investeringen, evenals voor de behoefte aan bedrijfskapitaal bij de start van de activiteit of de realisatie van het betrokken investeringsproject of uitbouw van de activiteit.

PMV financiert enkel nieuwe investeringen (ook vervangingsinvesteringen, tweedehandsmateriaal) maar aanvaardt geen aanvragen voor herfinanciering van verbintenissen bij andere kredietinstellingen, noch voor herfinanciering of betaling van andere bestaande schulden, al dan niet achterstallig. Een openstaande schuld van minder dan drie maanden oud op het moment van ontvangst van de aanvraag beschouwt PMV niet als een bestaande schuld.

Voor investeringen in onroerende goederen komt PMV enkel tussen voor het beroepsgedeelte van het onroerend goed voor eigen beroepsmatig gebruik. Het beroepsgedeelte van het onroerend goed moet blijken uit een expertiseverslag. PMV komt niet tussen voor vastgoed dat (gedeeltelijk en) al dan niet beroepsmatig wordt verhuurd. Eventueel kan er worden aanvaard dat een klein gedeelte van een gebouw aan derden verhuurd wordt.

Bedrijvencentra die bepaalde logistieke diensten voorzien komen wel in aanmerking.

Overnamefinanciering

Je kan met de Startlening ook de overname van een (deel van een) handelsfonds financieren, dan wel de overname van de aandelen van een bestaande vennootschap. In dat laatste geval moet je de meerderheid van de aandelen overnemen of meerderheidsaandeelhouder worden, en moet de overnemer het dagelijks beheer uitoefenen.

Uitgesloten

Je mag de financiering niet aanwenden voor deze doeleinden:

- de herfinanciering van bestaande schulden die ouder zijn dan drie maanden (voorbeeld: leveranciersschuld) op het moment van de aanvraag van het krediet – bankkredieten worden niet geherfinancierd;
- de financiering van tradingactiviteiten (de verhandeling van goederen die zich hoofdzakelijk in een import/-exportomgeving afspeelt, al dan niet met een speculatief oogmerk);
- de financiering van middelen die dienen als onderpand voor (het bekomen van) een waarborg;
- de financiering van vastgoedprojecten bestemd voor verkoop of verhuur aan derden (financiering van bedrijvencentra, (de uitbating van) hotels, vakantieparken enz. komt wel in aanmerking omwille van verhuurdiensten aan derden op korte termijn, net zoals de financiering van vastgoedprojecten bestemd voor verhuur aan verbonden vennootschappen eveneens in aanmerking komt);
- de financiering van onderzoek en ontwikkeling (voor reeds bestaande ondernemingen met een bewezen trackrecord van positieve resultaten, kan wel financiering van bedrijfskapitaal voor O&O-doeleinden overwogen worden in het kader van de uitbreiding van de activiteiten);
- de financiering van producten of diensten die nog niet commercialiseerbaar zijn: de succesvolle afronding van de testfase, de technische testen van het prototype en dergelijke;
- de financiering van de verwerving van een minderheidsbelang bij de overname van aandelen (de meerderheid van de aandelen moet verworven worden of door het verwerven van bijkomende aandelen, moet de meerderheid bekomen worden);
- de financiering van de overname van een gedeelte van een handelsfonds (het handelsfonds moet steeds integraal worden overgenomen);
- de financiering van de oprichting en uitbating van een verkoopnetwerk in het buitenland;
- de financiering van export;
- de financiering van verrichtingen waarbij de aanvrager verschijnt aan beide zijden van de verrichting;
- de financiering van rollend materieel (personenauto's, bestelwagens, enz...) wanneer dat niet aan [bepaalde voorwaarden](#) beantwoordt.

Bekijk 'alle voorwaarden' in de '[Checklist financiering voor natuurlijke personen](#)' en de '[Checklist financiering voor vennootschappen](#)' op de website van PMV.

Wat zijn de financieringsvoorwaarden

Maximumbedrag

Het maximumbedrag van de lening is gelijk aan het kleinste van volgende bedragen:

- viermaal de eigen inbreng;
- € 100.000.

Het minimumbedrag van een startlening is € 5.000.

Eigen inbreng

De eigen inbreng is het persoonlijk aandeel in geld van de aanvrager in de financiering van het te realiseren investeringsproject. Ook een [Winwinlening](#) komt in aanmerking als (gedeeltelijke) eigen inbreng, indien deze geen tussentijdse aflossingen omvat (bulletkrediet), deze afkomstig is van een familielid tot de tweede graad en deze wordt achtergesteld aan de terugbetaling van de Startlening.

Een inbreng in natura kan aanvaard worden, mits de activa met eigen middelen verworven werden maximaal zes maanden voor de ontvangst van de aanvraag van de startlening bij PMV. Deze investeringen moeten voldoende gedocumenteerd zijn. Een verslag van de bedrijfsrevisor voor de waardebeoordeling is daarbij steeds vereist.

Reeds gedane investeringen kunnen mee in rekening genomen worden als eigen inbreng, op voorwaarde dat deze uiterlijk zes maanden voor de ontvangst van de kredietaanvraag bij PMV hebben plaatsgevonden. Deze investeringen dienen gedocumenteerd te zijn (factuur, in voorkomend geval ook het betalingsbewijs).

Indien de aanvrager over een geldig attest Startlening beschikt mag maximum € 10.000 van de eigen inbreng geleend worden: via een lening bij een bank of een instelling voor microkrediet.

Dus hier mag de eigen inbreng voor het gedeelte van de gevraagde Startlening dat € 40.000 te boven gaat, niet ontleend worden, al kan voor een Winwinlening een uitzondering gemaakt worden.

Voor vennootschappen kan de eigen inbreng zowel onder de vorm van kapitaal als onder de vorm van achtergestelde aandeelhoudersleningen gerealiseerd worden. Vennootschappen kunnen de eigen inbreng (gedeeltelijk) met een inbreng in natura realiseren.

Looptijd

De duur van de lening is minimaal drie en maximaal tien jaar.

Interestvoet

De interestvoet is vast en bedraagt momenteel 3% per jaar.

Opname

Je beschikt over een periode van een jaar te rekenen vanaf de datum van goedkeuring van de leningsaanvraag door PMV om de lening op te nemen. Op aanvraag kan de opnametermijn verlengd worden met maximaal zes maanden (twaalf maanden voor nieuwbouw). PMV-Standaardleningen kan in concrete situaties uitzonderingen toestaan.

Terugbetaling

Intrestbetalingen en terugbetalingen van kapitaal gebeuren uitsluitend op maandelijkse basis en op basis van vaste mensualiteiten (variabel kapitaal en degressieve intresten). In uitzonderlijke gevallen en mits motivering kan betaling op driemaandelijkse basis voorzien worden.

Tijdens het eerste jaar betaal je ook enkel de intresten terug. Mits gemotiveerde aanvraag kan je dit verlengen tot twee jaar, of ervan afzien, en het kapitaal ook al vanaf het eerste jaar terugbetalen.

De terugbetaling van het kapitaal start na afloop van de vrijstellingsperiode voor kapitaalsaflossing. De eventuele vrijstellingsperiode begint te lopen vanaf de eerste maand van effectieve opname.

Achtergesteld

Door het achtergesteld karakter van de Startlening kunnen andere kredietverstrekkers deze lening beschouwen als een uitbreiding van het eigen vermogen, wat het bekomen van bankfinanciering in principe gemakkelijker zou moeten maken.

De Startlening is in geval van samenloop van schuldeisers achtergesteld in recht van betaling aan alle kredieten van financiële instellingen.

De achterstelling geldt niet wanneer de vordering van PMV opeisbaar wordt vooraleer er samenloop (tussen de schuldeisers) ontstaan is. Dit zal onder meer het geval zijn wanneer PMV haar krediet opzegt vooraleer er faillissement van de kredietnemer is.

De-minimis

Deze maatregel valt onder de toepassing van de Europese de-minimisverordening. Door deze verordening mag het totaal aan de-minimissteun dat een onderneming ontvangt over een periode van drie jaar niet meer dan € 300.000 bedragen. Om het bedrag van de de-minimissteun van een startlening (het zogenaamde Brutosubsidie-equivalent (BSE)) te berekenen dien je de volgende formule te hanteren: $BSE = \text{het gemiddelde uitstaande kapitaal (zie hiervoor de aflossingstabel van de Lening)} \times [(\text{referentie-intrestvoet} - 3\%) + 10\%]$. Voor meer info zie [Veelgestelde vragen: de-minimis](#).

Waarborgen

PMV stelt zich soepel op inzake bewaarborging van de Startlening.

Dit aspect wordt project per project geëvalueerd, zoals gebruikelijk is in de financiële sector. De waarborgen worden bepaald in functie van het kredietrisico en slaan enkel op de elementen die betrekking hebben op het project.

Indien er waarborgen worden gevraagd, dan wordt erop gelet dat de kosten ervan voor de klant zo beperkt mogelijk worden gehouden (bijvoorbeeld: een hypothecair mandaat in plaats van een hypothecaire inschrijving). Solidaire borgstelling wordt beperkt tot de borgstelling van de actieve vennoten.

Cumulatie

De Startlening kan enkel worden gecumuleerd met een [Cofinanciering](#) indien de natuurlijke persoon die de Startlening aanvraagt een geldig attest Startlening voorlegt op het moment van de aanvraag. Het bedrag van beide leningen samen mag niet hoger zijn dan € 350.000.

Wie reeds een financiering heeft lopen bij LRM kan niet in aanmerking komen voor een financiering van PMV-Standaardleningen. Desgevallend dient de lening van LRM integraal terugbetaald te zijn vooraleer PMV-Standaardleningen haar krediet kan toekennen/uitbetalen.

Werkzoekenden met geldig attest Startlening

Indien je als werkzoekende een geldig attest Startlening kan voorleggen kan je genieten van bepaalde extra's. Je bent dan ofwel een niet-werkende werkzoekende sedert drie maanden, ofwel een volledig uitkeringsgerechtigde werkloze ofwel een begunstigde van een leefloon (de volledige definitie kan je terugvinden bij 1.1 Natuurlijk persoon met attest Startlening in de [handleiding van de Startlening](#)):

- de looptijd van je lening als werkzoekende bedraagt minimum vijf jaar;
- PMV vraagt geen waarborgen als je werkzoekende bent;
- de eigen inbreng mag geheel of gedeeltelijk gefinancierd worden met leningen voor maximaal € 10.000;
- je behoudt het recht op werkloosheidsuitkering bij stopzetting voor om het even welke reden binnen de 15 jaar volgend op de start van de zelfstandige activiteit;
- indien de zaak of onderneming wordt stopgezet, dan kan zelfs een schuld tot € 40.000 worden kwijtgescholden. Je moet hiertoe als kredietnemer het bewijs van gebrek aan leefbaarheid van de activiteit leveren binnen drie maanden na de stopzetting;
- in alle andere gevallen van stopzetting moet je het bedrag van de Startlening terugbetalen en kan PMV de nodige maatregelen nemen om de invordering te bewerkstelligen.

Een geldig attest Startlening kan je bekomen bij:

- de RVA (levert het attest vanaf de eerste dag dat je volledig uitkeringsgerechtigd werkloos bent);
- de VDAB (levert het attest aan de niet-werkende werkzoekende die sinds ten minste drie maanden ingeschreven is bij de gewestelijke dienst voor arbeidsbemiddeling);
- het OCMW (levert het attest voor de begunstigde van een leefloon).

Aanvraagprocedure

Je kan een aanvraag indienen via de kredietwebaanvraag-module. Dit kan:

- door een aanbrengrer waarmee PMV samenwerkt:
  - kredietinstellingen: [Bank J. Van Breda](#), [Bank Nagelmackers](#), [Belfius Bank](#), [Beobank](#), [BNP Paribas Fortis](#), [Crelan](#), [Fintro](#), [ING Belgium](#) en [KBC Bank](#);
  - verschaffers van microkredieten: [microStart](#);
  - business angels netwerken: [BAN Flanders](#) en [BE Angels](#);
  - andere aanbrengrers: [Aslan Consulting](#), [Fit4Finance](#), [GrowPilot](#), [Horeca Partners](#), [Meesters Accountants](#), [Moore, Resolvus Agency](#), [SBB Accountants & Adviseurs](#), [Starterslabo](#), [Stebo \(Starterslabo Limburg\)](#), [Titeca Pro Accountants & Experts](#), [Unizo](#), [Vandelanotte Accountancy](#) en [Voka](#). Vermits de contactpersonen voor deze categorie verschillend kunnen zijn per provincie verwijzen we je voor meer informatie naar de website van pmv.eu/product/startlening (rubriek Aanbrengrers);
- rechtstreeks door de aanvrager of zijn/haar vertegenwoordiger.

Het volgen van een begeleidingsprogramma voor en na opstart van de activiteit in het kader van een door VLAIO ondersteund traject wordt aanbevolen. Je kan deze begeleidingstrajecten terugvinden op www.vlaio.be/nl/begeleiding-advies/expertisedatabank.

Bekijk ook de [checklist financiering voor natuurlijke personen en vennootschappen](#) op de website van PMV om na te gaan of jouw aanvraag in aanmerking komt voor deze lening!

Evaluatieprocedure

Zodra PMV een dossier volledig ontvangt, ontvangt de aanvrager/aanbrengrer een ontvangstbevestiging per mail. Vervolgens wordt nagegaan of het dossier ontvankelijk is en wordt bij het ontbreken van informatie of onduidelijkheden contact opgenomen met de aanbrengrer of de aanvrager (bij rechtstreekse indiening).

Alle beslissingen worden genomen door het Kredietcomité, dat minstens tweemaal per week plaatsvindt. Keurt het kredietcomité jouw aanvraag goed, dan krijg je een leningsvoorstel, dat een maand geldig is.

Als jouw aanvraag wordt geweigerd of niet ontvankelijk wordt verklaard, dan ontvang je hiervan een mail met de redenen. Wat je kan doen bij weigering kan je terugvinden in de handleiding.

Dossierkosten

PMV vraagt geen dossierkosten bij een eerste analyse en het eerste kredietvoorstel. Indien na een goedkeuring van het krediet wijzigingen optreden, kan PMV wel dossierkosten aanrekenen. De kost hangt af van het gevraagde kredietbedrag: € 150 (kredieten tot en met € 50.000), € 250 (kredieten tot en met € 100.000) en € 500 (kredieten boven € 100.000).

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

Meer informatie kan je bekomen bij PMV of een partner/aanbrengrer waarmee een samenwerkingsovereenkomst werd

gesloten (zie www.pmv.eu/product/startlening - rubriek Aanbrengers).

Meer informatie kan je ook terugvinden in de [handleiding](#) (definitie starter, eigen inbreng, enz) op de website van PMV.

PMV

pmv.eu/product/startlening

Tom De Keersmaecker

pmv-standaardleningen@pmv.eu

T 02 229 53 10

Cofinanciering

Laatst gewijzigd op 24 nov 2025

Wat houdt de maatregel in

De Cofinanciering van PMV is een achtergestelde lening van maximum € 350.000, bestemd voor starters en bestaande kmo's in hoofdberoep (behalve student-zelfstandige). De lening wordt altijd gecombineerd met een cofinanciering, ofwel van een kredietinstelling, investeringsfonds, crowdfundingplatform of netwerk van investeerders, waarmee PMV een samenwerkingsovereenkomst heeft. Een cofinanciering door meerdere van voornoemde partijen is ook mogelijk. De cofinancier moet instaan voor minstens 20% van de globale financieringsbehoefte. PMV komt tussen voor maximaal 50% van de globale investeringsbehoefte. De looptijd bedraagt drie tot tien jaar en de vaste intrestvoet 3,5%.

Ook vzw's met een economische activiteit komen in aanmerking.

Voor innovatieve startende en jonge bedrijven zonder positieve cashflow of terugbetaalcapaciteit heeft PMV de 'Cofinanciering voor innovatieve starters' gecreëerd, een aparte vorm van de Cofinanciering. Het gaat om een lening van maximaal € 150.000 met een looptijd van maximaal vijf jaar en een vaste intrestvoet van 4,5%.

Heb je nood aan meer dan € 350.000 dan heeft PMV de [Cofinanciering+](#). De looptijd bedraagt drie tot tien jaar en de rentevoet 5,25%.

Sinds 2 december 2024 biedt PMV via de banken het nieuwe financieringsinstrument 'Automatische Cofinanciering' aan. Wie in aanmerking komt voor een lening bij de bank, waarmee PMV een samenwerkingsovereenkomst heeft, en bij die lening gebruikmaakt van een [waarborg via PMV](#), kan voortaan aanvullend ook de 'Automatische Cofinanciering' verkrijgen. Deze achtergestelde lening is beperkt tot de helft van het aangevraagde bankkrediet, met een maximum van € 50.000. Het initiatief moet het vooral voor startende en sterk groeiende ondernemers makkelijker maken om meer financiering te mobiliseren om hun groeiplannen waar te maken. Zie nieuwsbericht van PMV [Automatische Cofinanciering bij bankkrediet met waarborg](#) en [deze nieuwe rubriek](#) in deze maatregel.

Wie komt in aanmerking

Ondernemers in hoofdberoep

De Cofinanciering kan worden aangevraagd door zowel zelfstandigen als rechtspersonen:

- zelfstandigen gevestigd of die zich zullen vestigen in hoofdberoep;
- rechtspersonen die voldoen aan de Europese kmo-definitie (zie verder), waarvan de drager(s) van het project zich moet(en) vestigen als zelfstandige in hoofdberoep. De drager van het project moet bestuurder en aandeelhouder zijn en het dagelijks management als hoofdactiviteit uitoefenen;
- beoefenaars van vrije beroepen (met inbegrip van stagiairs indien zij zich vestigen in hoofdberoep);
- Je dient zelf jouw activiteit of onderneming uit te baten. In geval van aanvraag door een rechtspersoon, dienen de dragers van het project:
  - (co)-zaakvoerders of (co)-gedelegeerd bestuurders van de vennootschap te zijn;
  - (gezamenlijk) over een belangrijke participatie in het aandelenkapitaal van de vennootschap te beschikken;
  - en het (dagdagelijkse) management van de vennootschap als hoofdactiviteit uit te oefenen;
- als student-zelfstandige kan je ook een Cofinanciering aanvragen. (Dit is het enige statuut dat zich niet dient te vestigen in hoofdberoep om in aanmerking te komen voor deze financiering).

De aanvrager woont of heeft een maatschappelijke zetel in het Vlaamse Gewest. Ligt de woonplaats of de maatschappelijke zetel van de aanvrager niet in het Vlaamse Gewest, maar hebben de gefinancierde activiteiten een duidelijke toegevoegde waarde voor Vlaanderen, dan kan PMV de kredietaanvraag toch in aanmerking nemen.

Vzw's kunnen in aanmerking komen voor zover zij, conform Europees recht, een economische activiteit uitoefenen. Er is

sprake van een economische activiteit op het moment dat er goederen of diensten op de markt worden aangeboden.

Europese kmo-definitie

Enkel ondernemingen die beantwoorden aan de Europese kmo-definitie kunnen een beroep doen op een lening bij PMV:

- tewerkstelling van minder dan 250 werknemers;
- een jaaromzet van maximum € 50 miljoen en/of balanstotaal van maximum € 43 miljoen;
- geen deel uitmaken van een groep die geen kmo is op basis van de regels van de partner- en verbonden ondernemingen voor deelnemingen vanaf 25% (aanbeveling van de Europese Commissie van 6/5/2003).

Een onderneming wordt niet meer als kmo beschouwd indien ze gedurende twee opeenvolgende boekjaren niet meer beantwoordt aan het criterium van tewerkstelling, jaaromzet of balanstotaal. Indien het aantal voltijdse equivalenten echter 250 eenheden of meer bereikt, komt PMV niet tussen, ook al zijn de andere criteria niet overschreden.

Uitgesloten sectoren

Je mag als vennootschap of eenmanszaak niet actief zijn in deze uitgesloten activiteiten:

- visserij en aquacultuur;
- de primaire productie (teelt) van landbouwproducten (bedrijven die naast de teelt ook landbouwproducten verwerken, komen wél in aanmerking voor financiering);
- wapenhandel, tabak-, gok- of pornografische industrie (kranten-, nacht- en andere winkels waarvan de verkoop van de betrokken producten slechts een beperkt deel van de brutomarge uitmaakt, komen wél in aanmerking voor financiering);
- economische activiteiten die illegaal zijn volgens de Belgische of internationale wetgeving;
- de productie of distributie van gedistilleerde dranken indien minder dan 75% van de productie in Vlaanderen plaatsvindt (kranten-, nacht- en andere winkels waarvan de drankenverkoop slechts een beperkt deel van de brutomarge uitmaakt, komen wél in aanmerking voor financiering);
- IT voor onrechtmatige toegang tot datanetwerken en illegaal downloaden;
- klonen van mensen voor research of therapeutische toepassingen;
- genetisch gemanipuleerde organismen.

Bekijk 'alle voorwaarden' in de '[Checklist financiering voor natuurlijke personen](#)' en de '[Checklist financiering voor vennootschappen](#)' op de website van PMV.

Wat komt in aanmerking

Financiering van investeringen en behoefte aan bedrijfskapitaal

De Cofinanciering is bestemd voor de financiering van materiële, immateriële en financiële investeringen, evenals voor de financiering van de behoefte aan bedrijfskapitaal bij de start of uitbouw van de activiteit.

PMV financiert enkel nieuwe investeringen (ook vervangingsinvesteringen, tweedehandsmateriaal) maar aanvaardt geen aanvragen voor herfinanciering van verbintenissen bij andere kredietinstellingen, noch voor herfinanciering of betaling van andere bestaande schulden, al dan niet achterstallig. Een openstaande schuld van minder dan drie maanden oud op het moment van ontvangst van de aanvraag beschouwt PMV niet als een bestaande schuld.

Uitgaven voor onderzoek en ontwikkeling (definitie zie uitsluitingen) komen in principe niet in aanmerking maar een uitzondering is voorzien voor reeds gevestigde ondernemingen met bewezen winstgevendheid en een gezonde financiële structuur. Aanpassingen die gedaan moeten worden aan een (werkend) basisproduct/software in functie van de concrete noden van een klant worden niet als onderzoek en ontwikkeling beschouwd. De producten en/of diensten moeten zich in de commercialisatiefase bevinden (dit is de succesvolle afronding van de testfase, de technische testen van het prototype en dergelijke) en de markttractie dient bewezen te zijn.

In projecten waar de financiering deels gebeurt via de tussenkomst van een of meerdere business angels, zal ook het innovatief karakter van het project meegenomen worden bij de evaluatie van het dossier, zonder dat dit evenwel een

vereiste is (de definitie van 'een project met innovatief karakter' vind je in de [handleiding van de Cofinanciering](#) bij rubriek 2. Toegelaten investeringen).

Voor investeringen in onroerende goederen komt PMV enkel tussen voor het beroepsgedeelte van het onroerend goed voor eigen beroepsmatig gebruik. Het beroepsgedeelte van een onroerend goed moet blijken uit een expertiseverslag. Eventueel kan er worden aanvaard dat een klein gedeelte van een gebouw aan derden verhuurd wordt.

De financiering van vastgoedprojecten (inclusief projectontwikkeling) uitsluitend bestemd voor verkoop aan derden of projecten (hoofdzakelijk) bestemd voor verhuur op lange termijn aan derden komen niet in aanmerking. Bedrijvencentra komen wel in aanmerking, als zij ook een aantal logistieke diensten bieden aan de ondernemingen die er zich vestigen.

Overnamefinanciering

Er kan met de Cofinanciering ook de overname van een handelsfonds gefinancierd worden, dan wel de overname van de aandelen van een bestaande vennootschap. In dat laatste geval moet je de meerderheid van de aandelen overnemen of meerderheidsaandeelhouder worden, en moet je het dagelijks beheer uitoefenen.

De overname moet ook betrekking hebben op een onderneming die aan de Europese kmo-definitie voldoet.

Uitgesloten

Je mag de financiering niet aanwenden voor deze doeleinden:

- de herfinanciering van bestaande schulden die ouder zijn dan drie maanden (voorbeeld: leveranciersschuld) op het moment van de aanvraag van het krediet – bankkredieten worden niet gefinancierd;
- de financiering van tradingactiviteiten (de verhandeling van goederen die zich hoofdzakelijk in een import/-exportomgeving afspeelt, al dan niet met een speculatief oogmerk);
- de financiering van middelen die dienen als onderpand voor (het bekomen van) een waarborg;
- de financiering van vastgoedprojecten bestemd voor verkoop of verhuur aan derden (financiering van bedrijvencentra, (de uitbating van) hotels, vakantieparken enz. komt wel in aanmerking omwille van verhuurdiensten aan derden op korte termijn, net zoals de financiering van vastgoedprojecten bestemd voor verhuur aan verbonden vennootschappen eveneens in aanmerking komt);
- de financiering van onderzoek en ontwikkeling (voor reeds bestaande ondernemingen met een bewezen trackrecord van positieve resultaten, kan wel financiering van bedrijfskapitaal voor O&O-doeleinden overwogen worden in het kader van de uitbreiding van de activiteiten);
- de financiering van producten of diensten die nog niet commercialiseerbaar zijn: de succesvolle afronding van de testfase, de technische testen van het prototype en dergelijke;
- de financiering van de verwerving van een minderheidsbelang bij de overname van aandelen (de meerderheid van de aandelen moet verworven worden of door het verwerven van bijkomende aandelen, moet de meerderheid bekomen worden);
- de financiering van de overname van een gedeelte van een handelsfonds (het handelsfonds moet steeds integraal worden overgenomen);
- de financiering van de oprichting en uitbating van een verkoopnetwerk in het buitenland;
- de financiering van export;
- de financiering van verrichtingen waarbij de aanvrager verschijnt aan beide zijden van de verrichting;
- de financiering van rollend materieel wanneer dat niet aan [bepaalde voorwaarden](#) beantwoordt.

Bekijk 'alle voorwaarden' in de '[Checklist financiering voor natuurlijke personen](#)' en de '[Checklist financiering voor vennootschappen](#)' op de [website van PMV](#).

Wat zijn de financieringsvoorwaarden

Maximum bedrag

Het maximumbedrag van de Cofinanciering is gelijk aan het kleinste van de volgende bedragen:

- viermaal de eigen inbreng;
- 50% van de voor tussenkomst van PMV in aanmerking komende investeringsbehoeften;
- € 350.000.

Daarnaast gelden volgende criteria:

- de eigen inbreng moet minstens 10% van de totale financieringsbehoefte bedragen;
- de tussenkomst van de cofinancier (investeringskrediet van de bank, investeringsfonds, netwerk van investeerders, crowdfundingplatform) moet minstens 20% van de globale investeringsbehoefte bedragen.

Het minimumbedrag van de Cofinanciering is € 7.500.

Eigen inbreng

Voor een natuurlijk persoon is de eigen inbreng het persoonlijk aandeel in geld van de aanvrager in de financiering van het te realiseren investeringsproject. Deze inbreng mag eveneens afkomstig zijn van een [Winwinlening](#) afkomstig van een familielid tot de tweede graad, toegekend aan de aanvrager, of een (converteerbare) lening met enige of eerste vervaldag na de einddatum van het door PMV toegekend krediet.

Reeds gedane investeringen kunnen mee in rekening genomen worden als eigen inbreng. Deze investeringen dienen gedocumenteerd te zijn (factuur, in voorkomend geval ook het betalingsbewijs).

Een inbreng in natura kan aanvaard worden. Een verslag van de bedrijfsrevisor voor de waardebeoordeling is daarbij steeds vereist. Reeds gedane investeringen met eigen middelen gerealiseerd voor de datum van aanvraag komen in aanmerking tot zes maanden teruggaand vanaf het moment van aanvraag en mits ze kaderen in het project en opgenomen zijn in de investeringen.

Voor een rechtspersoon kan de eigen inbreng worden gerealiseerd op volgende manieren:

- onder de vorm van kapitaal of vermogen al naar gelang de vennootschapsvorm;
- onder de vorm van achtergestelde (aandeelhouders) leningen. Deze lening moet achtergesteld zijn aan de Cofinanciering. Hierbij gelden nog een aantal voorwaarden (zie rubriek 4. Eigen Inbreng in de [handleiding van de Cofinanciering](#));
- een achter te stellen [Winwinlening](#) toegekend aan de aanvrager, afkomstig van een familielid tot de tweede graad van de drager van het project, die eenmalig op eindvervaldatum wordt terugbetaald;
- een inbreng in natura (hiervoor zal na goedkeuring van de aanvraag een verslag van een bedrijfsrevisor moeten worden voorgelegd);
- door middel van autofinanciering: onder autofinanciering wordt begrepen de liquide middelen die de onderneming vrij beschikbaar heeft. De liquide middelen worden geacht op korte termijn vrij beschikbaar te zijn voor zover de current ratio groter is dan 1 en dan slechts voor het gedeelte van de vlottende activa dat het vreemd vermogen op korte termijn overtreft. Bovendien moet het gaan om liquide middelen die de onderneming zelf gegenereerd heeft, dus om opgebouwd eigen vermogen, en niet om door de onderneming zelf geleende middelen.

De eigen inbreng komt in aanmerking voor zover deze uiterlijk zes maanden voor de ontvangst van de kredietaanvraag bij PMV heeft plaatsgevonden.

De solvabiliteit na investering moet ten minste 10% bedragen (zie rubriek 5. Solvabiliteit in de [handleiding van de Cofinanciering](#)).

Looptijd

De looptijd van de lening is minimaal drie en maximaal tien jaar, afhankelijk van de aard van de investering.

De looptijd van de begeleidende cofinanciering in de vorm van investeringskredieten mag hoogstens twee jaar korter zijn dan de looptijd van de Cofinanciering.

Intrestvoet

De intrestvoet voor een Cofinanciering bedraagt momenteel 3,5%. Deze is vast voor de voor de ganse duur van de lening.

De rentevoet wordt verhoogd voor de ganse duur van het krediet met 0,25% indien de periode van vrijstelling van aflossing van kapitaal langer is dan een jaar. Indien de periode van vrijstelling van aflossing van kapitaal langer is dan twee jaar dan wordt de rentevoet verhoogd met 0,50%.

Terugbetaling

De terugbetaling gebeurt door maandelijkse constante aflossingen (kapitaal + intrest).

Op vraag van de ondernemer is ook een vrijstelling in kapitaalsaflossing van één of twee jaar mogelijk. Bij cofinanciering met één of meerdere business angels, waarvan minstens één lid is van een door PMV erkend netwerk van business angels, en een Cofinanciering in het kader van de financiering van een overname kan een aflossingsvrije periode van drie jaar toegekend worden.

De vrijstellingsperiode begint te lopen vanaf de eerste maand van effectieve opname.

Achtergesteld

Door het achtergestelde karakter van de Cofinanciering, kunnen andere kredietverstrekkers deze beschouwen als een uitbreiding van het eigen vermogen, wat het bekomen van een bankfinanciering in principe gemakkelijker zou moeten maken.

De Cofinanciering is in geval van samenloop van schuldeisers achtergesteld in recht van betaling aan alle kredieten van financiële instellingen.

De achterstelling geldt niet wanneer de vordering van PMV opeisbaar wordt vooraleer er samenloop (tussen de schuldeisers) ontstaan is. Dit zal onder meer het geval zijn wanneer PMV haar krediet opzegt vooraleer er faillissement van de kredietnemer is.

De-minimis

Deze maatregel valt onder de toepassing van de Europese de-minimisverordening. Door deze verordening mag het totaal aan de-minimissteun dat een onderneming ontvangt over een periode van drie jaar niet meer dan € 300.000 bedragen. Om het bedrag van de de-minimissteun van een Cofinanciering (het zogenaamde Brutosubsidie-equivalent (BSE)) te berekenen dien je de volgende formule te hanteren: $BSE = \text{het gemiddelde uitstaande kapitaal (zie hiervoor de aflossingstabel van de Lening)} \times [(\text{referentie-intrestvoet} - \text{rente lening}) + 6,5\%]$. Voor meer info zie [Veelgestelde vragen > de-minimis](#).

Waarborgen

PMV stelt zich soepel op inzake bewaarborging van de Cofinanciering. Dit aspect wordt project per project geëvalueerd, zoals gebruikelijk is in de financiële sector. De waarborgen worden bepaald in functie van het kredietrisico en slaan enkel op de elementen die betrekking hebben op het project.

Indien er waarborgen worden gevraagd, dan wordt erop gelet dat de kosten ervan voor de klant zo beperkt mogelijk worden gehouden (bijvoorbeeld: een hypothecair mandaat in plaats van een hypothecaire inschrijving). Solidaire borgstelling wordt beperkt tot de borgstelling van de actieve vennoten.

Automatische Cofinanciering

Wie in aanmerking komt voor een lening bij de bank en bij die lening gebruikmaakt van een waarborg via PMV, kan er automatisch een achtergesteld krediet bij krijgen van PMV.

Hierbij de belangrijkste voorwaarden:

- Je krijgt een lening van de bank, waarmee PMV een samenwerkingsovereenkomst heeft, én bij die lening wordt gebruik gemaakt van een [waarborg via PMV](#).
- De Automatische Cofinanciering is beperkt tot de helft van het aangevraagde bankkrediet, met een maximum van

€ 50.000.

- Er is geen eigen inbreng nodig om dit te bekomen.
- De banken nemen de aanvraag van de Automatische Cofinanciering voor hun rekening. Dat gebeurt via het PMV-platform voor de waarborgregeling waarop ook de Automatische Cofinanciering kan worden aangemeld. Terwijl een reguliere Cofinanciering wordt toegekend door een kredietcomité bij PMV, na analyse van de via het platform ingebrachte cijfers en documenten, vallen die stappen weg bij dit financieringsinstrument. Wanneer de voorwaarden voor het krediet zijn vervuld, wordt het meteen toegekend en treedt het automatisch in werking.

Cumulatie

De Cofinanciering kan enkel gecumuleerd worden met een [Startlening](#) als de natuurlijke persoon die de Startlening aanvraagt, een geldig attest Startlening kan voorleggen op het moment van de aanvraag. Het bedrag van beide leningen samen mag niet hoger zijn dan € 350.000.

In geval van combinatie van een Startlening en een Cofinanciering, dient de norm van eigen inbreng ten belope van 10% van de totale financieringsbehoefte gerespecteerd te worden.

Aanvraagprocedure

Aanbrengers

Je kan een aanvraag indienen via de kredietwebaanvraag-module. Dit kan rechtstreeks door de aanvrager of zijn/haar vertegenwoordiger of via volgende aanbrengers waarmee PMV een samenwerkingsovereenkomst heeft:

- kredietinstellingen: [Bank J. Van Breda](#), [Bank Nagelmackers](#), [Belfius Bank](#), [Beobank](#), [BNP Paribas Fortis](#), [Crelan](#), [Fintro](#), [ING Belgium](#) en [KBC Bank](#);
- netwerken van investeerders: [BAN Flanders](#) en [BE ANGELS](#);
- andere aanbrengers: [Fit4finance](#), [GrowPilot](#), [Horeca Partners](#), [Meesters Accountants](#), [Moore](#), [Resolvus Agency](#), [SBB Accountants & Adviseurs](#), [Titeca Pro Accountants & Experts](#) en [Vandelanotte Accountancy](#).

Erkende cofinanciers

Voor de cofinanciering kan je een beroep doen op volgende erkende cofinanciers:

- kredietinstellingen: [Bank J. Van Breda](#), [Bank Nagelmackers](#), [Belfius Bank](#), [Beobank](#), [BNP Paribas Fortis](#), [Crelan](#), [Fintro](#), [ING Belgium](#), [KBC Bank](#) en [Triodos](#);
- netwerken van investeerders: [BAN Flanders](#), [BE ANGELS](#) en [The Harbour](#);
- crowdfundingplatform: [Bolero Crowdfunding](#) en [Winwinner](#);
- investeringsfondsen: [Imec istart](#), [Pichdrive Fund III](#), [RDY Ventures](#), [Vectis Private Equity IV](#).

Bekijk ook de checklist financiering voor natuurlijke personen en vennootschappen op de website van PMV om na te gaan of jouw aanvraag in aanmerking komt voor deze lening!

Evaluatieprocedure

Zodra PMV een dossier volledig ontvangt, krijgt de aanvrager/aanbrenger per mail een ontvangstbevestiging. Vervolgens wordt nagegaan of het dossier ontvankelijk is en wordt bij het ontbreken van informatie of onduidelijkheden contact opgenomen met de aanbrenger of de aanvrager (bij rechtstreekse indiening).

Alle beslissingen worden genomen door het Kredietcomité, dat minstens tweemaal per week plaatsvindt. Keurt het kredietcomité jouw aanvraag goed, dan krijg je een leningsvoorstel, dat een maand geldig is.

Als jouw aanvraag wordt geweigerd of niet ontvankelijk wordt verklaard, dan ontvang je hiervan een mail met de redenen.

Wat je kan doen bij weigering kan je terugvinden in de handleiding.

Dossierkosten

PMV vraagt geen dossierkosten bij een eerste analyse en het eerste kredietvoorstel. Indien na een goedkeuring van het krediet wijzigingen optreden, kan PMV wel dossierkosten aanrekenen. De kost hangt af van het gevraagde kredietbedrag: € 150 (kredieten tot en met € 50.000), € 250 (kredieten tot en met € 100.000) en € 500 (kredieten boven € 100.000).

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

Meer informatie kan je bekomen bij PMV of een partner waarmee een samenwerkingsovereenkomst werd gesloten.

Meer informatie (definitie eigen inbreng, solvabiliteit, voorbeelden, enz.) kan je terugvinden in de [handleiding](#).

PMV

pmv.eu/product/cofinanciering/

Tom De Keersmaecker

pmv-standaardleningen@pmv.eu

T 02 229 53 10

Waarborgregeling tot 2,25 miljoen euro

Laatst gewijzigd op 19 mei 2026

Wat houdt de maatregel in

Kmo's en grote ondernemingen (incl. vzw's met economische activiteit) die geen financieringsovereenkomst kunnen afsluiten door een gebrek aan voldoende waarborgen, kunnen bij financiële instellingen die deze waarborgregeling aanbieden (waarborghouders), tot 75% van de verbintenissen laten waarborgen door de Vlaamse overheid (PMV). Dit kan tot een maximumbedrag van € 2,25 miljoen. Ook voor bepaalde leasingcontracten geldt deze regeling.

Voor de waarborgregeling werkt PMV samen met een 20-tal waarborghouders. Deze financiële instellingen krijgen een waarborgcontingent waarmee ze tot maximaal 75% van kredietbedragen voor een waarborg kunnen aanmelden. Sinds de uitbreiding van de wetgeving in 2023 kunnen ook alternatieve financieringsinstellingen gebruikmaken van de waarborgregeling. In mei 2026 heeft PMV een samenwerkingsovereenkomst gesloten met het crowdlendingplatform [EccoNova](#) dat de energietransitie en duurzame ontwikkeling wil versnellen door middel van participatieve financiering. Meer informatie in het nieuwsbericht [Voortaan ook waarborg bij crowdlending via Ecco Nova](#).

Wie komt in aanmerking

Zowel zelfstandigen, vrije beroepen, kmo's alsook grote ondernemingen kunnen een beroep doen op deze waarborgregeling.

Ook een vzw die een economische activiteit uitoefent kan gebruik maken van de Waarborgregeling. Er is sprake van een economische activiteit op het moment dat er goederen of diensten op de markt worden aangeboden.

Uitgesloten

Bepaalde sectoren zijn uitgesloten van steun op basis van de gewone Europese de-minimisverordening:

- ondernemingen uit de sector visserij en aquacultuur (hiervoor kan eventueel de de-minimissteun visserij en aquacultuur gebruikt worden)*;
- ondernemingen uit de sector van de productie van landbouwproducten (hiervoor kan eventueel de de-minimissteun landbouw worden gebruikt)*;
- ondernemingen uit de sector verwerking en afzet van landbouwproducten, in de volgende gevallen: wanneer het waarborgbedrag wordt bepaald op basis van de prijs of de hoeveelheid producten die van primaire producenten zijn aangekocht en door de betrokken ondernemingen op de markt worden gebracht, of wanneer het verkrijgen van deze steun afhankelijk is van de voorwaarde dat deze volledig of gedeeltelijk wordt doorgestort aan primaire producenten.*;
- ondernemingen die een waarborg willen voor werkzaamheden die verband houden met de uitvoer naar derde landen of lidstaten van de EU: namelijk:
  - wanneer de waarborg direct aan de uitgevoerde hoeveelheden is gerelateerd,
  - en waarborgen verleend voor de oprichting en exploitatie van een distributienet of andere lopende uitgaven in verband met werkzaamheden op het gebied van uitvoer.
- wanneer de waarborg afhangt van het gebruik van binnenlandse in plaats van ingevoerde goederen.

*Wanneer een onderneming actief is in één van deze sectoren en ook in één of meer andere sectoren of andere activiteiten verricht, kan een waarborg worden verleend op voorwaarde dat met passende middelen – zoals een scheiding van activiteiten of een afzonderlijke kostentoekening – wordt gewaarborgd dat activiteiten in sectoren die van de de-minimisregeling zijn uitgesloten, geen voordeel halen uit de waarborgregeling.

Voor deze sectoren kan, indien nodig, de de-minimissteun visserij en aquacultuur gebruikt worden of de de-minimissteun landbouw.

Waar moet de investering of activiteit plaatsvinden

Het moet gaan om een gefinancierde investering op het grondgebied van het Vlaamse Gewest of de activiteiten van een in het Vlaams Gewest gelegen exploitatiezetel van de betrokken onderneming.

Financieringen voor export en de oprichting en uitbating van een distributienet in het buitenland zijn uitgesloten.

Omvang en voorwaarden van de waarborg

Voor welke kredieten

De waarborg kan verkregen worden voor o.a. investeringskredieten, kaskredieten en straight loans, overname, borgstellingskredieten en leasingovereenkomsten.

De waarborg mag niet worden gebruikt om achterstallige of reeds bestaande schulden te betalen.

Een reorganisatie of herschikking van bestaande of toegestane kredieten waarbij het risico verplaatst wordt ten nadele van het Vlaamse Gewest, kan ook niet gewaarborgd worden.

Bedrag

De waarborg kan ten hoogste tot 75% van het kredietbedrag dekken. De waarborg heeft dus een aanvullend en niet-vrijblijvend karakter. Ze komt bovenop de andere zekerheden die de bank of leasingmaatschappij eventueel vraagt.

De financiële instelling heeft de mogelijkheid om zelf te beslissen over het gebruik van de Waarborgregeling voor dossiers met een waarborgbedrag tot en met € 1,125 miljoen.

Dit kan worden verhoogd tot en met € 2,25 miljoen na grondig onderzoek van PMV en de goedkeuring door de Vlaamse minister van Economie.

Voor het bekomen van de waarborg dient de onderneming een éénmalige premie te betalen. De premie wordt berekend in functie van de omvang en de looptijd van de waarborg (zie 'Berekening premie').

Looptijd

De maximale looptijd voor waarborgen tot en met € 1,125 miljoen bedraagt 10 jaar, voor waarborgen groter dan € 1,125 miljoen tot en met € 2,25 miljoen bedraagt de maximale looptijd 5 jaar.

Waarborgen boven € 75.000 onder de-minimis landbouw zijn beperkt tot maximum 5 jaar. Waarborgen boven € 112.500 onder de-minimis visserij en aquacultuur zijn beperkt tot maximum 5 jaar.

De-minimis

Deze maatregel valt momenteel onder de toepassing van de Europese de minimis-regelgeving. Hierdoor mag het totaal aan de-minimissteun dat één onderneming ontvangt over een periode van drie jaar niet meer dan € 300.000 bedragen. Om het bedrag van de de-minimissteun van de waarborg (het zogenaamde Brutosubsidie-equivalent (BSE) te berekenen dient men de volgende formule te hanteren: $BSE = \text{waarborgbedrag} \times 2,666666667\% \times \text{duur van de waarborg}$). Voor de de-minimissteun specifiek voor de sector primaire landbouw en de de-minimissteun specifiek voor de sector visserij en aquacultuur ligt het maximale BSE op respectievelijk € 20.000 en € 30.000 over een periode van drie jaren. Meer informatie kan je raadplegen op onze website [Veelgestelde vragen: de-minimis](#).

Berekening premie

De premie voor de Waarborgregeling wordt berekend volgens de formule: bedrag van de waarborg x duur van de waarborg in jaren x 0,5%.

De kredietnemer moet de premie in één keer betalen bij de indiening van het dossier.

De looptijd van de waarborgregeling is beperkt tot maximum 10 jaar voor bedragen tot € 1,125 miljoen en tot maximum 5 jaar voor bedragen tot € 2,25 miljoen.

Leasingmaatschappijen dienen voor het doorrekenen van de premie aan de kredietnemer steeds btw aan te rekenen op hun factuur (dit in tegenstelling tot de banken die mogen factureren zonder btw). Btw-plichtigen kunnen die btw geheel of gedeeltelijk (volgens verhoudingsgetal) terugvorderen van de staat via hun btw-aangifte.

Vrije beroepen zijn niet btw-plichtig en kunnen de betaalde btw (net zoals particulieren) niet terugvorderen. Zij zullen dus bovenop hun premie 21% btw betalen die zij niet kunnen terugvorderen.

Wat als het fout loopt

Als je niet meer in staat bent om je krediet terug te betalen, dan kan de financiële instelling het krediet of de leasingovereenkomst opzeggen. In dat geval betaalt PMV haar deel van het openstaande saldo uit aan de waarborghouder bank of leasingmaatschappij, met een maximum van 75%.

Dat wil echter niet zeggen dat je bevrijd bent van schuld.

De financiële instelling dient het kredietdossier uit te winnen, o.a. via verzilvering van de andere zekerheden en zal trachten het door PMV gestorte bedrag te recupereren. Een deel van deze bedragen die de financiële instelling daaruit ontvangt zullen aan PMV doorgestort worden.

Leasingovereenkomsten

De meeste types van leasingovereenkomsten komen in aanmerking voor de Waarborgregeling:

- onroerende leasing (on-/off- balance);
- roerende leasing (on-/off balance);
- huurovereenkomsten gesloten tussen een leasinggever en een kredietnemer, met uitzondering van overeenkomsten betreffende personenauto's, waarbij de leasinggever het bedrijfsmiddel verwerft om het te verhuren aan de kredietnemer met een wedersamenstelling van het kapitaal in hoofde van de kredietnemer voor minstens 90% d.m.v. de huurprijzen.
- full option contracten (inclusief onderhoud en/of diensten) kunnen onder de waarborg worden gebracht, maar enkel en alleen voor het kapitaalgedeelte. Het gedeelte onderhoud en/of diensten is uitgesloten van de Waarborgregeling.

Voor de volgende constructies/activa kan **geen** waarborgregeling worden bekomen:

- **Personenwagens:** gedefinieerd als elke auto waarvan de binnenruimte uitsluitend is ontworpen en gebouwd voor het vervoer van personen en die, bij gebruik voor het bezoldigde vervoer van personen, ten hoogste acht plaatsen mag bevatten zonder die van de chauffeur.

Verlenging van de waarborg

De Waarborgregeling kan worden gebruikt voor een aantal vormen van overbruggingsfinanciering:

- een verlenging van een bestaande waarborg voor een lijn (bv. kaskrediet) die op eindvervaldag komt;
- een verlenging van de waarborg van een reeds gewaarborgd krediet. De duurtijd van het krediet (bv. de afbetalingsperiode van een investeringskrediet) wordt dan verlengd.

De maximale verlenging van de waarborgtermijn bedraagt vijf jaar (inclusief een eerdere periode van verlenging voor een krediet op bepaalde termijn).

Aanvraagprocedure

Om een beroep te doen op deze maatregel moet de onderneming een financieringsovereenkomst afsluiten bij een financiële instelling, leasingmaatschappij of crowdlendingplatform die werd erkend als waarborghouder:

Financiële instellingen

[Beobank](#); [Bank J. Van Breda & C°](#); [Bank Nagelmackers](#), [BNP Paribas Fortis](#); [Belfius Bank](#); [Crelan](#); [Hefboom](#); [ING Belgium](#); [KBC](#)

Bank; Socrowd; Triodos Bank; Trividend; Trividend Provincie Antwerpen; VDK Bank en ImpaktEU.

Leasingmaatschappijen

Belfius Lease Services en ES Finance.

Crowdlendingplatformen

Look&Fin

De lijst van waarborghouders kan je ook terugvinden op de website www.pmv.eu/waarborgen > Voorwaarden.

Cumulatie

De waarborgregeling kan worden gecombineerd met een Startlening, Cofinanciering of Cofinanciering+ op voorwaarde dat de maximumbedragen opgelegd door de Europese de-minimis verordening niet worden overschreden. Dit bedraagt in principe € 300.000. Je kan een uitgewerkt voorbeeld vinden op de website van PMV [Informatie voor financiële instellingen > Kan ik een waarborg combineren met een Startlening of een Cofinanciering\(+\)?](#).

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

PMV

helpdesk.pmv-standaardwaarborgen@pmv.eu

pmv.eu/product/waarborgen/

Renate Verhoeven

T 02 229 52 77

Winwinlening

Laatst gewijzigd op 27 mei 2026

Wat houdt de maatregel in

Via deze achtergestelde lening kan je als kmo, zelfstandige of vrij beroep tot € 300.000 lenen bij particulieren (max. € 75.000 per persoon) voor een periode van vijf tot tien jaar. Je kredietgever(s) krijgen in ruil een jaarlijks belastingkrediet van 2,5%. Als je het bedrag niet kan terugbetalen kan je kredietgever een eenmalig belastingkrediet van 30% krijgen.

Ook vzw's met een economische activiteit komen in aanmerking.

Met dit fiscaal voordeel moedigt de Vlaamse overheid particuliere investeerders, vrienden of familieleden aan, om jouw onderneming mee te financieren.

Wil je een Winwinlening combineren met het [Vriendenaandeel](#)? Dat kan tot een plafond van € 75.000 (voor de kredietgever) en € 300.000 (voor de kredietnemer).

De wettelijke intrestvoet voor 2026 is 4,5%. Hierdoor ligt de rente van een Winwinlening afgesloten in 2026 tussen 2,25% en 4,5%.

Wie komt in aanmerking

Als kredietnemer

Je moet als kredietnemer een kmo zijn met een economische activiteit in Vlaanderen. Ook als je zelfstandige bent, een vrij beroep uitoefent of actief bent in de sociale economie kom je in aanmerking.

Je onderneming moet voldoen aan de Europese kmo-definitie:

- met minder dan 250 werknemers;
- jaaromzet niet hoger dan € 50 miljoen en/of balanstotaal niet hoger dan € 43 miljoen;
- voldoen aan het zelfstandigheids criterium: dat wil zeggen dat de geconsolideerde cijfers – als er een deelnemingsrelatie bestaat met andere ondernemingen van 25% of meer van het kapitaal of van de stemrechten – moeten voldoen aan bovenvermelde criteria. Een groter aandeelhouderschap door risicokapitaalmaatschappijen, universiteiten of onderzoekscentra zonder winstoogmerk, is wel toegestaan.

Voldoe je niet aan één van deze criteria, dan word je beschouwd als een grote onderneming.

Je moet ook een exploitatiezetel in Vlaanderen hebben.

Ben je een vzw? Dan kom je ook in aanmerking, op voorwaarde dat je een economische activiteit uitoefent, zoals het aanbieden van goederen of diensten op de markt. Dat geldt ook voor activiteiten binnen de sociale economie.

Ben je actief in bijberoep? Dan kan je ook gebruikmaken van de Winwinlening als je een ondernemingsnummer hebt en aangesloten bent bij een sociale kas voor zelfstandigen.

Als kredietgever

De particuliere kredietgever waarop je een beroep doet, moet eveneens aan een aantal voorwaarden voldoen op het moment dat je de lening afsluit:

- De kredietgever moet een particulier zijn die de lening afsluit buiten zijn handels- of beroepsactiviteit.
- Deze particulier woont in het Vlaamse Gewest of moet er belastingplichtig zijn.
- Deze natuurlijke persoon mag geen werknemer zijn van jouw onderneming.
- Ben je een zelfstandige, dan kan je partner (echtgenoot, echtgenote of wettelijk samenwonende) je geen

Winwinlening geven.

- Ben je een rechtspersoon? Dan mag je kredietgever, noch zijn of haar partner, een bestuursfunctie opnemen (zoals bestuurder of zaakvoerder, of een vergelijkbaar mandaat) in jouw onderneming.
- Ben je een vennootschap? Dan mag je kredietgever, noch zijn of haar partner, rechtstreeks of onrechtstreeks houder zijn van:
  - meer dan 5% van de aandelen of stemrechten van je onderneming;
  - rechten of effecten die ertoe kunnen leiden dat ze boven die drempel van 5% uitkomen.

Hou er rekening mee dat je kredietgever tijdens de hele looptijd van de lening zelf geen Winwinlening mag hebben als kredietnemer.

Bedrag van het fiscaal voordeel voor de kredietgever

Het fiscaal voordeel voor jouw kredietgever bestaat uit het volgende:

- Je kredietgever krijgt elk jaar een belastingkrediet zolang de lening loopt. Dat belastingkrediet bedraagt 2,5% van het gemiddeld uitgeleend bedrag per jaar. Om dat bedrag te bepalen, kijkt men naar het gemiddelde van het uitstaande kapitaal op 1 januari en 31 december. Daarbij wordt maximaal € 75.000 per kredietgever meegerekend. Het belastingkrediet kan zo oplopen tot maximaal € 1.875 per jaar.
- Als jij (de kredietnemer) het geleende bedrag niet (volledig) kan terugbetalen, kan je kredietgever een eenmalig belastingkrediet krijgen van 30% op het verloren kapitaal als:
  - jouw onderneming tijdens of uiterlijk binnen zes maanden na de looptijd van de Winwinlening failliet gaat of als jouw onderneming zich bevindt in staat van kennelijk onvermogen (= betalingsachterstand van minimum drie maanden) of vrijwillige of gedwongen ontbinding of vereffening;
  - en bovendien moet je effectief niet in staat zijn om de lening (gedeeltelijk of volledig) terug te betalen;
  - en moet je kredietgever de Winwinlening officieel opeisbaar hebben gesteld.

Voorwaarden

De belangrijkste eigenschappen zijn:

- Het is een achtergestelde lening, zowel ten aanzien van bestaande als van toekomstige schulden, met een vaste looptijd van vijf tot tien jaar.
- Je kan kiezen tussen verschillende aflossingsmogelijkheden:
  - terugbetaling in één keer op de eindvervaldag;
  - maandelijkse, driemaandelijkse, zesmaandelijkse of jaarlijkse aflossingen (je kan een simulatie doen op de website);
  - een eenmalige vervroegde terugbetaling van het volledige openstaande saldo is eveneens mogelijk (dit moet je voorzien in de akte).
- De startdatum van de lening valt het best op de dag waarop je het geld effectief ontvangt, nooit ervoor.
- Jouw kredietgever mag in het kader van één of meer Winwinleningen in totaal maximaal € 75.000 uitlenen.
- Als ondernemer kan je in totaal maximaal € 300.000 lenen via één of meerdere Winwinleningen, zelfs als je met verschillende kredietgevers werkt.
- De rente voor een Winwinlening is gekoppeld aan de wettelijke rentevoet op het moment dat je de lening afsluit:
  - Je spreekt met je kredietgever een rente af die ligt tussen de helft en het volledige percentage van die wettelijke rentevoet.
  - Die rentevoet wordt elk jaar in januari bekend gemaakt.
  - Sluit je in 2026 een lening af? Dan ligt de rente tussen 2,25% en 4,5%.
  - De rente is vast voor de volledige looptijd van de lening en is een bruto rente. Dat betekent dat je kredietgever er nog roerende voorheffing op betaalt.
- Je kan een Winwinlening combineren met een Vriendenaandeel tot een plafond van € 75.000 (voor de Vriendenaandeelhouder-kredietgever) en € 300.000 (voor de emittent-kredietnemer).

Aanvraagprocedure

De Winwinlening moet je opmaken op basis van een model van de overeenkomst en de aflossingstabel die beschikbaar zijn op de website pmv.eu/product/winwinlening (zie Aanvragen).

De overeenkomst en aflossingstabel druk je in drievoud af en onderteken je beide. Eén exemplaar is bestemd is voor jouw kredietgever, één voor jou als kredietnemer. Het derde exemplaar bezorg je aan PMV binnen de drie maanden na het sluiten van de overeenkomst.

De ondertekende overeenkomst en de aflossingstabel verstuur je bij voorkeur digitaal naar winwinlening@pmv.eu. Als je dit niet digitaal kan overmaken, kan je deze documenten versturen naar: Winwinlening, Oude Graanmarkt 63, 1000 Brussel. PMV kan de Winwinlening niet registreren als de getekende akte en aflossingstabel niet worden overgemaakt.

PMV controleert binnen de maand na ontvangst de voorwaarden en registreert de akte als aan de voorwaarden is voldaan. Vervolgens krijgt jouw kredietgever een registratiebrief. Het is deze registratiebrief van PMV die als fiscaal attest dienstdoet en ter beschikking van de belastingadministratie moet worden gehouden.

Bij een weigering van de registratie wordt jouw kredietgever op de hoogte gebracht van de reden van weigering.

De voortzetting en het behoud van de Winwinlening kan jouw kredietgever bewijzen door de bankrekeninguittreksels voor te leggen waarop de ontvangen intresten van de Winwinlening staan.

Als kredietnemer ben je verplicht de roerende voorheffing, berekend tegen het correcte tarief, in te houden op de verschuldigde interesten. Die voorheffing moet binnen de 15 dagen na de vervaldag opgenomen worden in een aangifte roerende voorheffing en gestort aan de dienst Roerende Voorheffing van het belastingkantoor, gebruik makend van formulier 273 (Aangifte in de Roerende Voorheffing Inkomsten van Roerende Goederen en Kapitalen).

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

Meer informatie over o.m. de belastingaangifte, de betaling van de roerende voorheffing, wat bij overlijden kredietgever, wat bij stopzetting van de activiteit, overgang van eenmanszaak naar vennootschap, enz... kan je terugvinden in de rubriek "Veel gestelde vragen over de Winwinlening" op de website pmv.eu/product/winwinlening.

PMV

T 02 229 52 77

winwinlening@pmv.eu

pmv.eu/product/winwinlening

Audrey De Pauw

Tax Shelter voor startende ondernemingen

Laatst gewijzigd op 10 apr 2026

Wat houdt de maatregel in

Particulieren kunnen een belastingvermindering bekomen in de personenbelasting van 30% of 45% indien zij rechtstreeks nieuwe aandelen verwerven van een startende vennootschap (maximum vier jaar oud) of via een crowdfundingplatform (rechtstreeks of onrechtstreeks via een financieringsvehikel).

Ook indien zij onrechtstreeks deze aandelen verwerven is een belastingvermindering van 30% mogelijk: via nieuwe rechten van deelneming op naam in een openbaar startersfonds of private startersprivak, die op hun beurt investeren in aandelen van startende vennootschappen.

Een kleine vennootschap kan via deze fiscale maatregel maximaal € 500.000 ophalen. Deze maatregel werd uitgebreid met de [Tax Shelter voor scale ups](#), gericht op groeibedrijven van minstens vier jaar oud. De investeerders kunnen maximum € 100.000 per persoon en per jaar via deze Tax shelter en de Tax shelter voor start ups investeren.

Wie komt in aanmerking als investeerder

Wie komt in aanmerking

De investeerder is een rijksinwoner (onderworpen aan de personenbelasting) of een niet-rijksinwoner (onderworpen aan en geregulariseerd in de belasting van niet-inwoners, natuurlijke personen).

Ook de familieleden van de oprichters en de werknemers van de onderneming kunnen dit fiscaal voordeel verkrijgen als ze in de startende onderneming investeren.

Wie is uitgesloten als investeerder

Deze maatregel kan in principe geen voordeel geven aan bedrijfsleiders voor de investeringen in de vennootschap waarin zij rechtstreeks of onrechtstreeks hun activiteit van bedrijfsleider uitoefenen.

Rechtstreekse bedrijfsleider

Zoals bedoeld in artikel 32, eerste lid van het WIB 92: Bezoldigingen van bedrijfsleiders worden hierbij gedefinieerd als alle beloningen verleend of toegekend aan een natuurlijk persoon die:

- een opdracht als bestuurder, zaakvoerder, vereffenaar of gelijksoortige functies uitoefent;
- in de vennootschap een leidende functie of een leidende werkzaamheid van dagelijks bestuur, van commerciële, financiële of technische aard, uitoefent buiten een arbeidsovereenkomst.

Deze uitsluiting wordt in eerste instantie beoordeeld op het ogenblik van de kapitaalbreng. Na de inbreng mag de investeerder wel bedrijfsleider worden van de vennootschap waarin hij de kapitaalbreng heeft gedaan, op voorwaarde dat hij daarvoor geen vergoeding krijgt. Deze voorwaarde geldt vanaf aanslagjaar 2019. Als deze voorwaarde niet wordt nageleefd gedurende de 48 maanden volgend op de volstorting van de aandelen van de vennootschap, zal een belastingvermeerdering worden toegepast. Die vermeerdering komt overeen met een gedeeltelijke terugname van de voorheen verleende belastingvermindering.

Onrechtstreekse bedrijfsleider

Dit is een persoon die een functie van bedrijfsleider uitoefent:

- als vaste vertegenwoordiger van een andere vennootschap;
- door tussenkomst van een andere vennootschap (aannemings- of lastgevingsovereenkomst) waarvan deze personen aandeelhouders zijn.

Vanaf aanslagjaar 2020 is deze uitsluiting niet enkel van toepassing op het ogenblik van de kapitaalbreng, maar ook

gedurende 48 maanden volgend op de volstorting van de aandelen van de vennootschap. Er is geen uitzondering voorzien voor de onbezoldigde bedrijfsleiders. Deze zijn dus steeds uitgesloten.

Is deze informatie nog niet duidelijk? Bekijk dan de voorbeelden in 2.2 Hoe evolueerde de uitsluiting van bedrijfsleiders in de tijd? in de [Circulaire 2020/C/75](#).

Drempels

De investeerder kan maximum € 100.000 per belastbaar tijdperk investeren via de "Tax shelter voor start ups én scale ups" samen.

De belastingvermindering geldt niet voor het gedeelte van de investering waarmee de investerende belastingplichtige meer dan 30% zou verwerven in de vennootschap. Als de voormelde drempel van 30% wordt overschreden, wordt de belastingvermindering beperkt tot een investering ten belope van de eerste 30%. De berekening van die vertegenwoordiging van 30 % moet gebeuren op basis van het aantal aandelen die het kapitaal vertegenwoordigen. In geval van een kapitaalverhoging, gebeurt de berekening in functie van de toestand na de kapitaalverhoging.

Meer informatie over de berekening van deze vertegenwoordiging kan je terugvinden in 6.1 Welke grenzen zijn bepaald voor de investeringen in de [Circulaire 2020/C/75](#).

Wie komt in aanmerking als begunstigde vennootschap

Definitie startende vennootschap

De investering moet gebeuren naar aanleiding van de oprichting van de vennootschap of naar aanleiding van een kapitaalverhoging binnen de vier jaar na de oprichting ervan. Het gaat in beide gevallen om vennootschappen die ten vroegste op 1 januari 2013 werden opgericht. Een vennootschap wordt geacht te zijn opgericht:

- op datum van de neerlegging van de oprichtingsakte ter griffie van de ondernemingsrechtbank;
- of op datum van een gelijkaardige registratieformaliteit in een andere lidstaat van de EER (Europese Economische Ruimte).

Als de activiteit van de vennootschap bestaat uit de voortzetting van een werkzaamheid die voorheen werd uitgeoefend door een natuurlijke persoon of een andere rechtspersoon, wordt de vennootschap geacht te zijn opgericht op het ogenblik van de eerste inschrijving in de Kruispuntbank van Ondernemingen (KBO) door die natuurlijke persoon, respectievelijk van de neerlegging van de oprichtingsakte van die andere rechtspersoon ter griffie van de ondernemingsrechtbank of van het vervullen van een gelijkaardige registratieformaliteit door die natuurlijke persoon of andere rechtspersoon in een andere lidstaat van de EER. (Zie ook 3.1. Wat betekent 'startende'? in de '[Circulaire 2020/C/75](#)').

De datum van de inschrijving op de kapitaalverhoging is bepalend voor de berekening van de 4 jaar, niet de datum van de effectieve storting.

Definitie microvennootschap en kleine vennootschap

Voor het aanslagjaar dat verbonden is met het belastbaar tijdperk waarin de kapitaalbreng wordt gedaan, moet het gaan om een microvennootschap (zoals gedefinieerd in artikel 1:25 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen) of een kleine vennootschap (die op overeenkomstige wijze moet beantwoorden aan de criteria opgenomen in artikel 1:24, §§ 1 tot 6, van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen). Dit houdt in dat voor het laatst afgesloten boekjaar niet meer dan één van volgende criteria wordt overschreden:

	microvennootschap	kleine vennootschap
jaargemiddelde personeelsbestand	10	50
jaaromzet, excl. btw	€ 900.000	€ 11.250.000
balanstotaal	€ 450.000	€ 6.000.000

Als meer dan één van de criteria wordt overschreden of niet meer wordt overschreden, heeft dit slechts gevolgen wanneer dit zich in twee opeenvolgende boekjaren voordoet. De gevolgen gaan dan in vanaf het daaropvolgende boekjaar.

In het geval van verbonden vennootschappen, moeten de criteria inzake omzet en balanstotaal op geconsolideerde (gegroepeerde) basis worden berekend. Wat het criterium personeelsbestand betreft, wordt het aantal werknemers opgeteld dat door elk van de betrokken verbonden vennootschappen jaarlijks gemiddeld wordt tewerkgesteld. Als er boekhoudkundig geen consolidatie wordt opgemaakt, kan men kiezen voor een alternatieve consolidatie (verhoging van de drempels met 20%).

Een vennootschap die haar activiteit start, en dus niet beschikt over deze cijfers, moet de criteria bij het begin van het boekjaar te goeder trouw schatten.

Andere voorwaarden

Deze maatregel richt zich tot kleine vennootschappen die gelijktijdig aan de volgende voorwaarden voldoen:

- Het moet gaan om een binnenlandse vennootschap of een vennootschap uit de EER die in België over een 'Belgische inrichting' beschikt. De vennootschap mag ten vroegste op 1 januari 2013 zijn opgericht.
- De vennootschap mag niet opgericht zijn in het kader van een fusie of splitsing van vennootschappen. In die gevallen gaat het immers niet om een startende vennootschap.
- De vennootschap moet voldoen aan de definitie van een kleine vennootschap (zie hoger).
- De vennootschap mag geen beleggings-, thesaurie- of financieringsvennootschap zijn (voor een definitie zie [Commentaar van art. 2, WIB 92](#))*.
- De vennootschap mag geen 'vastgoedvennootschap' zijn*.
- De vennootschap mag niet zijn opgericht met het oog op het afsluiten van management- of bestuurdersovereenkomsten of haar voornaamste bron van inkomsten halen uit management- of bestuurdersovereenkomsten*.
- De vennootschap is niet beursgenoteerd.
- De vennootschap mag, in het verleden nog geen kapitaalvermindering hebben doorgevoerd, behoudens de kapitaalverminderingen ter aanzuivering van een geleden verlies of om een reserve te vormen tot dekking van een voorzienbaar verlies, of dividenden hebben uitgekeerd.
- De vennootschap maakt niet het voorwerp uit van een collectieve insolventieprocedure of bevindt zich niet in de voorwaarden van een collectieve insolventieprocedure.
- De vennootschap mag de ontvangen sommen niet gebruiken voor de uitkering van dividenden of de aankoop van aandelen, noch voor het verstrekken van leningen*.
- De vennootschap mag na de storting van de sommen door de belastingplichtige niet meer dan € 500.000 fiscaal aangemoedigde inbrengen ontvangen hebben tijdens haar bestaan. Dit bedrag wordt niet geïndexeerd.

*Aan volgende voorwaarden moet de vennootschap voldoen gedurende 48 maanden volgend op de volstorting van de aandelen. Als deze voorwaarden niet langer vervuld zijn tijdens deze periode zal de belastingvermindering gedeeltelijk worden teruggenomen.

Meer details over deze voorwaarden zijn terug te vinden in de [Circulaire 2020/C/75](#)'.

Er zijn geen beperkingen naar activiteitensector waarin de vennootschap actief is.

Vzw's zijn in beginsel niet onderworpen aan de vennootschapsbelasting en komen dus niet in aanmerking voor deze maatregel. Coöperatieve vennootschappen kunnen aanspraak maken op deze maatregel als aan alle voorwaarden wordt voldaan (zie Circulaire).

Drempel

De vennootschap mag na de storting van de sommen door de investeerders niet meer dan € 500.000 fiscaal aangemoedigde inbrengen hebben ontvangen tijdens haar bestaan. Deze fiscaal aangemoedigde inbrengen omvatten desgevallend de uitgiftepremies die werden betaald.

Bijkomende voorwaarden

- De maatregel heeft steeds betrekking op nieuwe aandelen uitgegeven:
  - naar aanleiding van de oprichting van de startende vennootschap;
  - of naar aanleiding van een kapitaalverhoging binnen de vier jaar na de oprichting van de vennootschap.
- Het moet gaan om aandelen op naam, ingeschreven in het aandeelhoudersregister gehouden door de startende vennootschap.
- Die aandelen moeten een fractie vertegenwoordigen van het kapitaal van de startende vennootschap.
- Zij moeten in geld zijn betaald. Inbrengen in natura zijn uitgesloten.
- De aandelen moeten volledig volstort zijn, d.w.z. volledig betaald, naar aanleiding van de oprichting van de vennootschap of de kapitaalverhoging.
- In het geval van een kapitaalverhoging met uitgiftepremie, is de belastingvermindering van toepassing op het bedrag dat werd geïnvesteerd in de betrokken aandelen, uitgiftepremie inbegrepen.
- De verworven aandelen of beleggingsinstrumenten dienen aangehouden te worden gedurende de vier belastbare tijdperken die volgen op de investering.

Investeren in aandelen van een startende vennootschap

Voor een directe investering in aandelen van een startende vennootschap bedraagt de belastingvermindering:

- 30% van het geïnvesteerde bedrag in kleine vennootschappen;
- 45% van het geïnvesteerde bedrag in microvennootschappen.

De belastingvermindering kan genoten worden voor het aanslagjaar dat betrekking heeft op het inkomstenjaar waarin de investering is gebeurd. De belastingvermindering is niet terugbetaalbaar (geen belastingkrediet) noch overdraagbaar.

Investeren via erkende crowdfundingplatformen (incl. special purpose vehicle)

Omvang steun

Voor een investering in aandelen via een erkend crowdfundingplatform of de investering in een nieuw beleggingsinstrument uitgegeven door een financieringsvehikel (dat wordt opgezet door een erkend crowdfundingplatform bedraagt de belastingvermindering eveneens:

- 30% van het geïnvesteerde bedrag in kleine vennootschappen;
- 45% van het geïnvesteerde bedrag in micro-vennootschappen.

De belastingvermindering kan genoten worden voor het aanslagjaar dat betrekking heeft op het inkomstenjaar waarin de investering is gebeurd. De belastingvermindering is niet terugbetaalbaar noch overdraagbaar.

Crowdfunding en special purpose vehicle

Bij crowdfunding wordt een beroep gedaan op het grote publiek om gelden in te zamelen voor de financiering van specifieke projecten, doorgaans via een interactieve website (een platform).

Investeerders kunnen rechtstreeks investeren in een onderneming op een crowdfundingplatform maar ook onrechtstreeks

via een special purpose vehicle.

Meer informatie op de website van VLAIO [Financiering > Mogelijke financieringsbronnen > Crowdfunding](#).

Vergunde crowdfundingplatformen

Zowel de rechtstreekse investeringen op een crowdfundingplatform als de investeringen via een financieringsvehikel moeten gebeuren op een vergund crowdfundingplatform dat voldoet aan bepaalde voorwaarden opgelegd door FSMA (de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten). Voor meer info zie [Reglementair kader](#) op de website van VLAIO [Financiering > Mogelijke financieringsbronnen > Crowdfunding](#).

Momenteel zijn dit de platformen die een Nederlandstalige site aanbieden en zich richten op projecten in het Vlaams Gewest en waar deze maatregel kan worden toegepast: [Spreds](#) en [LITA.co](#).

Investeren via een openbaar startersfonds

Omvang steun

Voor een investering via een openbaar startersfonds bedraagt de belastingvermindering 30% van het geïnvesteerde bedrag. Dit openbaar startersfonds zal de ontvangen sommen investeren in nieuwe aandelen van startende vennootschappen.

Voor deze investeringen zal de belastingvermindering van toepassing zijn in het aanslagjaar dat volgt op het jaar waarin het startersfonds zijn beleggingsverplichting heeft bereikt. Ook hier geldt dat de belastingvermindering niet terugbetaalbaar is noch overdraagbaar.

De inschrijving moet gebeuren met inbrengen in geld.

Definitie openbaar startersfonds

Een openbaar startersfonds is een alternatieve instelling voor collectieve belegging (afgekort AICB) die moet worden opgericht in de vorm van een openbare beleggingsvennootschap met een vast aantal rechten van deelneming die investeert in bepaalde beleggingen. Zij staan onder het toezicht van de FSMA die een lijst van deze openbare startersfondsen zal publiceren. Zie www.fsma.be/nl/instellingen-voor-collectieve-belegging-icb (Openbare instellingen voor collectieve belegging naar Belgisch recht - lijst 2). Momenteel bevat deze lijst nog geen Belgische openbare startersfondsen.

Investeren via een private startersprivak

Omvang steun

Voor een investering via een private startersprivak bedraagt de belastingvermindering 30% van het geïnvesteerde bedrag. Deze private startersprivak zal de ontvangen sommen investeren in nieuwe aandelen van startende vennootschappen.

Voor deze investeringen zal de belastingvermindering van toepassing zijn in het aanslagjaar dat volgt op het jaar waarin de private startersprivak zijn beleggingsverplichting heeft bereikt. Ook hier geldt dat de belastingvermindering niet terugbetaalbaar is noch overdraagbaar.

Definitie private startersprivak

De private startersprivak is een private AICB die moet worden opgericht in de vorm van een beleggingsvennootschap met een vast aantal rechten van deelneming. Zij staan niet onder het toezicht van FSMA, maar moeten zich inschrijven bij FOD Financiën. Meer informatie over de erkenning en een lijst van erkenningen kan je raadplegen op de website van [FOD Financiën](#). Momenteel is [Torus Capital](#) actief als private startersprivak.

Aanvraagprocedure

Fiscale attesten van de startende vennootschap of van de intermediaire beleggingsinstelling

Om te kunnen genieten van de belastingvermindering moeten er jaarlijks documenten worden bezorgd aan de investeerder. Een afschrift hiervan moet via elektronische weg worden bezorgd aan de Administratie.

Investing in nieuwe aandelen van startende vennootschappen, al dan niet uitgegeven via een crowdfundingplatform, en investering in nieuwe beleggingsinstrumenten uitgegeven door een financieringsvehikel

- een document voor het jaar van verwerving van de aandelen van de startende vennootschap (al dan niet via een crowdfundingplatform) of van de nieuwe beleggingsinstrumenten waarin wordt bevestigd dat de startende vennootschap aan alle voorwaarden voldoet;
- een document voor elk van de vier jaren volgend op het jaar waarvoor de belastingvermindering wordt verleend waarin wordt bevestigd dat:
  - de aandelen of beleggingsinstrumenten nog steeds in het bezit zijn van de investeerder op 31 december van het belastbaar tijdperk;
  - de startende vennootschap nog steeds voldoet aan bepaalde voorwaarden;
- een document voor het jaar van vervreemding van de aandelen of beleggingsinstrumenten indien de investeerder ze vervreemdt binnen de 48 maanden na de verwerving ervan.

De startende vennootschap of het financieringsvehikel moet de belastingplichtige deze documenten bezorgen vóór 31 maart van het jaar dat volgt op het jaar van de verwerving van de volledig volstorte aandelen of de nieuwe beleggingsinstrumenten en van de vier daaropvolgende jaren.

Investing in rechten van deelneming in een openbaar startersfonds of een private startersprivak

- een document voor het belastbaar tijdperk waarin de datum van 31 december valt waarop aan de investeringsvoorwaarden is voldaan (= jaar waarvoor de belastingvermindering wordt toegekend);
- een document voor elk van de vier jaren volgend op het jaar waarvoor de belastingvermindering wordt verleend;
- een document voor het jaar van vervreemding van de rechten van deelneming als ze worden vervreemd binnen de periode van 48 maanden na het einde van het belastbaar tijdperk waarvoor de belastingvermindering wordt toegekend.

Het openbaar startersfonds of de private startersprivak moet deze documenten bezorgen aan de belastingplichtige vóór 31 maart van het jaar dat volgt op het belastbare tijdperk waarin de datum van 31 december valt waarop het openbaar startersfonds of de private startersprivak aan de investeringsvoorwaarden voldoet (= jaar waarvoor de vermindering wordt toegekend) en van de vier daaropvolgende jaren.

Meer informatie over de inhoud van deze documenten kan je terugvinden bij [7.2 Wat moeten de verantwoordingsstukken vermelden? in de Circulaire 2020/C/75](#).

Een kopie van deze attesten moet tevens elektronisch worden bezorgd aan de administratie. Dit gebeurt via de toepassing Belcotax-on-web. Deze toepassing is toegankelijk via het adres: finances.belgium.be/nl/E-services/Belcotaxonweb.

KMO Centrum Brussel II – Documentatiecentrum – Bedrijfsvoorheffing
Kruidtuinlaan 50, bus 3406
1000 Brussel
Tel.: 0257 529 90
Kmo.bv.bru2.prp.pme@minfin.fed.be

Aangifte in de belastingen

De investeerder vermeld in vak X, II. van zijn aangifte het bedrag dat recht geeft op de vermindering (dit bedrag staat duidelijk vermeld op het fiscaal attest dat werd ontvangen van de vennootschap):

- Voor betalingen die recht geven op de belastingvermindering van 30% voor het verwerven van nieuwe aandelen van startende ondernemingen: code 1318/2318.
- Voor betalingen die recht geven op de belastingvermindering van 45% voor het verwerven van nieuwe aandelen van startende ondernemingen: code 1320/2320.

Cumulatie

Deze maatregel is niet van toepassing op aandelenparticipaties die reeds genieten van het [Vriendenaandeel](#).

Voor eenzelfde uitgave mag er ook geen cumul zijn met volgende fiscale voordelen:

- de belastingvermindering voor de verwerving van werkgeversaandelen;
- de belastingvermindering voor uitgaven voor een ontwikkelingsfonds.

Terugname van de belastingvermindering

In welke situaties

Als bepaalde voorwaarden niet worden gerespecteerd tijdens de termijn van 48 maanden, zal de fiscus bij de investeerder een belastingvermeerdering toepassen. Deze (gedeeltelijke) terugname van de belastingvermindering is mogelijk in 5 gevallen. Meer informatie en voorbeelden kan je raadplegen in 6.5. In welke gevallen is een belastingvermeerdering mogelijk? in de [Circulaire 2020/C/75](#).

Niet bij faling

Deze terugname geldt niet bij faling van de vennootschap. Dit wordt verduidelijkt in het eerste geval 'A. De investeerder behoudt zijn investering niet gedurende 48 maanden' in de rubriek 6.5:

Als de investeerder voor één van de vier belastbare tijdperken die volgen op het belastbaar tijdperk waarvoor de vermindering is verleend, niet kan aantonen dat hij de aandelen of beleggingsinstrumenten nog in zijn bezit heeft, en de datum van overdracht onbekend is, zal er worden van uitgegaan dat hij ze op 1 januari van dat jaar heeft vervreemd.

Onder 'overdragen' moet ook worden verstaan: de sluiting van de vereffening van de vennootschap waarin werd geïnvesteerd, van het financieringsvehikel, het openbaar startersfonds of de private startersprivak.

Als de sluiting van de vereffening het gevolg is van de faillietverklaring van de vennootschap waarin werd geïnvesteerd, moet niet meer worden voldaan aan de voorwaarde van behoud van de investering vanaf het belastbare tijdperk waarin die sluiting van de vereffening ten gevolge van faillietverklaring heeft plaats gevonden.

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel en andere maatregelen in de Subsidiedatabank? Dat kan via de gratis '[Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#)'.

Contact

Bijkomende informatie over deze maatregel kan je terugvinden op [de website van Financiën](#) (zie particulieren > belastingvoordelen > Tax Shelter – Investeren in een startende onderneming).

Meer informatie over dit fiscaal voordeel, met als juridische basis [artikel 145[^]26, WIB 92](#) kan je ook vinden in:

- de [Circulaire 2020/C/75 over de belastingvermindering Tax shelter voor startende ondernemingen \(vennootschappen\)](#), aangevuld met de [Circulaire 2022/C/53 over de belastingvermindering tax shelter voor startende vennootschappen \(start-ups\) of groeibedrijven \(scale-ups\) – Verdubbeling van het maximumbedrag dat de vennootschappen mogen ontvangen](#);
- of gebundeld in de ComIB92, [Commentaar van art. 145[^]26, WIB 92](#) in de databank Fisconetplus.

FOD Financiën publiceerde ook een documentatiemap [Tax Shelter](#). Wie zich wil verdiepen in het onderwerp kan er o.m. de wetgeving, rechtspraak en rulings gebundeld terugvinden over o.m. deze tax shelter regeling.

FOD Financiën

Contactcenter

T 02 572 57 57

fin.belgium.be/nl/particulieren/belastingvoordelen/investeren-start-up-scale-up...

Tax Shelter voor scale ups (groeibedrijven)

Laatst gewijzigd op 10 apr 2026

Wat houdt de maatregel in

Particulieren kunnen een belastingvermindering bekomen in de personenbelasting van 25% als zij, rechtstreeks of via een crowdfundingplatform, nieuwe aandelen verwerven van een groeibedrijf. Dit is een kleine vennootschap van minstens vier en maximum tien jaar oud, met minstens tien voltijdse werknemers die gedurende de twee voorgaande boekjaren een groei realiseerde van minimum 10% per jaar in werkgelegenheid en/of omzet.

Met deze maatregel wil de federale overheid scale-ups ondersteunen die nood hebben aan kapitaal voor de financiering van hun groei.

Een kleine vennootschap kan via deze fiscale maatregel maximaal € 1 miljoen ophalen. Dit bedrag moet wel worden verminderd met het bedrag dat eventueel werd opgehaald via de [Tax shelter voor startende ondernemingen](#). De investeerders kunnen maximum € 100.000 per persoon en per jaar via deze Tax shelter en de Tax shelter voor start-ups investeren.

Wie komt in aanmerking als investeerder

Wie komt in aanmerking

De investeerder is een rijksinwoner (onderworpen aan de personenbelasting) of een niet-rijksinwoner (onderworpen aan en geregulariseerd in de belasting van niet-inwoners, natuurlijke personen).

Zowel de familieleden van de oprichters als de werknemers van de onderneming kunnen dit fiscaal voordeel verkrijgen als ze in de onderneming investeren.

Wie is uitgesloten als investeerder

Deze maatregel kan in principe geen voordeel geven aan bedrijfsleiders voor de investeringen in de vennootschap waarin zij rechtstreeks of onrechtstreeks hun activiteit van bedrijfsleider uitoefenen.

Rechtstreekse bedrijfsleider

Zoals bedoeld in artikel 32, eerste lid van het WIB 92: Bezoldigingen van bedrijfsleiders worden hierbij gedefinieerd als alle beloningen verleend of toegekend aan een natuurlijk persoon die:

- een opdracht als bestuurder, zaakvoerder, vereffenaar of gelijksoortige functies uitoefent;
- in de vennootschap een leidende functie of een leidende werkzaamheid van dagelijks bestuur, van commerciële, financiële of technische aard, uitoefent buiten een arbeidsovereenkomst.

Deze uitsluiting wordt in eerste instantie beoordeeld op het ogenblik van de kapitaalbreng. Na de inbreng mag de investeerder wel bedrijfsleider worden van de vennootschap waarin hij de kapitaalbreng heeft gedaan, op voorwaarde dat hij daarvoor geen vergoeding krijgt. Deze voorwaarde geldt vanaf aanslagjaar 2019. Als deze voorwaarde niet wordt nageleefd gedurende de 48 maanden volgend op de volstorting van de aandelen van de vennootschap, zal een belastingvermeerdering worden toegepast. Die vermeerdering komt overeen met een gedeeltelijke terugname van de voorheen verleende belastingvermindering.

Onrechtstreekse bedrijfsleider

Dit is een persoon die een functie van bedrijfsleider uitoefent:

- als vaste vertegenwoordiger van een andere vennootschap;
- door tussenkomst van een andere vennootschap (aannemings- of lastgevingsovereenkomst) waarvan deze personen aandeelhouders zijn.

Vanaf aanslagjaar 2020 is deze uitsluiting niet enkel van toepassing op het ogenblik van de kapitaalbreng, maar ook gedurende 48 maanden volgend op de volstorting van de aandelen van de vennootschap. Er is geen uitzondering voorzien voor de onbezoldigde bedrijfsleiders. Deze zijn dus steeds uitgesloten.

Informatie over de uitsluiting van bedrijfsleiders kan je terugvinden in [Circulaire 2019/C/57 over de belastingvermindering Tax shelter voor groeibedrijven \(scale-up\) – uitsluiting bedrijfsleiders](#) op MyMinFin.

Drempels

De investeerder kan maximum € 100.000 per jaar via de "Tax shelter voor start ups én scale ups" samen investeren.

De belastingvermindering geldt niet voor het gedeelte van de investering waarmee de investerende belastingplichtige meer dan 30% zou verwerven in de vennootschap. Als de voormelde drempel van 30% wordt overschreden, wordt de belastingvermindering beperkt tot een investering ten belope van de eerste 30%.

Wie komt in aanmerking als begunstigde onderneming

Definitie groeibedrijf

De investering moet gebeuren naar aanleiding van een **kapitaalverhoging** gedurende het vijfde, zesde, zevende, achtste, negende of tiende jaar na de oprichting ervan. De onderneming wordt geacht te zijn opgericht:

- op datum van de neerlegging van de oprichtingsakte ter griffie van de ondernemingsrechtbank;
- of op datum van een gelijkaardige registratieformaliteit in een andere lidstaat van de EER (Europese Economische Ruimte).

Als de activiteit van de onderneming bestaat uit de voortzetting van een werkzaamheid die voorheen werd uitgeoefend door een natuurlijke persoon of een andere rechtspersoon, wordt de vennootschap geacht te zijn opgericht op het ogenblik van de eerste inschrijving in de Kruispuntbank van Ondernemingen (KBO) door die natuurlijke persoon, respectievelijk van de neerlegging van de oprichtingsakte van die andere rechtspersoon ter griffie van de ondernemingsrechtbank of van het vervullen van een gelijkaardige registratieformaliteit door die natuurlijke persoon of andere rechtspersoon in een andere lidstaat van de EER.

(De datum van de inschrijving op de kapitaalverhoging is bepalend voor de berekening, niet de datum van de effectieve storting.)

Het groeibedrijf stelt ten minste tien **voltijdse equivalenten** te werk, krachtens arbeidsovereenkomsten. Hieraan moet worden voldaan gedurende de 12 maanden volgend op de volstorting van de aandelen van de vennootschap.

Daarnaast moet over de laatste twee aanslagjaren voorafgaand aan de volstorting van de aandelen het groeibedrijf aantonen dat er **groei** is. Hierbij moet worden voldaan aan één van volgende voorwaarden:

- de jaaromzet van de onderneming is gemiddeld met ten minste 10% per aanslagjaar gestegen;
- of het aantal voltijdse equivalenten die de onderneming krachtens arbeidsovereenkomsten tewerkstelt, is gemiddeld met ten minste 10% per aanslagjaar gestegen.

Kleine vennootschap

Voor het aanslagjaar dat verbonden is met het belastbaar tijdperk waarin de kapitaalbreng wordt gedaan, moet het gaan om een kleine vennootschap (die op overeenkomstige wijze moet beantwoorden aan artikel 1:24, §§ 1 tot 6, van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen) die voor het laatst afgesloten boekjaar, niet meer dan één van volgende criteria overschrijdt:

kleine vennootschap

jaargemiddelde personeelsbestand	50
jaaromzet, excl. btw	€ 11.250.000
balanstotaal	€ 6.000.000

Als meer dan één van de criteria worden overschreden of niet meer worden overschreden, heeft dit slechts gevolgen wanneer dit zich in twee opeenvolgende boekjaren voordoet. De gevolgen gaan dan in vanaf het daaropvolgende boekjaar. Opgelet! Hiervan wordt éénmalig afgeweken. Zie [Fiscale definitie op deze pagina](#).

In het geval van verbonden vennootschappen, moeten de criteria inzake omzet en balanstotaal op geconsolideerde (gegroepeerde) basis worden berekend. Wat het criterium personeelsbestand betreft, wordt het aantal werknemers opgeteld dat door elk van de betrokken verbonden vennootschappen jaarlijks gemiddeld wordt tewerkgesteld. Als er boekhoudkundig geen consolidatie wordt opgemaakt, kan men kiezen voor een alternatieve consolidatie (verhoging van de drempels met 20%).

Andere voorwaarden

Deze maatregel richt zich tot kleine vennootschappen die gelijktijdig aan de volgende voorwaarden voldoen:

- Het moet gaan om een binnenlandse vennootschap of een vennootschap uit de EER die in België over een 'Belgische inrichting' beschikt.
- De vennootschap moet voldoen aan de definitie van een kleine vennootschap (zie hoger).
- De vennootschap stelt ten minste tien voltijdse equivalenten te werk (zie hoger).
- De vennootschap moet een groei kunnen aantonen (zie hoger).
- De vennootschap mag niet opgericht zijn in het kader van een fusie of splitsing van vennootschappen.
- De vennootschap mag geen beleggings-, thesaurie- of financieringsvennootschap zijn*.
- De vennootschap mag geen 'vastgoedvennootschap' zijn*.
- De vennootschap mag niet zijn opgericht met het oog op het afsluiten van management- of bestuurdersovereenkomsten of haar voornaamste bron van inkomsten halen uit management- of bestuurdersovereenkomsten*.
- De vennootschap is niet beursgenoteerd.
- De vennootschap mag, in het verleden, nog geen kapitaalvermindering hebben doorgevoerd, behoudens de kapitaalverminderingen ter aanzuivering van een geleden verlies of om een reserve te vormen tot dekking van een voorzienbaar verlies, of dividenden hebben uitgekeerd.
- De vennootschap maakt niet het voorwerp uit van een collectieve insolventieprocedure of bevindt zich niet in de voorwaarden van een collectieve insolventieprocedure.
- De vennootschap mag de ontvangen sommen niet gebruiken voor de uitkering van dividenden of de aankoop van aandelen, noch voor het verstrekken van leningen*.
- De vennootschap mag na de storting van de sommen door de belastingplichtige niet meer dan € 1 miljoen fiscaal aangemoedigde inbrengen ontvangen hebben tijdens haar bestaan. Dit bedrag wordt verminderd met het werkelijke ontvangen bedrag via de toepassing van de Tax shelter voor startende vennootschappen.

*Aan volgende voorwaarden moet de vennootschap voldoen gedurende 48 maanden volgend op de volstorting van de aandelen. Als deze voorwaarden niet langer vervuld zijn tijdens deze periode zal de belastingvermindering gedeeltelijk worden teruggedragen.

Er zijn geen beperkingen naar activiteitssector waarin de vennootschap actief is.

Meer informatie kan je terugvinden in de '[Circulaire 2018/C/111 over de belastingvermindering Tax shelter voor groeibedrijven \(scale-up\)](#)' op MyMinfin.

Investeren in aandelen van een groeibedrijf

Omvang steun

Voor een directe investering in aandelen van een groeibedrijf bedraagt de belastingvermindering 25% van het geïnvesteerde bedrag.

De belastingvermindering kan genoten worden voor het aanslagjaar dat betrekking heeft op het inkomstenjaar waarin de investering is gebeurd. De belastingvermindering is niet terugbetaalbaar (het is geen belastingkrediet) en ook niet overdraagbaar.

Investeren via erkende crowdfundingplatformen (incl. special purpose vehicle)

Omvang steun

De belastingvermindering is in dit geval gelijk aan 25% van het in aanmerking te nemen bedrag, na aftrek:

- van eventueel de vergoeding voor de intermediaire rol van het financieringsvehikel;
- van eventuele andere verbonden kosten.

De belastingvermindering kan genoten worden voor het aanslagjaar dat betrekking heeft op het inkomstenjaar waarin de investering is gebeurd. De belastingvermindering is niet terugbetaalbaar (het is geen belastingkrediet) en ook niet overdraagbaar.

Crowdfunding en special purpose vehicle

Bij crowdfunding wordt een beroep gedaan op het grote publiek om gelden in te zamelen voor de financiering van specifieke projecten, doorgaans via een interactieve website (een platform).

Investeerders kunnen rechtstreeks investeren in een onderneming op een crowdfundingplatform, maar ook onrechtstreeks via een special purpose vehicle.

Meer info op de website van VLAIO [Financiering > Mogelijke financieringsbronnen > Crowdfunding](#).

Vergunde crowdfundingplatformen

Zowel de rechtstreekse investeringen op een crowdfundingplatform als de investeringen via een financieringsvehikel moeten gebeuren op een vergund crowdfundingplatform dat voldoet aan bepaalde voorwaarden opgelegd door FSMA (de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten). Voor meer info zie [Reglementair kader](#) op de website van VLAIO [Financiering > Mogelijke financieringsbronnen > Crowdfunding](#).

Momenteel zijn dit de platformen die een Nederlandstalige site aanbieden en zich richten op projecten in het Vlaams Gewest en waar deze maatregel kan worden toegepast: [Spreds](#) en [LITA.co](#).

Bijkomende voorwaarden

- De maatregel heeft steeds betrekking op nieuwe aandelen uitgegeven naar aanleiding van een kapitaalverhoging gedurende het vijfde tot en met het tiende jaar na oprichting.
- Het moet gaan om aandelen op naam, ingeschreven in het aandeelhoudersregister gehouden door de vennootschap.
- Die aandelen moeten een fractie vertegenwoordigen van het kapitaal van de vennootschap. Zij moeten in geld zijn betaald. Inbrengen in natura zijn uitgesloten. De aandelen moeten volledig volstort zijn.
- De verworven aandelen of beleggingsinstrumenten dienen aangehouden te worden gedurende de vier belastbare tijdperken die volgen op de investering.
- Als de belastingplichtige zijn fiscale woonplaats tijdens een kalenderjaar overbrengt van België naar een andere staat of omgekeerd, wordt het maximumbedrag van € 100.000 dat in aanmerking komt voor de vermindering, gepronoteerd.

Aanvraagprocedure

Fiscale attestaten van de vennootschap of het financieringsvehikel

Om te kunnen genieten van de belastingvermindering moeten er vanaf aanslagjaar 2020 door het groeibedrijf of het financieringsvehikel aan de belastingplichtige/investeerder volgende documenten worden bezorgd vóór 31 maart (en een afschrift ervan langs elektronische weg aan de Administratie):

- voor het jaar van verwerving van de aandelen of beleggingsinstrumenten moet een document worden bezorgd met o.m. de vermelding van het bedrag dat recht geeft op de belastingvermindering en de bevestiging dat de kleine vennootschap (het groeibedrijf) voldoet aan alle gestelde voorwaarden (geen vastgoedvennootschap zijn, enz);
- voor het volgende jaar moet een document worden bezorgd waarin wordt bevestigd dat de vennootschap "ten minste tien voltijdse equivalenten te werk stelt, krachtens arbeidsovereenkomsten";
- voor elk van de vier volgende jaren (volgend op de verwerving) moet een document worden bezorgd waarin wordt bevestigd dat:
  - de aandelen of beleggingsinstrumenten nog steeds in het bezit zijn van de investeerder op 31 december van het belastbaar tijdperk,
  - en dat de vennootschap nog steeds voldoet aan bepaalde van de voormelde voorwaarden;
- voor het jaar van vroegtijdige vervreemding van de aandelen of beleggingsinstrumenten moet een document worden bezorgd met vermelding van het "aantal nog niet verlopen maanden van de houdtermijn dat in aanmerking komt voor de berekening van de terugname van de vermindering".

Meer informatie over de verschillende bewijsstukken kan je terugvinden in punt VI van de [Circulaire 2018/C/111](#).

De voorgestelde modelattesten kan je vinden op de website van de FOD Financiën >[Tax Shelter scale-up - kleine groeibedrijven](#).

Aangifte in de belastingen

De investeerder vermeldt in vak X, II. van zijn aangifte het bedrag dat recht geeft op de vermindering (dit bedrag staat duidelijk vermeld op het fiscaal attest dat werd ontvangen van de vennootschap):

- Voor betalingen die recht geven op de belastingvermindering van 25% voor het verwerven van nieuwe aandelen van groeibedrijven: code 1334/2334.

Cumulatie

Deze maatregel is niet van toepassing op aandelenparticipaties die reeds genieten van het [Vriendenaandeel](#).

Voor eenzelfde uitgave mag er ook geen cumul zijn met volgende fiscale voordelen:

- de belastingvermindering voor de verwerving van werkgeversaandelen;
- de belastingvermindering voor uitgaven voor een ontwikkelingsfonds.

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel en andere maatregelen in de Subsidiedatabank? Dat kan via de gratis '[Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#)'.

Contact

Meer informatie over dit fiscaal voordeel, met als juridische basis [artikel 145[^]27, WIB 92](#) kan je o.m. terugvinden in

- de [Circulaire 2018/C/111 over de belastingvermindering Tax shelter voor groeibedrijven \(scale-up\)](#) en de [Circulaire 2022/C/53 over de belastingvermindering tax shelter voor startende vennootschappen \(start-ups\) of groeibedrijven \(scale-ups\) – Verdubbeling van het maximumbedrag dat de vennootschappen mogen ontvangen](#);

- of gebundeld in de ComIB92, [Commentaar van art. 145[^]27, WIB 92](#) in de databank Fisconetplus.

FOD Financiën publiceerde ook een documentatiemap [Tax Shelter](#). Wie zich wil verdiepen in het onderwerp kan er o.m. de wetgeving, rechtspraak en rulings gebundeld terugvinden over o.m. deze tax shelter regeling.

FOD Financiën

T 02 572 57 57

fin.belgium.be/nl/particulieren/belastingvoordelen/investeren-start-up-scale-up...

PMV-bedrijfsleningen

Laatst gewijzigd op 24 jun 2025

Wat houdt de maatregel in

PMV-bedrijfsleningen zijn financieringsoplossingen op maat met een lange looptijd voor kmo's en grote ondernemingen. Deze leningen bedragen minimum € 700.000. Ze kunnen zowel achtergesteld ("mezzaninefinanciering") als niet-achtergesteld zijn en zijn complementair aan de bestaande (of nieuwe) bankfinanciering.

Wie komt in aanmerking

PMV-bedrijfsleningen financieren kmo's en grote ondernemingen die aan volgende voorwaarden voldoen:

- een exploitatiezetel in Vlaanderen hebben en/of toegevoegde waarde creëren voor Vlaanderen;
- een track record hebben in het genereren van positieve cashflows;
- een evenwichtig uitgebouwd managementteam hebben;
- een onderbouwd businessplan dat voldoende capaciteit aantooit om huidige en toekomstige schulden terug te betalen;
- een solide marktpositie hebben.

Wat komt in aanmerking

Via PMV-bedrijfsleningen verstrekt PMV kredieten op maat aan Vlaamse ondernemingen voor:

- de financiering van materiële, immateriële en financiële investeringen, evenals voor de financiering van bedrijfskapitaal bij de uitbouw van jouw activiteiten;
- de financiering van de overname van aandelen van een bestaande vennootschap en/of de overname van (een deel van) een handelsfonds. Deze overname kan kaderen in een familiale opvolging, management buy-out (MBO) of management buy-in (MBI);
- de herfinanciering van bestaande schulden voor een langere looptijd om zo voldoende werkingsmiddelen te behouden om de continuïteit en/of groei te vrijwaren van de onderneming.

Wat zijn de financieringsvoorwaarden

De belangrijkste voorwaarden zijn:

- financiering onder de vorm van achtergestelde of niet-achtergestelde leningen;
- minimum bedrag: € 700.000;
- looptijd: gemiddeld zeven tot maximaal tien jaar;
- marktconforme vergoeding door middel van een combinatie van één of meerdere van volgende componenten:
  - (een deel) cash interest;
  - (een deel) uitgestelde interest, te betalen op de eindvervaldag van de lening;
  - een deel variabele vergoeding, in functie van de prestaties van het bedrijf.
- de PMV-bedrijfsleningen vullen slechts een deel van de financieringsbehoefte in (maximum 50% van de globale financieringsbehoefte) en worden altijd verstrekt in cofinanciering met banken, aandeelhouders, managers, (financiële) investeerders, ...;
- weinig of geen zekerheden;
- convenanten: bepalingen waaraan de kredietnemer moet voldoen, zoals het verstrekken van financiële informatie of het voldoen aan financiële ratio's;
- de PMV-bedrijfsleningen bieden een flexibele, op maat gemaakte financieringsvorm aan. Deze flexibiliteit uit zich in de volgende kenmerken:
  - de mogelijkheid tot opname van de bedrijfslening in meerdere schijven;

- het uitstel van aflossingen van kapitaal gedurende minimum de eerste twee jaar van de lening, met zelfs de mogelijkheid tot integrale terugbetaling van de hoofdsom op de eindvervaldag van de lening;
- een aangepaste vergoeding in functie van het risicoprofiel van de lening, wat bepaald wordt door de terugbetalingscapaciteit en de mogelijkheid tot het al dan niet vestigen van zekerheden;
- de mogelijkheid tot vervroegde terugbetaling.

Wel of niet achtergesteld

PMV-bedrijfsleningen kunnen zowel achtergesteld als niet-achtergesteld zijn.

Achtergestelde leningen (mezzaninefinanciering)

Achtergestelde leningen, ook mezzaninefinanciering genoemd, komen in rangorde na bank- of andere financiering. Dit betekent dat bij een eventueel faillissement van de kredietnemer de achtergestelde lening pas kan terugbetaald worden na de volledige terugbetaling van de bank- of andere financiering. PMV-bedrijfsleningen met een achtergesteld karakter combineren elementen van een lening, zoals een vaste looptijd en een vaste rentevergoeding, met die van een kapitaalbreng, namelijk permanente financiële middelen die het eigen vermogen en de solvabiliteit van de onderneming versterken. Door het achtergestelde karakter dragen deze leningen een hoger risico en daardoor ook een hogere vergoeding.

Niet-achtergestelde PMV-bedrijfsleningen (senior bedrijfsleningen)

Senior leningen komen in gelijke rangorde met bank- of andere financieringen die een positie hebben met bepaalde voorrechten op basis van specifieke zekerheden en/of een 'negative pledge'. Vaak worden onder de senior schuldeisers afspraken gemaakt waardoor bij een eventuele falings van de kredietnemer al de schuldeisers van gelijke rangorde op gelijkwaardige manier worden behandeld.

Deze leningen worden verstrekt aan bedrijven met een conservatieve schuldstructuur (een schuldgraad (netto senior schuld) van ten hoogste 3,5x de Ebitda). Deze leningen zijn maatwerkoplossingen die een maximale flexibiliteit bieden aan bedrijven om hun schuldstructuur te optimaliseren in functie van hun behoeftes.

Afhankelijk van het type senior bedrijfslening kunnen er soms bijkomende criteria of voordelen van toepassing zijn.

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

Je kan de rechtstreekse contactgegevens van het team Bedrijfsleningen terugvinden op de onderstaande webpagina van PMV.

PMV

Bedrijfsleningen

T 02 229 52 30

info@pmv.eu

pmv.eu/product/pmv-bedrijfsleningen/

PMV-risicokapitaal

Laatst gewijzigd op 12 mrt 2026

Wat houdt de maatregel in

PMV kan risicokapitaal verstrekken aan beloftevolle ondernemingen. Zoals elke kapitaalverschaffer investeert PMV om meerwaarde te creëren. Voor PMV moet die meerwaarde zowel financieel als maatschappelijk zijn. Op die manier draagt PMV bij aan de welvaart en het welzijn in Vlaanderen.

Zowel voor starters als jonge groeiers die vaak over onvoldoende cashflows beschikken kan het aantrekken van extra aandelenkapitaal een interessante optie zijn. Maar ook in een latere fase kan bij gevestigde ondernemingen een bijkomende kapitaalinjectie nodig zijn (bv. bij overname).

PMV is een actieve maar geduldige investeerder, heeft geen voorbestemde exitdatum en kan dus jaren met de onderneming aan de toekomst bouwen. Zij zal de financieringsronde optimaal structureren en daarbij rekening houden met zowel noden van de onderneming als met die van mede-investeerders.

Wie komt in aanmerking

Zowel starters, kmo's als grote ondernemingen kunnen terecht bij PMV.

Bij elke investeringsbeslissing gaat PMV na of de onderneming aan volgende voorwaarden voldoet:

- een exploitatiezetel in het Vlaamse Gewest hebben;
- een competent managementteam met een duidelijk visie en engagement;
- een goed onderbouwd en realistisch businessplan kunnen voorleggen;
- een solide marktpositie en mooie groeiperspectieven hebben;
- positieve impact op de Vlaamse economie hebben.

PMV heeft geen sectorvoorkeur.

Voorwaarden

PMV verschaft risicokapitaal, altijd in cofinanciering met de markt, aan seed, early stage tot meer mature ventures met heel uiteenlopende financieringsbehoeften gaande van beperkte tickets (die meestal gestructureerd worden als converteerbare achtergestelde leningen) tot grote tickets (veelal gestructureerd als kapitaal of een combinatie van beide).

De vergoeding is hierbij marktconform:

- Bij een achtergestelde lening bestaat de vergoeding uit een vaste interest, te betalen op kwartaalbasis, aangevuld met een variabele of uitgestelde interest. Er kan bijkomend een aandelencomponent voorzien worden. Die kan de vorm aannemen van een conversieoptie of een warrant.
- Bij een kapitaalparticipatie streeft PMV een positief rendement na via de realisatie van meerwaarden uit de verkoop van haar aandelenpakket. De uitstap kan oplopen tot zeven en in sommige gevallen zelfs tot negen jaar.

PMV verwacht dat de aandeelhouders, managers of derde partijen middelen met eenzelfde risicogehalte (gelijk aan min. 25% van het bedrag van de financiering van PMV) te investeren in het project.

Zoals elke kapitaalverschaffer investeert PMV om meerwaarde te creëren door ooit weer uit het kapitaal te stappen. Voor PMV moet die meerwaarde zowel financieel als maatschappelijk zijn.

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO?

Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

1 sep 2022

Op zoek naar risicokapitaal? Neem een kijkje in onze nieuwe databank!

Check onze gloednieuwe databank met een overzicht van het aanbod aan risicokapitaalverschaffers. [Lees meer](#)

Contact

Je kan de rechtstreekse contactgegevens van het team terugvinden op de onderstaande webpagina van PMV.

PMV

Risicokapitaal

T 02 229 52 30

info@pmv.eu

pmv.eu/product/cases-equity-investments/

Fiscale regeling voor auteursrechten en naburige rechten

Laatst gewijzigd op 10 jun 2026

Wat houdt de maatregel in

Inkomsten uit auteursrechten worden beschouwd als een zogenaamd roerend inkomen en dit tot een (bruto) bedrag van maximaal € 77.220 (bedrag geldig voor inkomstenjaar 2026). Deze inkomsten zijn onderworpen aan een roerende voorheffing van 15% die rechtstreeks wordt ingehouden door de schuldenaar van het auteursrecht (bijvoorbeeld de uitgeverij).

Sinds aanslagjaar 2013 moeten de inkomsten verplicht worden vermeld in de belastingaangifte, zelfs al werd de roerende voorheffing correct ingehouden. Hierdoor wordt het belastingtarief verhoogd met de gemeentebelasting.

De [programmawet van 30 mei 2026](#) legt bijkomende voorwaarden vast voor de toepassing van de forfaitaire kostenaf trek. Deze aftrek kan je enkel nog toepassen als je een 'gewoon' kunstwerkattest of kunstwerkattest 'plus' hebt op het moment van betaling of toekenning van de inkomsten. Deze bijkomende voorwaarden gelden voor inkomsten vanaf 1 januari 2026. Voor wie het kostenforfait niet meer geldt wordt de belastbare basis groter en vallen er zo minder inkomsten onder het roerend regime. Deze wijzigingen voor de roerende voorheffing gelden vanaf tien dagen na de publicatie van de wet in het Belgisch Staatsblad, namelijk 11 juni 2026.

Wie komt in aanmerking

Je komt in aanmerking als je een natuurlijk persoon bent, onderworpen aan de personenbelasting. Bovendien verwerf je inkomsten uit de cessie of concessie van auteursrechten en naburige rechten. Dit geldt ook voor werknemers en zelfstandigen.

Bovendien moet je beschikken ofwel over een 'gewoon' kunstwerkattest of een kunstwerkattest 'plus'. Het volstaat echter niet dat je dit kunstwerkattest hebt. Je moet ook aantonen dat het attest specifiek betrekking heeft op de activiteiten die de auteursrechten opleveren. Alleen voor inkomsten uit die activiteiten kan je de forfaitaire kostenaf trek toepassen.

Wat komt in aanmerking

De regeling geldt voor inkomsten die je ontvangt uit de overdracht of licentie van auteursrechten en naburige rechten op originele werken van letterkunde of kunst. Dat kan ook gaan om wettelijke of verplichte licenties.

Je komt in aanmerking als je de oorspronkelijke auteur bent, of als je erfgenaam of legataris bent. Ook als uitvoerend kunstenaar kan je onder deze regeling vallen voor je prestaties.

Je gebruikt deze regeling enkel wanneer de overdracht of licentie bedoeld is voor de exploitatie of het effectief gebruik van de rechten.

Omvang steun

Je betaalt 15% belasting op inkomsten uit auteursrechten voor de schijf van 0 tot € 37.500 (€ 77.220 geïndexeerd voor inkomsten geïnd in 2026). Verdien je meer dan dit plafond, dan beschouwt de fiscus het deel boven die grens als beroepsinkomen en telt het mee bij je andere beroepsinkomen, die belast worden volgens de gebruikelijke progressieve tarieven.

Combineer je de overdracht of licentie van auteursrechten met een prestatie, dan mag de verhouding tussen de vergoeding van de auteursrechten en de totale vergoeding niet hoger zijn dan 30/70 (max. 30% auteursrechten/70% vergoeding).

De vergoeding voor je prestaties moet bovendien marktconform zijn. Deze beperking geldt niet voor vergoedingen die je achteraf en los van de oorspronkelijke vergoeding ontvangt.

De fiscus houdt ook rekening met je gemiddelde inkomsten uit auteursrechten in de vier voorafgaande belastbare tijdperken. Overschrijd je het plafond, dan worden je auteursrechten in het lopende jaar niet meer behandeld als roerende inkomsten.

[De programmawet van 30 mei 2026](#) schaft het kostenforfait af voor auteurs zonder kunstwerkattest (gewoon of 'plus'). In dat geval mag je enkel je werkelijk gemaakte en aantoonbare kosten aftrekken. Deze wijziging geldt vanaf 1 januari 2026.

Heb je wel een 'gewoon' kunstwerkattest of een kunstwerkattest 'plus', dan mag je het kostenforfait enkel toepassen op de inkomsten uit de activiteiten die onder dat attest vallen. Het kostenforfait bedraagt:

- 50% op de inkomstenschijf tot € 20.100 (aanslagjaar 2026)
- 25% op de inkomstenschijf van € 20.101 tot € 40.190 (aanslagjaar 2026).

Kan je het kostenforfait niet meer toepassen, dan stijgt je belastbare basis en valt een groter deel van je inkomsten onder het beroepsregime. Deze wijzigingen voor de roerende voorheffing gelden vanaf 11 juni 2026, tien dagen na de publicatie van de programmawet in het Belgisch Staatsblad.

Hou er rekening mee dat als je de auteursrechten laat uitbetalen aan een vzw, dan wordt eerst 15% roerende voorheffing ingehouden. Bij het doorstorten naar de leden wordt nog eens 15% ingehouden.

RSZ-vrijstelling voor auteursrechten voor werknemers

Vanaf 1 januari 2023 betaal je als werkgever geen sociale zekerheidsbijdragen op de vergoeding die je aan je werknemer toekent voor de overdracht of licentie van auteursrechten en naburige rechten, op voorwaarde dat:

- je werknemer wordt betaald voor de overdracht of de licentie van de auteursrechten of naburige rechten voor een mededeling aan het publiek, een openbare uitvoering of reproductie;
- of je werknemer heeft een kunstwerkattest;
- en je (niet-onderworpen) vergoedingen worden aangegeven bij de RSZ.

De vrijstelling geldt enkel voor maximaal 30% van het totale loonpakket van je werknemer. Je berekent dat percentage op basis van:

- het totaalbedrag waarop RSZ-bijdragen verschuldigd zijn;
- én de vergoeding die je toekent voor de overdracht of licentie van auteursrechten en naburige rechten;

Blijft de vergoeding binnen die 30%, dan blijft ze vrijgesteld van bijdragen. Overschrijdt de vergoeding die grens, dan moet je op het deel boven die 30% wel gewone sociale zekerheidsbijdragen betalen.

Daarnaast moet je ervoor zorgen dat zowel het loon als de vergoeding voor de auteursrechten marktconform zijn.

Opgelet: deze vrijstelling is momenteel niet geldig voor de IT-sector.

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

De nodige formulieren kan je terugvinden via:

financien.belgium.be/nl/ondernemingen/vennootschapsbelasting/voorheffingen/roerende_voorheffing/formulieren.

FOD Financiën

Contactcenter

T 02 572 57 57

financien.belgium.be

Doelgroepvermindering eerste aanwervingen- Federaal

Laatst gewijzigd op 3 jun 2026

Wat houdt de maatregel in

Ben je een nieuwe werkgever, dan kan je via deze federale doelgroepvermindering voor je eerste werknemer een RSZ-korting krijgen van maximum € 3.100 zonder beperking in tijd. Voor de aanwerving van de volgende twee werknemers bedraagt de vermindering van € 1.550 tot € 450, beperkt tot maximum 13 kwartalen. Je kan ook een tussenkomst in de kosten van het sociaal secretariaat ontvangen.

Deze doelgroepvermindering wordt via de [Programmawet van 30 mei 2026](#) (artikel 103 en volgende) gewijzigd vanaf 1 juli 2026:

1. De korting voor de eerste werknemer wordt verlaagd tot maximaal € 2.000 per kwartaal. Ze blijft wel onbeperkt in de tijd. Dit nieuwe bedrag wordt ook al op de lopende kortingen toegepast.
2. Voor de tweede en derde werknemer wordt de korting beperkt tot maximaal € 1.000 per kwartaal gedurende 12 kwartalen, te kiezen binnen een periode van 20 kwartalen. Voor de verminderingen die al vóór 1 juli 2026 zijn geopend, blijven echter de huidige regels van toepassing.
3. Voor de vierde en vijfde werknemer wordt er opnieuw een korting ingevoerd, identiek aan de korting van de tweede en derde werknemer.

Wie komt in aanmerking

Werkgever

Deze maatregel geldt voor nieuwe werkgevers uit de privé-sector, inclusief de vzw's en feitelijke verenigingen.

Je wordt als nieuwe werkgever beschouwd als je gedurende de 12 maanden vóór de indienstneming geen werknemers in dienst had.

Je kan de vermindering voor een eerste werknemer niet toepassen in volgende gevallen:

- als je deel uitmaakt van een simultane technische bedrijfseenheid (TBE) en er binnen die TBE al een werknemer in dienst is;
- als je deel uitmaakt van een historische TBE en er geen echte bijkomende tewerkstelling is (bijvoorbeeld omdat je werknemers hebt overgenomen).

Heb je gedurende 12 opeenvolgende maanden geen werknemers meer in dienst gehad? Dan moet je opnieuw aan de voorwaarden voldoen om de doelgroepvermindering voor een eerste werknemer toe te passen.

Wil je de vermindering toepassen voor een 2e of 3e werknemer? Dan mag je in de 12 maanden vóór de indienstneming nooit gelijktijdig 'n' werknemers in dienst hebben gehad ('n' = 2 of 3).

Daarnaast geldt er dat het binnen een technische bedrijfseenheid (TBE) niet mag gaan om een vervanging en er sprake moet zijn van echte bijkomende tewerkstelling (regels rond meertewerkstelling blijven gelden).

Je kan de vermindering voor een 'n' de werknemer niet toepassen als de werknemer wordt aangeworven binnen een simultane TBE waarin al 'n' werknemers tewerkgesteld zijn.

Meer details over de definities van TBE vind je in de Administratieve instructies van de RSZ > [De bijdrageverminderingen > Eerste aanwervingen](#).

Werknemer

Er gelden geen specifieke voorwaarden voor de werknemer.

Omvang steun

Vermindering van de RSZ-werkgeversbijdragen

Je kan vrij kiezen voor welke werknemer je de korting van de verschillende werknemers gebruikt. Je kan dus eerst kijken voor welke werknemers een andere doelgroepvermindering interessanter is en beslist per kwartaal of en voor wie je de doelgroepvermindering eerste aanwervingen aanvraagt.

Je kan gedurende twintig kwartalen nadat je als nieuwe werkgever een eerste, (tweede of derde) werknemer in dienst neemt, de kwartalen van de doelgroepvermindering opnemen.

Kwartaal Voor de volledige tewerkstellingsperiode

1e werknemer € 3.100

Kwartaal 1 tot 5 6 tot 9 10 tot 13

2e werknemer € 1.550 € 1.050 € 450

3e werknemer € 1.050 € 1.050 € 450

Sinds 1 januari 2022 openen gelegenheidswerknemers in de horeca en flexi-jobbers geen recht meer op een doelgroepvermindering. Je houdt met hen ook geen rekening om te bepalen of je al personeel in dienst had.

Het recht op de vermindering wordt nagegaan op het moment dat een werknemer in dienst treedt.

Tussenkost in de administratiekosten

Sluit je als nieuwe werkgever aan bij een erkend sociaal secretariaat? Dan krijg je een tussenkost in je administratiekosten.

- Je ontvangt € 36,45 per kwartaal.
- Dit bedrag wordt niet pro rata berekend.
- Je krijgt de tussenkost voor elk kwartaal waarin je de doelgroepvermindering voor een eerste werknemer toepast.

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

Meer informatie over deze maatregel vind je op de RSZ-website in de [Administratieve instructies RSZ](#).

Een vraag stellen aan het contactcenter van de RSZ kan je per telefoon of door gebruik te maken van [het contactformulier](#).

Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ)

T 02 511 51 51

contact@rsz.fgov.be

www.socialsecurity.be

Vrijstelling doorstorting bedrijfsvoorheffing voor startende ondernemingen

Laatst gewijzigd op 20 apr 2026

Wat houdt de maatregel in

Kleine vennootschappen moeten 10% van de ingehouden bedrijfsvoorheffing op werknemersbezoldigingen niet doorstorten aan de fiscus. Dit percentage wordt verhoogd tot 20% voor microvennootschappen. Ook eenmanszaken die voldoen aan deze definitie komen in aanmerking.

Deze maatregel geldt enkel voor werkgevers die maximaal 48 maanden zijn ingeschreven in de KBO (Kruispuntbank van Ondernemingen).

Wie komt in aanmerking

Je kan deze maatregel toepassen als je aan de volgende drie voorwaarden voldoet:

- Je valt onder het toepassingsgebied van de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités.
- Je voldoet aan de definitie van kleine vennootschap of microvennootschap (zie verder), of bent een natuurlijke persoon die aan dezelfde voorwaarden voldoet.
- Je bent maximaal 48 maanden ingeschreven in de KBO. Deze termijn van 48 maanden vangt aan op de eerste dag van de maand volgend op die inschrijving.

Als de werkgever een werkzaamheid voortzet die voordien werd uitgeoefend door een natuurlijke persoon of een andere rechtspersoon, begint de periode van 48 maanden te lopen op de eerste dag van de maand volgend op de eerste KBO-inschrijving van die natuurlijke persoon of rechtspersoon. Deze informatie wordt verduidelijkt in de [FAQ - Vrijstelling van doorstorting van de bedrijfsvoorheffing - Startende ondernemingen](#) op MyMinFin.

Definitie microvennootschap en kleine vennootschap

De werkgever moet een natuurlijk persoon zijn of een kleine vennootschap die beantwoordt aan de criteria opgenomen in artikel 1:24, §§ 1 tot 6 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen. Een microvennootschap (zoals gedefinieerd in artikel 1:25 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen) is ook een mogelijkheid. Dit houdt in dat er voor het laatst afgesloten boekjaar, niet meer dan één van volgende criteria wordt overschreden:

	microvennootschap	kleine vennootschap
jaargemiddelde personeelsbestand	10	50
jaaronzet, excl. btw	€ 900.000	€ 11.250.000
balanstotaal	€ 450.000	€ 6.000.000

Het overschrijden of niet langer overschrijden van meer dan één criterium heeft enkel gevolgen wanneer dit zich in twee opeenvolgende boekjaren voordoet. De gevolgen gaan dan in vanaf het daaropvolgende boekjaar.

In het geval van verbonden vennootschappen worden de criteria inzake omzet en balanstotaal berekend op geconsolideerde (gegroepeerde) basis.

Voor het criterium van het personeelsbestand wordt het jaarlijks gemiddeld aantal werknemers van alle betrokken verbonden vennootschappen samengeteld.

Wanneer er boekhoudkundig geen consolidatie wordt opgesteld, kan worden gekozen voor een alternatieve consolidatie.

waarbij de drempels met 20% worden verhoogd.

Een vennootschap die zijn activiteit start, en dus niet beschikt over deze cijfers, moet de criteria bij het begin van het boekjaar te goeder trouw schatten.

Vzw's komen voor deze maatregel enkel in aanmerking indien ze onderworpen zijn aan de vennootschapsbelasting.

Omvang steun

De vrijstelling bedraagt:

- 10% van de bedrijfsvoorheffing als de onderneming voldoet aan de definitie van kleine vennootschap;
- 20% van de bedrijfsvoorheffing als de onderneming voldoet aan de definitie van microvennootschap.

De vrijstelling kan enkel worden toegepast tijdens de opstarttermijn van 48 maanden, die ingaat op de eerste dag van de maand na de eerste KBO-inschrijving van de werkgever.

De vrijstelling wordt per werknemer berekend. Zij kan uitsluitend worden toegepast op de bedrijfsvoorheffing die werd ingehouden op de bezoldigingen van de betrokken werknemer.

Aanvraagprocedure

Er moeten twee aangiftes in de bedrijfsvoorheffing worden opgesteld:

1ste aangifte

In de eerste aangifte komt in het vak 'Belastbare inkomsten' het bruto belastbaar inkomen en in het vak 'Verschuldigde BV' de ingehouden bedrijfsvoorheffing.

2de aangifte

In de tweede aangifte komt in het vak 'Belastbare inkomsten' eveneens het bruto belastbaar inkomen.

In het vak 'Verschuldigde BV' komt een negatief bedrag, afhankelijk van de groep waaronder de werkgever valt, gelijk aan respectievelijk 10% of 20% van de ingehouden bedrijfsvoorheffing. Naargelang de groep waaronder de werkgever valt, verschilt de te gebruiken code in het vak 'aard inkomen'.

De werkgever moet een nominatieve lijst ter beschikking van de administratie houden met daarin, voor elke werknemer:

1. de volledige identiteit;
2. het nationaal nummer;
3. het bedrag van de betaalde of toegekende bruto belastbare bezoldigingen;
4. het bedrag van de op die bezoldigingen ingehouden bedrijfsvoorheffing en een gedetailleerde berekening van die bedrijfsvoorheffing.

De werkgever moet ook het bewijs dat hij voldoet aan de voorwaarden voor de gevraagde vrijstelling als startende kleine vennootschap of startende microvennootschap ter beschikking houden van de administratie.

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel en andere maatregelen in de Subsidiedatabank? Dat kan via de gratis '[Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#)'.

Contact

Bijkomende informatie over deze maatregel kan je terugvinden op de [website van FOD Financiën](#) (zie ondernemingen > personeel en loon > bedrijfsvoorheffing > vrijstellingen > startende ondernemingen) en de [FAQ - Vrijstelling van doorstorting van de bedrijfsvoorheffing - Startende ondernemingen](#) op MyMinFin.

Zie ook [Commentaar van art.275^10, WIB.](#)

FOD Financiën

Contactcenter

T 02 572 57 57

financien.belgium.be/nl/ondernemingen/personeel_en_loon/bedrijfsvoorheffing/vri...

Vergoeding voor thuiswerk

Laatst gewijzigd op 5 jun 2026

Wat houdt de maatregel in

Je kan als werkgever een onkostenvergoeding voor thuiswerk toekennen aan jouw werknemers. Deze maandelijkse vergoeding is vrij van belasting en RSZ-bijdragen.

Door een indexaanpassing is de bureauvergoeding vanaf 1 maart 2026 verhoogd tot maximaal € 160,99 per maand.

Wie komt in aanmerking

Je kan deze maatregel toepassen voor werknemers die structureel en regelmatig een aanzienlijk deel van hun arbeidstijd thuis werken.

Dit geldt zowel voor deeltijdse als voor voltijdse werknemers.

Er is sprake van 'structureel en regelmatig' als je werknemer (deeltijds of voltijds) gemiddeld één werkdag per week thuis werkt. Dat kan je flexibel organiseren, bijvoorbeeld: één dag per week, twee halve dagen per week of één week per maand.

Wat komt in aanmerking

Bureauvergoeding

Deze bureauvergoeding van maximaal € 160,99 per maand (vanaf 1 maart 2026) dekt de kosten en het gebruik van een bureau in de privéwoning van jouw werknemer, de kosten voor klein kantoomateriaal, de kosten voor het onderhoud en de reiniging van het bureau, de kosten voor elektriciteit, water en verwarming, de verzekeringen, de onroerende voorheffing, ...

De RSZ volgt de fiscale regels uit [Circulaire 2021/C/20 over tussenkomsten van de werkgever voor Thuiswerk en addenda](#). Dat betekent dat zij de terbeschikkingstelling van materiaal en de terugbetaling van kosten voor thuiswerk op dezelfde manier beoordeelt. Zie ook het bericht onder de tabel [Vergoeding voor thuiswerk](#).

Bijkomende kostenvergoeding

Als werkgever kan je daarbovenop ook een kostenvergoeding tot € 40 per maand betalen aan je werknemers voor het gebruik van:

- een privé internetaansluiting en -abonnement: maximum € 20;
- een privécomputer met randapparatuur: maximum € 20
  - of van maximum € 10 per maand voor het professioneel gebruik van een eigen tweede computerbeeldscherm, printer/scanner zonder privécomputer (€ 5 per maand per item gedurende maximaal drie jaar).

(Para)fiscaal voordeel

De bureauvergoeding is vrij van RSZ-bijdragen, als er aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan. Meer informatie kan je raadplegen op de Administratieve instructies RSZ > Het loonbegrip > Specifieke gevallen > [Terugbetaling van kosten](#) (bericht 'Vergoeding voor thuiswerk' onder de tabel).

De forfaitaire thuiswerkvergoeding is voor jouw werknemer een niet-belastbare terugbetaling van eigen kosten van de werkgever, als er rekening wordt gehouden met bepaalde voorwaarden. Je kan meer informatie raadplegen in de [Circulaire 2021/C/20 over tussenkomsten van de werkgever voor thuiswerk en zijn addenda](#).

Aanvraagprocedure

Meer informatie vind je in de administratieve instructies van de RSZ: Administratieve instructies RSZ > Het loonbegrip > Specifieke gevallen > [Terugbetaling van kosten](#).

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel en andere maatregelen in de Subsidiedatabank? Dat kan via de gratis '[Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#)'.

Contact

Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ)

T 0800/300 20

www.socialsecurity.be/employer/instructions/dmfa/nl/latest/instructions/salary/...

FOD Financiën

Contactcenter

T 02/572 57 57

financien.belgium.be/nl/ondernemingen